

دوشنبه

۲۰ مرداد ۱۴۰۲
۶ محرم ۱۴۴۵
۲۴ ژوئیه ۲۰۲۳

وزیر نیرو از ورود بخش خصوصی به صادرات برق خبر داد

راه اندازی تابلوی برق سبز در بورس انرژی

وزیر نیرو گفت: دستورالعملی در حال تدوین است که به موجب آن بخش خصوصی می تواند برای صادرات برق در بخش تجدیدپذیر اقدام کند. علی اکبر محرابیان با بیان اینکه در این دستورالعمل صادراتی پیش بینی شده که ۸ ماه در سال صادرات برق وجود داشته باشد و ۴ ماه برق از طریق تابلوی سبز به خریداران داخلی فروخته شود، اظهار کرد: ارزان بودن بهای انرژی در کشور متوجه مصرف کننده است، مردم دوست دارند از آب مناسب و برق پایدار بهره ببرند و این زمانی امکان پذیر است که صنعت آب و برق اقتصادی شده و سرمایه گذاران به آن توجه کنند. وی درباره راهکار وزارت نیرو برای مدیریت مصرف برق در فصل تابستان امسال گفت: یکی از مهم ترین اقدامات وزارت نیرو پس از شروع به کار دولت سیزدهم ایجاد برنامه جامع برای توسعه، جوان سازی و هوشمندسازی صنعت برق بود که هم اکنون این برنامه تهیه و تصویب شده است.

۲

http://Telegram.me/smtnews - www.smtnews.ir

سال سی و پنجم شماره پیاپی ۳۶۸۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۶۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

در بررسی چالش های مقابله با فرسایش خاک تاکید شد

معدنکاری به شرط احیا

پروژه های احیا خاک سهیم شده و نقش پررنگی ایفا کنند. بر همین اساس معدنکار موظف است براساس اقلیم و شرایط منطقه، محل معدنکاری شده را احیا کند و دولت نیز موظف به اختصاص ۱۵ درصد از حقوق دولتی برای ترمیم و احیا منطقه معدنکاری شده، است.

۶

۳ برابر شده که رقمی بسیار نگران کننده است. از سوی دیگر، برداشت بیش از حد استاندارد از آب های زیرزمینی، خاک های معدنی و... و آثار مخرب آن در محیط زیست و منابع طبیعی کاملاً ملموس است. از این رو سازمان محیط زیست در تلاش است تا صنایع را مکلف کند در اجرای

براساس آمار نرخ فرسایش خاک در کشور بیش از ۷ برابر دنیا است و از سوی دیگر، با مشکل فرونشست زمین روبه رو هستیم که به پدیده ای نگران کننده بدل شده است. به گفته رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، سرعت گسترش بیابان ها نسبت به عملیات احیا و بیابان زدایی

تیر خلاص سازمان نظام مهندسی به آرامش نسبی بازار

هزینه ساخت مسکن ۴۸ درصد افزایش یافت

عکس: آیدآ فوری

سر مقاله

شاهکلید موفقیت

در توسعه مدیریت شهری

۲

گفت و گو

افریقا می تواند دروازه

گشایش اقتصاد ایران شود

۱۷

گزارش روز

چراغ سبز قاره سیاه به

توسعه تجارت با ایران

۱۲

جای خالی فرهنگ سازی

در پذیرش ایده ها

۱۲

نقره داغ تولید کننده

و مصرف کننده

۸

تحریم و سود ثابت

ار تقای استانداردها را به حاشیه برد

بسا وجود اینکه استانداردهای تولید خودرو به ظاهر روند رو به رشدی را در طول زمان طی کرده، اما خودرو سازان ما همچنان خودروهایی با تکنولوژی ثابت تولید می کنند و از این نظر با استانداردهای به روز شده در کشورهای دیگر فاصله زیادی دارند. همین اختلاف میان استانداردهای موجود در تولید خودرو سبب شده گاه در تعیین شاخص های استاندارد برای تایید شدن یا نشدن محصول تولیدی، خودرو سازان برتر هم رعایت استانداردهای ۸۵ گانه را دور از واقعیت بدانند. این موضوع درست زمانی که واردات خودرو بعد از ۵ سال دوباره آزاد شده و همزمان با آن صحبت از واردات خودروهای دست دوم است با تذکرات مکرر از سوی سازمان استاندارد، یک پرسش عمیق را در ذهن ایجاد می کند، اینکه به راستی در شرایط کنونی که به نوعی صنعت خودرو کشور پر از فراز و نشیب و حاشیه است و به نظر فقط به کمیت تولیدات توجه می شود، خودروهای تولید داخل در چه فاصله واقعی با استانداردهای پذیرفته شده در صنعت خودرو جهان قرار دارند؟

۶

بیمه سامان
Saman Insurance

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه گری به صورت آنلاین (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه نامه خود را دریافت کنید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و مشاوره رایگان می توانید به وبسایت شرکت بیمه سامان به نشانی www.si24.ir مراجعه یا با شماره تلفن ۸۹۴۳ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمایید.

HORAND
AFSHAR ELECTRONIC INDUSTRIES

طراحی، ساخت و نصب تجهیزات سالن های کنفرانس و جلسات
میکروفن کنفرانس تجهیزات صوت عمومی و حرفه ای،
سیستم تصویر برداری و نورپردازی

ایمیل: INFO@HORAND.COM موبایل: ۰۹۱۲۳۱۹۰۷۴۵ اینستاگرام: HORANDAUDIO
تلگرام: HORAND_CO تلفن تماس: ۰۹۱۲۱۵۷۷۹۲۸
تهران - خیابان انقلاب - خیابان لاله زار نو - ساختمان شماره ۳ البرز - طبقه سوم - واحد ۱۷
کد پستی: ۱۱۴۵۶۵۶۱۹۱ www.HORAND.com صندوق پستی: ۳۶۸۶ - ۱۱۳۶۵

**شاه‌کلید موفقیت
در توسعه
مدیریت شهری**شهرام شیرخوند
نیزوهنگر صنعت

تحقیقات نشانگر این است که شرایط اقتصادی پیش‌رو و تمرکز بسیاری از امکانات و ظرفیت‌های اقتصادی در کلانشهرها موجب توسعه روابط و کسب‌و کار، افزایش فعالیت‌های اقتصادی و مشاغل سودآور شده و همین امر مهاجرت بی‌رویه به شهرها را به دنبال داشته است. از آنجا که امکان جذب خیل عظیم جمعیت مهاجر در شهرها وجود ندارد؛ بنابراین پیدایش مناطق حاشیه‌ای جویای کار در مجاورت شهر منجر به ایجاد اختلاف طبقاتی در کیفیت زندگی می‌شود. شاخص‌های مهمی مانند حمل‌ونقل، بهداشت، آموزش، امید به زندگی و کیفیت زندگی نسبت به گذشته دستخوش تغییر شده و اگر درباره این مسائل تحقیق و پژوهش نشود و توسعه شهری بدون نظارت و برنامه‌ریزی شکل بگیرد، این امر در نهایت منجر به شکاف طبقاتی عمیق‌تر، کاهش عدالت، مخدوش شدن اهداف توسعه اجتماعی و شهری، ایجاد مشکلات در بحث امنیت اجتماعی و کاهش شاخص‌های بهداشت و آموزش می‌شود که این مسائل در روند توسعه اختلال ایجاد می‌کنند در حالی که تجارب علمی حاکی از این است که توسعه پایدار و متوازن، توسعه‌ای است که توام با کاهش فقر، کاهش اختلاف طبقاتی و ... باشد. با توجه به تغییرات پادشده امروزه همه مدیران شهری به‌ویژه در کلانشهرها بر این باورند که در موضوعات مهم شهری و نحوه خدمات‌رسانی به شهروندان تحقیق و پژوهش باید در اولویت باشد. همه بخش‌های شهری در حوزه‌های حمل‌ونقل، فرهنگی، عمرانی، زیست‌محیطی و بهداشتی، پیش از هر نوع اقدام توسعه‌ای باید موردپژوهش قرار گیرند تا نقاط ضعف و قوت سیستم شناسایی شود؛ بنابراین پژوهش باید در همه بخش‌های مدیریت شهری به‌عنوان یک ضرورت برای تصمیمات کلانشهری عملیاتی شود. به‌طور کلی نظام‌های مدیریت شهری، براساس برنامه‌ریزی و آینده‌نگری، شناخت چالش‌های پیش‌رو شکل می‌گیرد. از سوی دیگر، برنامه‌ریزی، یک فرآیند فنی و تخصصی است و تهیه و تدوین برنامه‌های ثمربخش و مفید مستلزم آشنایی دقیق با اصول و فنونی است که صحت و اعتبار آن در میدان عمل به اثبات رسیده باشد.

اگر برنامه‌ریزی تنها روش اداره ثمربخش جوامع شهری به شمار می‌رود، پژوهش و تحقیق را باید یکی از عوامل اصلی نظام اجتماعی به حساب آورد. جامعه‌ای می‌تواند از تحقیق به‌عنوان تنها امکان شناسایی و برنامه‌ریزی حل معضلات جاری خود بهره‌گیرد که علاوه بر گسترش فرهنگ تحقیق و پژوهش، به امر نظام بخشی به جامعه علمی خود نیز پردازد و پژوهش و تحقیق را به‌عنوان یک عنصر بنیادین سازماندهی کند. بنابراین هر برنامه‌ریزی موفق منوط به سلسله پژوهش‌های کارآمدی است که با برنامه‌ریزی‌های منسجم شکل می‌گیرد و در نهایت منتج به سازمان یافتن و شکوفایی نهاد تحقیق می‌شود. به‌واسطه همین چرخه است که موضوع جایگاه تحقیقات در برنامه‌ریزی برای توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور معنا و اهمیت پیدا می‌کنند. اهم موضوعاتی که موجب پویایی امر پژوهش در حوزه تصمیم‌گیری شهری می‌شوند، عبارتند از:

– ارتباط منسجم و منطقی بین دانشگاه‌ها، موسسات تحقیقاتی، صنایع حمل‌ونقل و به‌طور کلی واحدهای مرتبط با مدیریت اجرایی شهری؛

– تخصیص بودجه کافی، حذف مقررات دست و پاگیر مالی و اداری، توجه به پژوهشگران و مشخص کردن سیاست‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی و انتخاب سوزه‌های مهم تحقیقاتی؛

– تدوین نظام درست و مطلوب برای توزیع اعتبارات پژوهشی توسط مدیران شهری؛

– سیاست‌گذاری مشخص و متمرکز در پژوهش و تمرکز در اجرای آن؛

– بسترسازی برای شکل‌گیری و رشد تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای؛

– تدوین ضوابط منسجم و قابل اجرا در رابطه با سیاست‌های حمایتی از پژوهشگران و متخصصان.

با در نظر گرفتن این مسائل امیدواریم ذوق و شوق تحقیق دوباره زنده شود. شرایط کنونی خود فرصت مغتنمی است برای پژوهشگران تا طیف وسیعی از مسائل و گره‌های کور اجرایی کشور را موردتوجه قرار دهند. چنین فضای مشابهی در صورت تحقق، این فرصت را فراوری مجریان امور قرار می‌دهد تا گام‌های علمی برای حل معضلات موجود با اتکا به تحقیقات ژرف‌نگر و مطالعات کاربردی برداشته و اهداف توسعه همه‌جانبه را به‌تدریج جامه عمل بپوشانند. اکنون که نیاز به پژوهش و کندوکاو فراگیر شده، مدیران و مجریان امور باید در پی آن باشند که روند تصمیم‌گیری‌ها و اجرای سیاست‌ها در چارچوبی مستدل انجام شود.

بدون تردید آنچه امیدواری سازمان‌های اجرایی برای گرایش به تحقیق فزونی می‌بخشد، گذر از دوره بحران شک‌گرایی در تصمیم‌گیری است و فعل و انفعالاتی که می‌تواند به این روحیه پایان بخشد، نتایج مستند و مستدل پژوهش‌های پر مایه است.

از آنجا که هیچ سازمان یا نهاد مشخصی در کشور، کار نیازسنجی‌های پژوهشی سازمان‌ها و نهادهای گوناگون را عهده‌دار نیست، هزینه‌های هنگفتی صرف انجام تحقیقاتی شده که هیچ نیازی از مسائل موجود در آن نهاد و سازمان را دست‌کم در کوتاه‌مدت حل نمی‌کند و چه بسا یک موضوع چندین بار موردبررسی و کندوکاو واقع شده است.

گذشته از نبود یک نهاد منسجم کنترل‌کننده پژوهش در کشور، مانع عمده دیگر در مسیر پیشبرد امر تحقیق، وجود برخی محقق‌نمهای مدرک‌دار و بی‌مدرک است که به جای فهم عمیق مسائل و درک اهداف متعالی، پژوهش را به تجارت تبدیل کرده‌اند. در این شرایط باید برای بهره‌برداری بهینه از توان پژوهشی در کشور به پژوهشگران و استادان آگاه میدان داده و موانع و ناهمواری‌های موجود از سر راه آنها برداشته شود.

به گفته دبیر شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، اصلاح ساختار بودجه و نظام بانکی، سند تولید و اشتغال و رفع محرومیت و رسیدگی به اقشار آسیب‌پذیر جزو اولویت‌های این شورا است.

به‌گزارش ایسنا، محسن رضایی در نشست خبری درباره ماموریت‌های شورا در حکم جدید و موضوعات جاری اظهار کرد: شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا برای هماهنگی بیشتر در بین ۳ قوه در سطح ملی تشکیل شد که مقدمه هماهنگی در حوزه اقتصادی تعریف می‌شود و در همه دنیا از جمله اروپا، امریکا و کشورهایی مانند چین این هماهنگی یک اصل مهم است. از سوی دیگر، در همه این کشورها پیشرفت را مشاهده

وزیر نیرو گفت: دست‌نخورالعملی در حال تدوین است که به موجب آن بخش خصوصی می‌تواند برای صادرات برق در بخش تجدیدپذیر اقدام کند.

به‌گزارش ایسنا، علی‌اکبر محرابیان با بیان اینکه در این دستورالعمل صادراتی پیش‌بینی‌شده که ۸ ماه در سال صادرات برق وجود داشته باشد و ۴ ماه برق از طریق تابلوی سبز به خریداران داخلی فروخته شود، اظهار کرد: ارزان بودن بهای انرژی در کشور متوجه مصرف‌کننده است، مردم‌دوست دارند از آب مناسب و برق پایدار بهره‌برند و این زمانی امکان‌پذیر است که صنعت آب و برق اقتصادی شده و سرمایه‌گذاران به آن توجه کنند.

مدیریت مصرف برق در تابستان

وی درباره راهکار وزارت نیرو برای مدیریت مصرف برق در فصل تابستان امسال گفت: یکی از مهم‌ترین اقدامات وزارت نیرو پس از شروع به کار دولت سیزدهم ایجاد برنامه جامع برای توسعه، جوان‌سازی و هوشمندسازی صنعت برق بود که هم اکنون این برنامه تهیه و تصویب شده است.

وزیر نیرو با بیان اینکه در این برنامه چند محور مهم وجود دارد که شامل توسعه صنعت نیروگاهی و تنوع‌بخشی به سبد نیروگاهی است، گفت: از طریق توسعه صنعت نیروگاهی می‌توانیم سال‌به‌سال ناترازی و تنگناهای تامین برق را کاهش دهیم و در تنوع‌بخشی به سبد نیروگاهی می‌توانیم بار تولید برق را از نیروگاه‌های حرارتی کم کرده و نیروگاه‌های جدید با توجه به شرایط اقلیمی

اصلاح ساختار بودجه و نظام بانکی در اولویت

می‌کنیم، وی افزود: مهم‌ترین وظیفه این شورا این است که اقتصاد را در قوه به اولویت اول کشور تبدیل کند و زمانی این اتفاق رخ دهد که ۳ قوه با هماهنگی از اقدامات موازی و گاهی متناقض جلوگیری و هم‌افزایی کنند. دبیر شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا ادامه داد: بیش از ۵ میلیون نفر، روی زمین‌هایی اسکان دارند که هنوز تعیین تکلیف نشدند و این مسئله نیاز به شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی ندارد و کافی است با هماهنگی اوقاف و شهرداری‌ها، تعیین تکلیف زمین‌های اوقافی در دولت تصویب شود.

رضایی افزود: محورهای کار در شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران

وزیر نیرواز ورود بخش خصوصی به صادرات برق خبر داد**راه‌اندازی تابلوی برق سبز در بورس انرژی**

احداث کنیم و این نیروگاه‌ها را نیز توسعه دهیم.

توجه ویژه به نیروگاه‌های تجدیدپذیر

محرابیان با بیان اینکه مهم‌ترین اقدامی که وزارت نیرو در این راستا انجام داده، توجه ویژه به نیروگاه‌های تجدیدپذیر است که شامل نیروگاه‌های خورشیدی، بادی و برق آبی می‌شود، گفت: محور توسعه نیروگاه‌ها بخش خصوصی است و دولت کمترین سرمایه‌گذاری و حضور را در این‌ بخش دارد، حضور دولت در توسعه نیروگاه‌ها در حد ضرورت‌هاست و زمانی که بخش خصوصی تمایلی به مشارکت ندارد دولت وارد توسعه نیروگاهی می‌شود. وی افزود: به‌عنوان مثال در بخش تامین برق صنایع طبق توافقی که با صنایع شد که البته این موضوع به قانون نیز تبدیل شده است، توسعه نیروگاه‌ها توسط صنایع و بخش خصوصی انجام می‌شود؛ یعنی دولت هیچ دخالتی در این موضوع ندارد و سرمایه‌گذار به صورت ۱۰۰ درصد بخش خصوصی است. ضمن آنکه حضور ما در نیروگاه‌های تجدیدپذیر صفر است و هیچ نیروگاه دولتی تجدیدپذیر وجود ندارد.

تعیین نرخ رقابتی برق

وزیر نیرو درباره تفاوت نرخ رقابتی با نرخ معمول نیز اعلام کرد: نرخ رقابتی در بورس تعیین می‌شود و براساس عرضه و تقاضاست و در زمان به تعادل رسیدن عرضه و تقاضا تعیین می‌شود، به‌عنوان مثال در نیروگاه‌های تجدیدپذیر قانون دانش‌بنیان‌ها در صنعت برق وجود دارد که براساس این قانون پیش‌بینی‌شده

توسعه روابط پارلمانی و اقتصادی با صربستان

توسعه همکاری‌های اقتصادی وجود دارد که از وظایف پارلمان‌ها است که در این مسیر برای دولت‌ها راهگشایی کنند.

وی در ادامه، بااشاره به فرصت‌های تجاری مناسب میان ۲ کشور که با هدف‌گذاری صحیح می‌توان آن را تقویت کرد، ابراز داشت: جمهوری اسلامی ایران و صربستان ۲ کشور مقتدر در حوزه خاورمیانه و بالکان هستند،بنابراین می‌توانند در برقراری صلح، ثبات و امنیت در منطقه بسیار اثرگذار باشند. قالیباف همچنین با تاکید بر اینکه، پارلمان‌های صربستان و ایران باید فعالیت‌های اقتصادی میان ۲ کشور را تقویت کنند، گفت: هرچه روابط اقتصادی میان ۲ کشور توسعه یابد، امنیت و ثبات در ۲ منطقه خاورمیانه و بالکان بیش از پیش برقرار خواهد شد. این روابط می‌تواند از جمله در صنایع نفت و پتروشیمی باشد.

رئیس مجلس صربستان نیز در این دیدار با تاکید بر افزایش حجم تبادلات تجاری میان ۲ کشور گفت: طبیعی است که در گام نخست به‌دنبال توسعه روابط پارلمانی صربستان و ایران باشیم و در ادامه، توسعه سایر روابط دو کشور را رقم بزنیم؛ از این‌رو قصد ادامه دادن سنت‌های دیرینه و دوستانه خود را داریم که این موضوع به‌طورقطع، سیاست همه دستگاه‌های صربستان است که از سوی رئیس‌جمهوری، اعضای دولت و نمایندگان پارلمان کشورمان پیگیری می‌شود.

گمرک اظهار شده است که یکی از این اظهارنامه‌ها، در ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ و دیگری ۲۹ آبان ۱۴۰۱ به گمرک اظهار و به‌ترتیب در تاریخ‌های ۱۵ و ۱۶ آذر ۱۴۰۱ مجوز ترخیص این محموله‌ها از سوی سازمان دامپزشکی صادر شد. پس از صدور مجوز ترخیص، در همان تاریخ‌های یادشده و در کمترین زمان ممکن، تشریفات گمرکی این محموله‌ها انجام و تحویل صاحب کالا شد.

گمرک ایران درباره محموله سوم گوشت‌های منجمد وارداتی که به مقدار ۱۱۵ تن بود، تصریح کرد: محموله سوم پس از معطلی ۱۱ ماهه از زمان تخلیه تا صدور قبض‌انبار در تاریخ ۱۰ بهمن ۱۴۰۱ به گمرک اظهار و پس از ۲۰ روز معطلی برای دریافت اجازه ترخیص از دامپزشکی در نهایت اول اسفند از

قوا بر ۲ بخش استوار است؛ اول، مسائل اضطراری یا محرمانه در شرایط تحریمی است که حداکثر یک‌ساله است و هم‌زمان با این نوع تصمیمات، لایحه آن برای تصویب به مجلس تقدیم می‌شود. دوم، گره‌گشایی از امور بنیادین اقتصادی است که دولت‌ها و مجالس نتوانستند آن را حل کنند. دبیر شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا اظهار کرد: براین‌اساس، ۴ سند در حال انجام در این شورا است. اصلاح ساختار بودجه که یکی از ریشه‌های مشکلات کشور ، اصلاح ساختار نظام بانکی، سند راهبردی تولید و اشتغال و رفع محرومیت و رسیدگی به اقشار آسیب‌پذیر؛ ۴ تصمیم مهم در این حوزه است.

وزیر نیرواز ورود بخش خصوصی به صادرات برق خبر داد**راه‌اندازی تابلوی برق سبز در بورس انرژی**

از سال ۱۴۰۲ یک درصد برق صنایع از محل برق تجدیدپذیر تامین شود. در این قانون آمده است دو روش برای تامین برق صنایع وجود دارد، یکی احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط صنایع و تامین یک درصدی برق موردنیاز کشور توسط آنها که هر سال یک درصد به آن افزوده می‌شود تا به ۵ درصد برسد. این کار به این دلیل است تا بخش صنعت برق بیشتری را از محل نیروگاه‌های تجدیدپذیر تامین کند.

تفاوت صادرات برق و صادرات گاز

محرابیان با اشاره به تفاوت اهمیت صادرات برق و صادرات گاز گفت: بازار گاز و برق متفاوت از یکدیگر است و به عوامل متعددی مانند بازار مقصد و معامله‌ای که انجام می‌شود، بستگی دارد. ممکن است یک بازار به گاز نیاز داشته باشد و بازار دیگر به برق، تقاضا تعیین‌کننده نرخ است. اگر تقاضا کم باشد نرخ پایین می‌آید که اقتصادی نیست به همین دلیل نمی‌توان یک حکم واحد داد. به‌عنوان مثال، آیا فرش در تمامی بازارها سودآور است؟ به‌طبع خیر در یک بازار بسیار سودآور است و در بازار دیگر ممکن است فروش معمولی داشته باشد و حتی در بازاری هم صرفه اقتصادی نداشته باشد، انرژی هم به همین منوال است. وی درباره اهمیت تبادلات برقی با کشورهای همسایه نیز بیان کرد: این کار موجب توسعه شبکه برق خواهد شد و این شبکه به کل کشورهای منطقه متصل می‌شود که از یک‌سو باعث پایداری شبکه خواهد شد و از دیگر سو برق کشور به‌شدت اقتصادی می‌شود، زیرا مواقعی که برق مشتری داخلی دارد آن را با نرخ بهتری می‌فروشیم زمانی که برق ما‌زد داریم آن را با نرخ مناسب صادر خواهیم کرد.

ولادیمیر اورلیچ یا بیان اینکه ۲۸ نماینده پارلمان صربستان عضو گروه دوستی پارلمانی صربستان و ایران هستند، اظهار کرد: حجم تبادلات تجاری با ظرفیت‌های موجود ۲ کشور همخوانی ندارد، اما در صحتی که با سفیر ایران داشتیم، متوجه شدیم که برنامه‌های زیادی برای توسعه این تبادلات وجود دارد که در این راستا پروژه‌هایی میان ۲ کشور در دست اقدام است که به ۱۰۰ میلیون یورو می‌رسد و در سال آینده نیز، این حجم از تبادلات را به ۱۵۰ میلیون یورو افزایش خواهیم داد که با اراده ۲ کشور امکان‌پذیر است. وی مسئله انرژی را در تمام نقاط دنیا مهم ارزیابی کرد و افزود، این موضوع همچنین باتوجه به وقوع جنگ میان روسیه و اوکراین مهم‌تر شده و آن را تبدیل به بحرانی برای کشورهای اروپایی کرده که تاثیر آن با نگاهی به نرخ انرژی و شرایط تامین امنیت انرژی در کشورها قابل‌مشاهده است و این‌رو دولت‌هایی که برای حل این بحران مصمم هستند، باید راهکاری برای آن بی‌دیشند و در این زمینه، دست دوستان خود را به گرمی بفشارند. رئیس مجلس صربستان بااشاره به اهمیت توسعه روابط در حوزه کشاورزی، عنوان کرد: با گفت‌وگوهای انجام‌گرفته در این زمینه میان وزرای کشاورزی ۲ کشور مشخص شد که امکان تجارت وجود دارد و کمیسیون‌های تخصصی کشاورزی صربستان و ایران نیز این موضوع را دنبال خواهند کرد. این پیگیری‌ها در زمینه‌های انرژی، صنعت، معدن و ... نیز امکان‌پذیر است.

واکنش گمرک به ماجرای گوشت‌های منجمد وارداتی

سوی سازمان دامپزشکی کشور نمونه‌برداری شد. اما به‌دلیل اینکه لیبل‌های الصاق شده روی این گوشت‌های وارداتی مغایر با عنوان شرکت واردکننده بود، از سوی دامپزشکی اجازه ترخیص داده نشد و مجوز ترخیص از گمرک از سوی دامپزشکی برای این محموله صادر نشد تا اینکه در تاریخ ۲۵ ریس ۱۴۰۲ پس از ورود داستانی به این موضوع، سازمان دامپزشکی اجازه ورود این محموله را تایید کرد و اجازه ترخیص داده شد.

این گزارش حاکی است، باتوجه به مصوبه ۵۴ هیات‌مقررات‌دایی، سازمان مجوزدهنده (دامپزشکی) برای انجام تشریفات گمرکی این محموله‌ها موظف بود که ظرف یک هفته، مجوز ترخیص این محموله‌ها را صادر کند.

طرح «پیش‌ثبت‌نام» در انتخابات امسال اجرا می‌شود

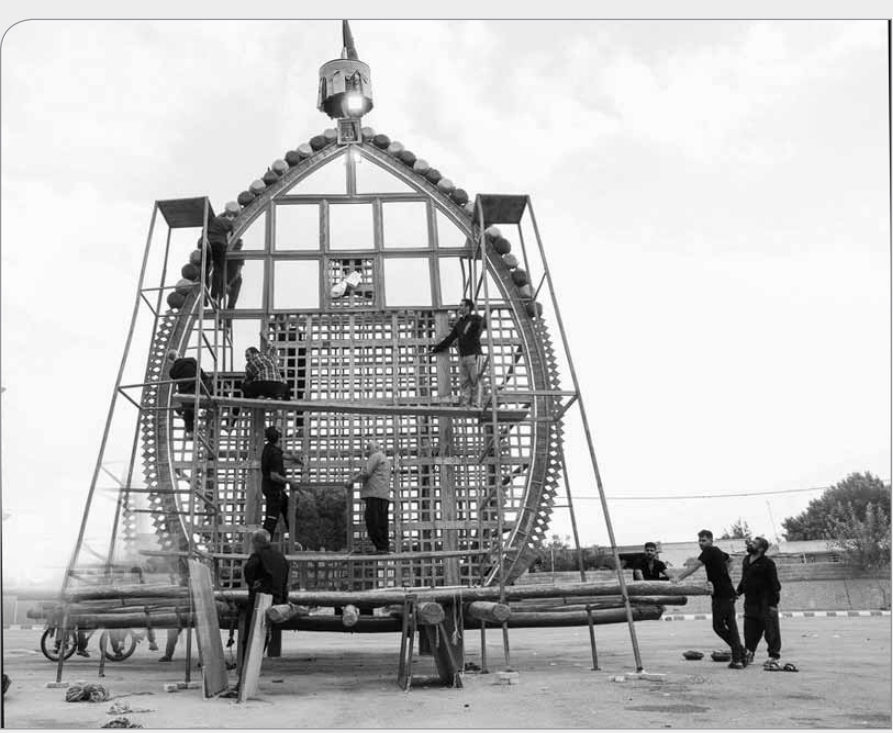
نداشت، نهایی‌شد و با رأی‌نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ماده ۵۳ حذف شد که می‌توان گفت که فرآیند اجرایی‌سازی آن برای انتخابات پیش‌رو طی خواهد شد. سخنگوی شورای نگهبان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های قانون جدید انتخابات را طراحی مرحله‌ای با عنوان «پیش‌ثبت‌نام» اعلام و بیان کرد: در این مرحله، مدارک عینی افراد همچون مدارک تحصیلی، تابعیت، سوء‌پیشینه کیفری و... از سوی دستگاه‌های مرجع همچون وزارت علوم، سازمان ثبت و احوال و قوه قضاییه موردبررسی قرار خواهد گرفت. با ابلاغ این قانون، این مرحله باید از مرداد جاری آغاز شود. وی دیگر ویژگی قانون جدید انتخابات را توسعه زمان‌های بررسی و اظهارنظر در بررسی صلاحیت‌ها دانست و یادآور شد: در انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی که سال ۹۸ برگزار شد، حدود ۱۶ هزار نفر ثبت‌نام کردند، اما زمان بررسی صلاحیت آن تعداد افراد، کافی و منطقی نبود و همواره این نگرانی و دغدغه وجود داشت که حقی از داوطلبان و مردم تضییع شود. طحان‌نظیف همچنین گفت که در این قانون وظایف و اختیارات مجری و ناظر نظام‌مندتر و احکام تبلیغات و تخلفات بروزرسانی شده است.

سخنگوی شورای نگهبان ضمن اینکه این قانون را گامی در راستای عملی‌ساختن سیاست‌های کلی انتخابات دانست، ابراز امیدواری کرد که این قانون هرچه سریع‌تر برای اجرا ابلاغ شود و شاهد عملی‌سازی آن باشیم.

به گفته سخنگوی شورای نگهبان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های قانون جدید انتخابات، طراحی مرحله‌ای با عنوان «پیش‌ثبت‌نام» است و با ابلاغ این قانون، این مرحله باید از مرداد آغاز شود.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای نگهبان، هادی طحان‌نظیف، عضو قوقدان و سخنگوی شورای نگهبان در گفت‌وگو با بخش خبری ۱۴ سیما درباره تصویب طرح «اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» با حذف ماده ۵۳ درباره برگزاری انتخابات تناسبی در حوزه انتخابیه تهران اظهار کرد: حدود ۷ سال پیش، سیاست‌های کلی انتخابات از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد و سال‌ها است که بحث اصلاح قانون انتخابات مطرح است. وی ادامه داد: سال‌گذشته طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس در دستورکار مجلس یازدهم قرار گرفت و پس از چند ماه، بحث و بررسی در کمیسیون و صحن علنی نهایی شد. سخنگوی شورای نگهبان با بیان اینکه پس از رفت‌وآمدی که این طرح ۵۷ ماده‌ای بین مجلس و شورای نگهبان داشت، هیچ‌گونه ابهام و اشکالی برای شورا باقی نماند، گفت: اما هیات‌عالی نظارت بر حسن‌اجرای سیاست‌های کلی نظام نسبت به ماده ۵۳ آن، که درباره برگزاری انتخابات به‌شکل تناسبی در حوزه انتخابیه تهران است، اشکالاتی داشت.

طحان‌نظیف خاطر‌نشان کرد: امروز با تدبیر مجلس محترم، ۵۶ ماده‌ای که اشکال و ابهام نسبت به آنها وجود

عکس: ایسنا

آیین آیین‌بندی نخل حسینیه اعظم روستای خورمیز علیا - یزد

کارشناسان با انتقاد از عملکرد شورای رقابت

شورای رقابت از مسیر اصلی منحرف شده است

آن قرار داریم، عملکرد تمامی نهادهای سازمان‌هایی که به‌نوعی در هدایت بخش‌های گوناگون اقتصاد کشور نقش دارند زیر ذره‌بین کارشناسان، صاحب‌نظران و افرادی که به‌نوعی متأثر از اقدامات این نهاد هستند، قرار دارد. به‌تازگی یک کارشناس اقتصادی در نقد عملکرد شورای رقابت، حرکت آن را در مسیر اشتباه توصیف کرده است.

شورای ملی رقابت نهادی است فراقوهای که از متخصصان رشته اقتصاد تشکیل‌شده تا از حقوق رقابت پاسداری کند؛ یعنی با مقررده‌گذاری در این زمینه از یک سو و ایفای نقش شبه قضایی خود در موضوعات ضدرقابتی و تخلفات مربوط به انحصار در بازار، از جریان رقابت در بازار برای حفظ حقوق مصرف‌کننده اطمینان حاصل می‌کند. این روزها به‌واسطه شرایط سخت اقتصادی که در

شورای رقابت پاسخگو باشد

درست است که فرمول تعیین می‌کند، اما با توجه به شرایط کشور، اقتصاد کلان می‌طلبد که کالا و محصول چند درصد زیر نرخ تعیین شود و در مقابل دولت برای مجموعه صاحب کالا و تولیدکننده، مکانیسم جبرانی بگذارد.

جلیلی بااشاره به ورود این شورا به حوزه قیمت‌گذاری خودرو گفت: در حوزه خاص خودرو، شورای رقابت می‌تواند ورود کند اما وظیفه او فرمول قیمت‌گذاری کالاهای انحصاری است؛ بنابراین قیمت‌گذاری دخالت در قوانین دولت است.

این کارشناس اقتصاد پیشنهاد داد: شورای رقابت قوانین خوبی دارد، اما خلاف مقررات حرکت می‌کند و در عمل مشکل دارد. بنابراین برای جلوگیری از ورودها و مصوبات غیرقانونی، مراجع قضایی و نظارتی می‌توانند ورود کرده و مصوبات خلاف قانون این مجموعه را ابطال کنند. شأنیت شورای رقابت درست است، اما این مجموعه راه را گم کرده است. ضرورت دارد که شورای رقابت نقطه شروع خود را بازنگری کند. این مجموعه تکلیف خود را انجام نمی‌دهد. با ورود دیوان عدالت اداری و دادستانی، این مجموعه به تکلیف و مسیری که مبتنی بر قانون است عمل خواهد کرد و دیگر شاهد فعالیت‌های خلاف قانون آن نخواهیم بود.

مقایسه اقتدار شورای عالی رقابت و بورس

خودرو را متعادل کند. آقابزرگی با بیان اینکه به نظر می‌رسد، شورای عالی بورس اقتدار لازم را ندارد، اما شورای عالی رقابت بارها حرفش را به کرسی می‌نشانند، گفت: شورای عالی

بورس و دولت مکلف است از تصمیماتی که منجر به ضرر و زیان می‌شود، پرهیز کند. تصمیماتی که منجر به افزایش زیان انباشته شود، مصداق این قانون است.

وی بااشاره به اینکه شورای رقابت معتقد است برای خودروسازان تا ۱۷ درصد حاشیه سود در نظر گرفته و مقامات این شورا در اظهارنظرهای خود یادآور شده‌اند که این سود براساس بررسی سندهای مالی انجام شده، گفت: اما به نظر می‌رسد ایراداتی به نحوه محاسبه شورای رقابت وارد است.

آقابزرگی در ادامه، تکیه سیاست‌گذاران به اطلاعات غلط را یک آفت بزرگ در تصمیم‌سازی دانست و افزود: شورای رقابت با اطلاعات ناقص و نادرست قیمت‌گذاری می‌کند و بر مبنای اطلاعاتی غلط حاشیه سود را به صورت دستوری تعیین می‌کند. وی افزود: در این شرایط نمی‌توان انتظار داشت کیفیت خودرو ارتقا پیدا کند.

فردین آقابزرگی، کارشناس بازارهای مالی ریشه مخالفت کارشناس مستقل با تصمیمات شورای رقابت را در تفاوت قیمت کارخانه و آزاد خودرو دانست و گفت: شورای رقابت با تصمیمات خود دست‌کم ۱۳۰ هزار میلیارد تومان (همت) منافع را جابه‌جا می‌کند. آقابزرگی این محاسبه را براساس معاملات خودروهای کارخانه‌ای سال ۱۴۰۱ انجام داده و می‌گوید: تفاوت قیمت کارخانه و آزاد خودرو در سال گذشته حدود ۱۳۰ همت بود و مقاومت‌هایی درباره ازبین‌رفتن منافع این ۱۳۰ هزار میلیارد تومان پول وجود دارد.

این کارشناس بازارهای مالی، با اشاره به اینکه در شرایط کنونی، بازاری رسمی برای خرید خودرو وجود ندارد، گفت: نمی‌توان خرید خودرو به روش سفارش و فرعه‌کشی را تحرکات بازار دانست؛ در دنیا بازار فروش سیستماتیک و متشکل است که اکنون خودرو چنین شرایطی را ندارد.

آقابزرگی ضمن بیان این مطلب افزود: دولت اجازه نداد عرضه خودرو در بورس که از سال گذشته کلید خورد، کامل انجام شود و یک بازار منطقی شکل بگیرد. برای مثال، سهم گروه محصولات پژو در عرضه‌های بورس کالا کم بود؛ اما هایما پرقدرد عرضه می‌شد. این نبود تعادل، منجر شد بورس کالا نتواند آن‌طور که باید قیمت

سخن پایانی

اصل ۴۴ قانون اساسی؛ یعنی تسهیل رقابت و منع انحصار عمل می‌کند. از موارد دیگری که شورای رقابت نسبت به آن به‌عنوان مرجع تصمیم‌گیری و به‌نوعی نهاد شبه قضایی عمل می‌کند، شکایات در راستای تأخیر و عدم‌صدور مجوز کسب‌وکار است که در ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی صراحتاً ذکر شده که به‌منظور تسهیل سرمایه‌گذاری در ایران، مراجع صدور مجوزهای

شورای رقابت طبق قوانین حقوقی ایران، شورایی است که بر موضوعات حقوقی رقابت و عملکرد بنگاه‌ها نظارت دارد. این شورا در نظر برخی نهادهای قضایی است و در نظر برخی نهادهای اداری. در حقیقت شورای رقابت نهادی فرا قوهای است که به مقررات‌گذاری در زمینه رقابت در بازار پرداخته و همچنین به‌عنوان مرجع شکایات درباره تخلفات از مواد فصل نهم قانون اجرای سیاست‌های کلی

در مجمع عمومی عادی سالیانه فملی تصویب شد

پرداخت سود ۴۸۰ ریالی فملی به ازای هر سهم

بر اساس این گزارش، دستور جلسه این مجمع شامل استماع گزارش عملکرد هیات‌مدیره برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت در مورد حساب‌ها و عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ تصمیم‌گیری در خصوص تقسیم سود، انتخاب حسابرس و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۲، تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای سال مالی ۱۴۰۲، سایر مواردی بود که مطرح و مورد بررسی قرار گرفت.

در این مجمع، با تصویب سهامداران روزنامه کثیرالانتشار «دنیای

در مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت ملی صنایع مس ایران، مقرر شد به ازای هر سهم مبلغ ۴۸۰ ریال سود نقدی به صاحبان سهام پرداخت شود.

به گزارش مس پرس، در مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت ملی مس که با حضور ۷۶ درصدی سهامداران برگزار شد، ۸۰ تومان سود به ازای هر سهم در نظر گرفته شد و مقرر گردید ۴۰ درصد آن صرف توسعه و سرمایه‌گذاری و ۴۰ درصد باقی‌مانده (۴۸ تومان به ازای هر سهم) به صورت نقدی بین سهامداران شرکت تقسیم شود.

فراخوان عمومی شناسایی سازندگان و تامین‌کنندگان قطعات بدکی

شرکت جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی سازندگان و تولیدکنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقام و تجویزات بدکی کارخانجات احیاء مستقیم فولادسازی و نورد شامل اقام مکانیکی، برقی، ابزار دقیق و اتوماسیون نموده است.

لذا از کلیه سازندگان و تامین‌کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی، فنی و مالی متناسب با موضوع دعوت می‌گردد نسبت به شرکت در فراخوان، اقدام و با مراجعه به وب‌سایت شرکت، بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین‌کنندگان (سامانه SRM) مدیریت ارتباط با تامین‌کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

زمان: ۲۰ تیر لغایت ۲۰ مرداد ۱۴۰۲

شرایط شرکت در فراخوان و کسب اطلاعات بیشتر WWW.SJSCO.IR

شرکت جهان فولاد سیرجان

فراخوان عمومی شناسایی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان مواد اولیه و مصرفی

شرکت جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی تامین‌کنندگان و تولیدکنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقام مواد اولیه و مصرفی شامل الکتروود، فروآلیاژها، مواد نسوز و... نموده است.

لذا از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی، فنی و مالی متناسب با موضوع دعوت می‌گردد نسبت به شرکت در فراخوان، اقدام و با مراجعه به وب‌سایت شرکت، بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین‌کنندگان (سامانه SRM) مدیریت ارتباط با تامین‌کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

زمان: ۲۰ تیر لغایت ۲۰ مرداد ۱۴۰۲

شرایط شرکت در فراخوان و کسب اطلاعات بیشتر WWW.SJSCO.IR

شرکت جهان فولاد سیرجان

آگهی فراخوان انتخاب مشاور اقتصادی

بدینوسیله به اطلاع میرساند سازمان بنادر و دریانوردی در راستای ایفای وظایف حاکمیتی در نظر دارد تا به منظور استفاده از خدمات مشاوره در زمینه‌ی اولویت‌ها و مدل‌های سرمایه‌گذاری در اراضی پشتیبانی بندر شهید رجایی موسوم به اراضی ۲۴۰۰ هکتاری مطابق طرح تفصیلی، فرایند انتخاب مشاور را بر اساس ماده ۲۴ آیین‌نامه اجرایی بند ه ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات از میان شرکت‌های متقاضی و واجد شرایط برگزار نماید. لذا این سازمان از کلیه شرکت‌های توانمند و متخصص و مرتبط با موضوع فراخوان دعوت می‌نماید با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی www.setadiran.ir جهت دریافت فایل اسناد و مدارک و فرم‌های مربوطه به‌منظور شرکت در فرایند اقدام نمایند و در مهلت مقرر به شرح جدول زمانبندی مندرج در سامانه ستاد، کلیه اسناد تکمیل‌شده را در سامانه مذکور بارگذاری و رسید دریافت نمایند.

متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند از ساعت ۸ تا ساعت ۱۳ روزهای اداری با آقای مرادی به شماره تماس ۸۴۹۳۳۱۶۸ تماس حاصل نمایند

نکات مهم:

۱. چنانچه شرکت‌های متقاضی پیش از این در سامانه مذکور ثبت نام نکرده‌اند، باید مراحل ثبت نام و دریافت گواهی امضا الکترونیکی (توکن) را انجام دهند.

۲. جهت ثبت نام و دریافت گواهی امضا الکترونیکی (توکن) با شماره‌های درج‌شده در قسمت پشتیبانی سامانه مذکور تماس حاصل نمایند.

نشانی و مشخصات آگهی دهنده: تهران – میدان ونک – ابتدای بزرگراه حقانی – بعد از چهارراه جهان کودک – خیابان دکتر شهیدی – پلاک ۱ – ساختمان سازمان بنادر و دریانوردی

دورنگار: ۰۱۱۹۱۸۸۶۵ (+۹۸) ۲۱- تلفن: ۰۸۴۹۳۳۳۵۱ (+۹۸) ۲۱-

شناسه آگهی: ۱۵۳۴۷۱۹

م الف / ۱۶۵۲

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری

«گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostareh.news

دلایل فاصله معنادار کیفیت خودروهای داخلی با تولیدات خارجی از نگاه کارشناسان

تحریم و سود ثابت، ارتقای استانداردها را به حاشیه برد

با وجود اینکه در کشورمان استانداردهای تولید خودرو به ظاهر روند رو به رشدی را در طول زمان طی کرده، اما خودروسازان ما همچنان خودروهایی با تکنولوژی ثابت تولید می‌کنند و از این نظر با استانداردهای به‌روز شده در کشورهای دیگر فاصله زیادی دارند. همین اختلاف میان استانداردهای موجود در تولید خودرو سبب شده گاه در تعیین شاخص‌های استاندارد برای تأیید شدن یا نشدن محصول تولیدی، خودروسازان برتر هم رعایت استانداردهای ۸۵ گانه را دور از واقعیت بدانند. این موضوع درست زمانی که واردات خودرو بعد از ۵ سال دوباره آزاد شده و همزمان با آن صحبت از واردات خودروهای دست دوم است با تذکرات مکرر از سوی سازمان استاندارد، یک پرسش عمیق را در ذهن ایجاد می‌کند، اینکه به‌راستی در شرایط کنونی که به‌نوعی صنعت خودرو کشور پر از فراز و نشیب و حاشیه است و به نظر فقط به کمیت تولیدات توجه می‌شود، خودروهای تولید داخل در چه فاصله واقعی با استانداردهای پذیرفته‌شده در صنعت خودرو جهان قرار دارند؟

مسئله در این گزارش و برای پاسخ به این پرسش، نظر کارشناسان و فعالان صنعت خودرو را در این زمینه جویا شده که در ادامه می‌آید.

فاصله معنادار صنعت خودرو ایران با جهان

مسیح فرزانه، کارشناس صنعت خودرو درباره اختلاف بالای قیمت خودرو ایران با جهان به **سمنهت** گفت: مقایسه جایگاه صنعت خودرو ایران در بحث ایمنی و استاندارد با کشورهای دیگر، قیاس مع‌الفارق خواهد بود؛ یعنی اساساً نمی‌توانیم چنین مقایسه‌ای انجام دهیم. به

عبارتی کیفیت خودروهایی که داخل کشور تولید و به‌نوعی مونتاژ می‌شود را نمی‌توانیم با محصولات روز دنیا مقایسه کنیم، نبود مشتری این خودروها در بازارهای خارجی و فضای رقابتی دلیل این مدعاست. این کارشناس صنعت خودرو با اشاره به تجربه‌های برخی کشورهای همسایه و اعمال سیاست‌های مشابه در حوزه کیفیت، استاندارد و قیمت‌گذاری گفت: متأسفانه در این زمینه داده و اطلاعاتی دقیق هم وجود ندارد که به‌عنوان مرجع بتوان با بررسی بازارهای منطقه به یک رتبه‌بندی رسید. فرزانه ادامه داد: با این حال، دو موضوع در این زمینه مطرح است. یکی اینکه معدود خودروهای مونتاژ شده ایرانی که به معدود کشورهای صادرشده چه از بعد کیفیت و چه قیمت، مزیت رقابتی نداشته‌اند. بر این اساس، به نظر می‌رسد فاصله صنعت خودرو کشورمان با صنعت خودرو جهان در بحث ایمنی و استاندارد، بالا بوده و در این شاخص‌ها جایگاه خوب و چندان مناسبی نداریم.

وی گفت: موضوع دیگری که در این زمینه باید مورد توجه قرار داد، آمارهایی است که سالانه از سوی نهادهایی مانند پلیس راهور درباره تصادفات جاده‌ای منتشر می‌شود. متأسفانه بخشی از آمارها مربوط به خسارت‌های جانی تصادفات به‌طور مستقیم به کیفیت خودروهای تولید داخل و به‌ویژه ایمنی آنها مربوط است. این کارشناس صنعت خودرو خاطرنشان کرد: به نظر من اگر مشت را نمونه خروار بدانیم و به اجبار تنها به داده‌هایی که در کف بازار در دسترس ما قرار دارد، اکتفا کنیم، در بحث ایمنی و استاندارد نمی‌توانیم جایگاهی برای صنعت خودرو کشورمان متصور باشیم. البته گاهی قراردادهای گوناگونی بین سازمان استاندارد SQA و صنایع خودروسازی کشور منعقد شده که نتایج قابل توجهی از استاندارد خودروهای تولید داخل را به همراه داشته است.

فرزانه ضمن بیان این مطلب افزود: به‌عنوان مثال در سال ۲۰۱۸ صادرات با مرکز تست «یدی آدا» اسپانیا قراردادی منعقد شد تا تست‌های گوناگونی روی خودروهای ایرانی که به این کشور ارسال می‌شود انجام شود. البته اینکه آیا در حال حاضر در شرایط تحریم، همچنان این قراردادها پابرجاست و آیا این خودروها همچنان تست می‌شود یا نه و آیا نمراتی که گرفته می‌شود قابل قبول است یا نه، مشخص نیست. وی افزود: نبود این اطلاعات به عدم شفافیت در انتشار داده‌ها برمی‌گردد و این موضوع را در دسترس مردم و دقیق‌ترین منتقدان در نهایت این تصور به ذهن متبادر می‌شود که خودروهای تولید داخل یا از کیفیت مناسبی برخوردار نبوده‌اند یا اینکه اساساً تستی انجام نشده که در ادامه داده‌ای استخراج و منتشر شود. ضمن اینکه انتشار هر گونه داده

عدم صرفه اقتصادی تولید محصولات جدید

مانند سیستم کنترل پایداری که تأثیر جدی بر کاهش تلفات تصادفات دارد و هزینه چندان کمی ندارد، اما هنوز رعایت نمی‌شوند. طبق بررسی‌های بین‌المللی رعایت همین شاخص حدود ۳۴ درصد تلفات را کاهش می‌دهد. نکته دیگر اینکه در اروپا به این استانداردهای حداقلی اکتفا نمی‌کنند و چون فضای رقابتی است خودروسازان به‌صورت داوطلبانه تولیدات را در اختیار مراکز تست خودرو قرار می‌دهند تا تست‌های خاص روی آنها انجام شده و یک امتیاز فراتر از حداقل‌هایی سازمان استاندارد به خودرو اعطا شود.

سلیمانی اظهار کرد: در بررسی‌هایی که انجام دادیم به این نتیجه رسیدیم که میانگین خودروهای پر فروش اروپایی ستاره ایمنی ۴.۵ از ۵ را کسب کرده‌اند. احتمالاً حتی بهترین خودروهای تولیدی ایران قادر به دریافت ستاره ایمنی بسیار پایین‌تر از این سطح خواهند بود. این نشان می‌دهد سطح ایمنی خودروهای تولید داخل پایین است که فقط با رعایت استانداردهای اجباری پوشش داده نمی‌شوند.

وی افزود: رعایت شاخص‌های استاندارد اجباری برای تولیدات خودرویی باید تقویت شود. برای گام گذاشتن در این مسیر نیز باید یکسری استانداردهای اختیاری مانند اروپا تعیین شود که

استانداردهای مشخص بین‌المللی انجام می‌شد و پس از واردات مشکل عدم تطابق خودروهای وارداتی با استانداردهای ایران نمایان می‌شد.

در ادامه با ممانعت از شماره‌گذاری این خودروها، سازمان استاندارد

راهور و نهادهای مربوطه اعلام کردند که این خودروها استانداردهای داخلی کشور را پاس نمی‌کنند. در آن برهه زمانی این استدلال دستمایه طنز شد که چگونه خودرویی مانند پراید فقط به‌دلیل اینکه چراغ مه‌شکن دارد می‌تواند استانداردهای داخلی را پاس کند. اما خودرویی مانند سانتافه نمی‌تواند تأییدیه سازمان استاندارد برای تردد در کشور را بگیرد.

حلقه‌های یک زنجیره

این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: فاکتورهای گوناگون در این بخش مانند حلقه‌های یک زنجیره هستند و خانواده بزرگی را به‌نام صنعت خودرو تشکیل می‌دهند. اگر هر کدام از حلقه‌های این زنجیره دچار نقص، کاستی یا کمبودی شود نمی‌توان توقع تأمین کیفیت خودروهای تولید را داشت. در ادامه همان‌طور که تولیدات داخلی با مشکل تأمین کیفیت مواجه هستند در بحث رعایت استاندارد نیز همان کاستی‌ها نمایان است، چراکه تمام این بخش‌ها به‌عنوان حلقه‌های گوناگون صنعت خودرو به هم وابسته است.

فرزانه با اشاره به اینکه مسائل صنعت خودرو را باید به‌عنوان یک زنجیره دید، افزود: با وجود نقص‌هایی در برخی از حلقه‌های زنجیره تولید، اینکه خودروها کیفیت مطلوبی ندارند و براساس شاخص‌های استاندارد تولید نمی‌شوند موضوع عجیبی نیست.

برقراری روابط بین‌الملل

فرزانه درباره راهکارهایی که با تکیه بر آن بتوان به معنای واقعی به تعیین و اجرای استانداردهای درستی در این صنعت رسید، گفت: توسعه هر گونه صنعتی در بستر اقتصاد با رف محدودیت‌های ناشی از تحریم میسر خواهد شد. هر زمان بتوانیم اصلاحات اساسی در سیاست‌های کلان اقتصادی و گشایش در مبادلات مالی داشته باشیم بخشی از مشکلات این صنعت حل خواهد شد. رفع این مشکلات نیز به برقراری روابط بین‌الملل برمی‌گردد.

وی ادامه داد: در بحث‌های مربوط به صنعت خودرو ملاک کشورهایی هستند که در این صنعت به‌نوعی سکندار هستند که در رأس آنها کشور آلمان قرار دارد. واقعیت این است که اگر تحریم‌ها برداشته نشود عملاً انتقال تکنولوژی اتفاق نمی‌افتد. هر قدر هم تلاش داخلی از سوی متخصصان اتفاق بیفتد نمی‌توانیم بدون تبادل دانش و تکنولوژی با کشورهای صاحب‌نام، انتظار بروز اتفاق خاصی در صنعت خودرو را داشته باشیم.

خودروسازان در صورت رعایت این استانداردهای اختیاری، در یافت با مشوق‌های حمایتی مواجه شوند. راه حرکت در این مسیر هم این است که شورای رقابت ورود کند و سود مصوب تعیین‌شده برای خودروها را به استانداردهای اختیاری وصل کند. بر این اساس اگر خودرویی استاندارد دارای اختیاری را داشت و به‌عنوان مثال، موفق به دریافت ۳ یا ۵ ستاره ایمنی شد، با تعیین سود بالاتر به تولید باصرفه دست یابد. به‌طریق برای برقراری عدالت می‌توان سود پایین‌تری برای تولیداتی که موفق به اخذ ستاره ایمنی نمی‌شوند در نظر گرفت. این کلیدی‌ترین موضوع برای ارتقای ایمنی خودروهای داخلی است. سلیمانی با اشاره به نظارت‌های سازمان ملی استاندارد گفت: نظارت‌های این سازمان نیز برای تطابق محصولات تولیدی با طراحی اولیه باید تشدید شود. با انجام بازرسی‌های تصادفی و کسب اطمینان از رعایت استاندارد می‌توان از عرضه خودروهای کم کیفیت به بازار جلوگیری کرد.

سخن پایانی

بنابراین به گفته رئیس سازمان ملی استاندارد در سال جدید این مهم پیگیری شده و به‌هیچ‌وجه مسامحه‌ای در کار نخواهد بود. از سوی دیگر آنچه صنعت خودرو ما را در بحث استاندارد و کیفیت دچار آماواگرهای فراوان کرده، نداشتن روابط بین‌المللی و رقابتی نبودن فضای اقتصادی کشور برای خودروسازان است.

هزینه‌های نهفته در خودروهای ارزان‌قیمت

حسین گریبی سنجری
کارشناس صنعت خودرو

موضوع واردات خودروهای کار کرده را باید از چند زاویه پیگیری کرد. نخستین مسئله این است که تدوین و صدور مجوز واردات خودروهای دست دوم در فضایی کاملاً احساسی و به دور از منطق انجام شد؛ چه در زمانی که وزیر پیشین وزارت صنعت، معدن و تجارت لایحه را به مجلس برد و چه زمانی که مجلس شورای اسلامی لایحه را تصویب کرد. در ادامه شاهد توجیهاتی بودیم که در مزیت واردات خودروهای دست دوم عنوان می‌شد.

واردات خودرو به کشور برای مدت ۵ سال ممنوعیت مطلق داشت و بعد از چنین ممنوعیت مطلق به یکباره عنوان می‌شود واردات هر نوع خودرویی، اعم از صفر کیلومتر و دست دوم، آزاد است. به‌این ترتیب به‌اصطلاح ۵ سال از جلو پشت‌بام افتادیم و در ادامه قرار است آنقدر عقب‌نشینی کنیم که از پشت پشت‌بام بیفتیم؛ آن هم در سالی که اتفاقاً مقارن با سال پایانی فعالیت مجلس یازدهم است. وقتی تیراژ تولید خودرو در کشور سالانه بین ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار خودرو است، نباید ممنوعیت مطلق واردات اعمال و در سال پایانی مجلس اصرار شود هر کس می‌تواند هر خودرویی وارد کند. مصوبه واردات خودروهای صفر کیلومتر شهریور ۱۴۰۱ ابلاغ شد، اما در تخصیص ارز گیر کرده، چون در کشور با کمبود ارز روبه‌رو هستیم. گفته می‌شود نرخ خودروهای صفر کیلومتر بالاست، پس دست دوم وارد کنیم که هزینه کمتری دارد؛ بنابراین نکته نخست همین است که در تنظیم‌گری و سیاست‌گذاری در فضایی احساسی، تصمیم‌های آشفته گرفته شده است. خودروهای کارکرده شاید به‌ظاهر ارزان باشند، اما هزینه‌های نهفته‌ای دارند که نرخ نگهداری این خودروها را برای صاحبان آن افزایش می‌دهد.

انتظار است این خودروها با قطعات اصل وارد شوند، اما به‌دلیل اینکه مستهلک هستند و ساختار موتور و سوخت آنها با آب‌وهوای کشوری که در آنجا تردد داشتند، سازگار شده یا حتی شاید مختص این کشورها ساخته شده باشند، هنگامی که وارد ایران می‌شوند با کیفیت سوختی به‌مراتب پایین‌تر، مشکلات تازه آغاز می‌شود و هزینه نگهداری و تعمیرات این خودروها بالا خواهد بود.

انتظار است این خودروها با کیفیت بالا باشند، اما نباید فراموش کرد که آنها در آب‌وهوایی خاص کار کرده‌اند. مثلاً ۴ سال در اسپانیا با سوخت یورو ۶ تردد داشته‌اند و حال قرار است در آب‌وهوای ایران با سوخت یورو ۴ تردد کنند. این تغییر می‌تواند آسیب‌هایی به موتور بزند که هزینه‌های هنگفتی برای صاحب خودرو خواهد داشت، اما چون در مجموع نرخ خودرو در بازار ایران بالاست، به این مسائل توجهی نمی‌شود. این در حالی است که خودرو صفر کیلومتر از ابتدا با آب‌وهوای کشور و نوع سوخت ما سازگار می‌شود و هزینه نهفته نخواهد داشت. عموماً این خودروها ژاپنی یا اروپایی هستند و قطعات یدکی آنها گران است. تفاوت ندارد خودرو صفر کیلومتر باشد یا دست دوم؛ قیمت قطعات یدکی آنها یکسان است.

خودروهای دست دوم در جهان بازار خاص خود را دارند و از کشورهای خاص به مقصدهایی مشخص منتقل می‌شوند. به‌عنوان مثال در اتحادیه اروپا این نقل‌وانتقال به‌سهولت انجام می‌شود، در حالی که برای آلمان این‌گونه نیست، زیرا سطح استاندارد بالایی دارد. شاید اعضای اتحادیه اروپا بتوانند با این خودروها به‌راحتی در آلمان تردد داشته باشند، اما همین خودرو برای پلاک شدن در این کشور باید شرایط خاصی داشته باشد.

صادرات خودروهای دست دوم اتفاقاً از کشوری مانند آلمان به سایر کشورها مانند سرزمین‌های جنوب اروپا مثل اسپانیا، پرتغال و... هم انجام می‌شود. حال که ایران می‌خواهد وارد این تجارت شود، تجربه‌ای که برای خودروهای تجاری دست دوم رخ داده ممکن است برای خودروهای کارکرده سواری هم صادق باشد؛ فشار تقاضایی که این خودروها ایجاد می‌کنند ممکن است منجر به افزایش بی‌رویه قیمت‌ها شود. نرخ خودروهای کارکرده تجاری در کشورهای اروپایی به‌قدری بالا رفته که به نرخ خودروهای صفر کیلومتر نزدیک و همین امر سبب شد نرخ خودروهای صفر کیلومتر هم روند افزایشی داشته باشد.

این در حالی است که اطمینان داده شده قطعات اصل این خودروها هنگام ورود به ایران تغییر نمی‌کند. این اطمینان دادن با توجه به فضای سوداگری کشور، مشکل‌ساز است. حتی می‌توان پیش‌بینی کرد بیرون از مرزها در کشورهای همسایه گروه‌هایی شکل بگیرند که دلایل این خودروها بوده و قطعات را جابه‌جا کنند بدون اینکه کسی متوجه موضوع شود. متأسفانه نظام مافیایی و دلالی در ایران فعال است؛ بنابراین خودرو کارکرده ممکن است هزینه نهفته دیگری از این طریق به صاحب خودرو تحمیل کند. در این خودروها ممکن است قطعات غیراصل بسته شود که در ادامه به موتور و خودرو آسیب‌های جدی وارد می‌کند. به‌عنوان مثال، سال‌ها قبل نوعی خودرو سهدر از طریق عربستان صفر کیلومتر وارد ایران می‌شد، اما نمی‌توانست آزمون‌های معاینه فنی را بگذراند که بعداً مشخص شد این خودرو کاتالیست مخصوص و گرانقیمتی داشته که پیش از ورود به ایران از مجموعه خودرو خارج می‌شد. این امر خود منجر به مصرف سوخت و آلایندگی بالای این خودروها شده بود.

بعضی مواقع آپشن‌هایی که در شناسنامه خودرو آمده بود با آپشن‌های موجود آن تفاوت داشت. این موضوع در خودروهای دست‌دوم به‌راحتی می‌تواند رخ دهد؛ علاوه‌بر اینکه ما هنوز خودروهای صفر کیلومتر وارد نکرده‌ایم. ابتدا باید این موضوع را به‌طور جدی دنبال می‌کردیم و اگر بازار با این خودروها سامان نمی‌یافت، در ادامه به سراغ خودروهای کارکرده می‌رفتیم.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

با وجود

نقص‌هایی

در برخی از

حلقه‌های

زنجیره تولید،

اینکه خودروها

کیفیت مطلوبی

ندارند و

براساس

شاخص‌های

استاندارد

تولید

نمی‌شوند،

موضوع

عجیبی نیست

با انجام

بازرسی‌های

تصادفی و

کسب اطمینان

از رعایت

استاندارد

می‌توان

از عرضه

خودروهای

کم‌کیفیت

به بازار

جلوگیری کرد

طناب عوارض بر گردن صنایع معدنی

یکی از واکنش برانگیزترین موضوعات روزهای اخیر در حوزه معدن و صنایع معدنی به اخذ مالیات و عوارض از درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی (خام و نیمه‌خام) مربوط می‌شود.

بر اساس دستورالعمل جدید هیات وزیران عوارض صادراتی ۲۳۸ ماده خام و نیمه‌خام شامل مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی شامل می‌شود و عوارض صادراتی برخی از تولیدات معدنی به‌صورت جهشی افزایش پیدا کرده است و به نگرانی‌ها درباره از دست رفتن مزیت صادراتی در بازارها جهانی دامن زده است. به باور بسیاری از فعالان این حوزه وضع عوارض صادراتی جدید در شرایط تحریم، محدودیت و قطع برق و گاز، فشار مضاعفی بر تولید وارد می‌آورد و توسعه صنعت را تهدید می‌کند.

در گزارش امروز **سمن** تبعات تغییر عوارض صادراتی را از منظر پدram پیروی نسب و کریم رحیمی، ۲ تن از فعالان معدن و صنایع معدنی، موردبررسی قرار داده‌ایم.

سیاست گل به خودی

پدram پیروی نسب، فعال صنعت معدن و مدیرعامل یک شرکت معدن و صنایع معدنی گفت: به نظر می‌رسد وضع عوارض صادرات برای این محصولات، یکی از رویکردهای دولت برای جلوگیری از خام‌فروشی و صادرات مواد خام از کشور است.

به گزارش آهن نیوز، وی افزود: در سال ۱۳۹۸ نیز این موضوع اجرایی شد و مجموعه آهن کاران، معدنداران و کارخانه داران متضرر شدند و آسیب فراوانی دیده‌اند که پس از خسارت‌های بی‌شماری که بر جای گذاشت، این طرح لغو و معاون وزیر وقت هم قربانی این بی‌تدبیری شد.

پیروی نسب گفت: این مسیر خطایی است که پیش‌ازاین آزموده شده است و قطعاً این بار هم مشکلات عدیده‌ای به دنبال می‌آورد و صادرکنندگان و واردکنندگان دچار مشکل خواهند شد. وی ادامه داد: نتیجه چنین تصمیمی این است که صادرکنندگان ریسک صادرات را برنمی‌تابند و معدنداران ترجیح می‌دهد که تولید را تعطیل کند زیرا شرکت‌ها خریداری نمی‌کنند و به‌این ترتیب فضای بسیار بدی حاکم می‌شود. و در واقع می‌توان آن را گل به خودی دانست. وی افزود: ما نمی‌توانیم یک نرخ جهانی را مثل فتر نگه داریم. همه این موارد که به‌صورت دستوری اتفاق می‌افتد صنعت را وارد چالش می‌کند و آسیب‌ها به معدنی‌ها وارد می‌شود.

مدل‌های گوناگون اقتصاد

پیروی نسب گفت: روشن است که هرچقدر زنجیره فرآوری در یک شرکت ادامه یابد، ارزش‌افزوده آن بیشتر می‌شود، اما شاید این مدل اقتصادی برای امروز کشور ما چندان پاسخگو نباشد.

وی در ادامه با اشاره به بحث داغ برقراری مراودات معدنی با عربستان سعودی، گفت: کشور عربستان به فولاد نیاز دارد چراکه سنگ‌آهن در خاک این کشور نایاب است. از طرف دیگر تعامل سیاسی و مراودات اقتصادی میان دو کشور در حال شکل‌گیری است و در این راستا یک مدل اقتصادی مشترک بسیار هوشمندانه روی کاغذ طراحی‌شده است. در ایران معدن، نیروی انسانی متبحر به‌مرااتب از عربستان و دویب و قطر ارزان‌تر است و

انرژی فراوان در اختیار دارد و در طرف مقابل سرمایه‌فرآوانی موجود است که با کنار هم گذاشتن همه این مزایا و نقاط مثبت، می‌توان برنامه‌ریزی جامعی برای پیشرفت این حوزه داشته باشیم.

وی ادامه داد: پیشنهاد اولیه این بوده

است که شرکتی مشترک بین ایران و عربستان با محوریت اتاق‌های بازرگانی تهران و ریاض تشکیل شود و طرف ایرانی منابع معدنی معدن را با انرژی، نیروی انسانی و ذخایر معدنی خود تولید کند و سرمایه‌موردنیاز از سوی عربستان تأمین شود.

وی گفت: به‌این ترتیب هرکدام از طرف‌های ایرانی و عربستانی می‌توانند درصود خود را از محل تولید دریافت کنند و عربستان به‌اندازه سهم خودش از محصول تولیدی به خاک خودش برسد. پیروی نسب ادامه داد: در چنین مدلی آیا جایز است که دولت ما بگوید نباید شمش به عربستان بدهیم؟ و دلیل آن هم این باشد که عربستان آن را تبدیل به میلگرد می‌کند و احیاءش

سرعت‌گیر مبادلات تهران و ریاض

وی در ادامه سخنان خود گفت: توافقات ایران و عربستان در موضوعات اقتصادی فقط محدود به مسئله فولاد نیست و درباره فعالیت‌های اکتشافی در خاک عربستان هم‌صحبت شده است. پیروی نسب ادامه داد: با توجه به اینکه ذخایر معدنی عربستان بسیار فقیر است، می‌توان با سرمایه‌گذاری‌های کلان و انجام پروژه‌های مشترک معدنی پروژه‌های مهمی تعریف کرد اما این عوارض صادراتی یکی از چیزهایی است که بلافاصله حرف‌های مشترک سرمایه‌گذاری که میان ایران و عمان، ایران و عربستان و ایران و افغانستان به‌تازگی مطرح شده است را دچار خسران می‌کند. سرمایه‌گذاری را خراب می‌کند و اگر سرمایه‌گذاری خراب شود حلقه‌های قبلی تا استخراج از معدن دچار خسران و عدم فعالیت شده و متوقف می‌شوند.

تکرار یک اشتباه

مدیرعامل یک شرکت فولادی گفت: عوارض صادراتی یکی از اهرم‌های دولت برای تحقق اهداف خود در زمینه اقتصاد است؛ به‌عنوان مثال اگر میزان مصرف یک محصول در داخل بیشتر از میزان تولید آن باشد، دولت برای تنظیم بازار داخلی با تعیین عوارض صادراتی بالا، مانع از صادرات آن محصول می‌شود اما در حال حاضر باوجود مازاد تولید محصولات، شاهدیم که دولت با ابلاغ دستورالعمل اخذ عوارض صادراتی محصولات فلزی و غیرفلزی، به دنبال جبران کسری بودجه خود در چند سال اخیر بوده و فعالیت صادرکنندگان را مختل کرده است. به گزارش فلزات آنلاین، کریم رحیمی گفت: درصورتی که با صادرات محصولات، منابع ارزی کشور را تأمین می‌شود و ارزش پول ملی و درآمد دولت افزایش می‌یابد. به همین دلیل پرواض است که دولت باید در تصمیم‌گیری‌های خود تجدیدنظر کرده و شرایط صادرات را برای فعالان اقتصادی جهت صادرات مازاد محصولات تسهیل کند.

فشار کم‌رشدن به تولید

رحیمی در ادامه با اشاره به ماده ۲ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، یادآور شد: تا قبل از ابلاغ بخشنامه‌ها در تصویب قوانین جدید، بخش خصوصی نیز در جریان امور قرار گیرد و نظر خود را در مورد ابلاغ مقررات جدید ارائه دهد اما عوارض صادرات محصولات فلزی و غیرفلزی در سال ۱۴۰۲ نیز به‌یک‌باره بدون توجه به شرایط موجود و اخذ نظرات کارشناسان بخش خصوصی ابلاغ شد. وی افزود: ابلاغ این دستورالعمل با توجه به شرایط اقتصادی حاکم بر کشور، فشار اقتصادی بسیاری را به بنگاه‌ها تولیدی تحمیل می‌کند. باید تأکید کرد که اخذ عوارض صادراتی دارای جنبه‌های مثبتی بوده و فعالان اقتصادی با آن مخالفتی ندارند اما زمانی که این اقدام بدون در نظر گرفتن تمام جوانب و نتایج حاصله، صورت می‌گیرد، شک نمی‌توان نتیجه مطلوبی را انتظار داشت.

در مکنه سیاست‌های اقتضایی

این فعال معدنی در ادامه گفت: متأسفانه ابلاغ عوارض صادراتی در حالی صورت می‌گیرد که کشور روسیه درگیر تنش‌های ژئوپلیتیکی و تحریم‌های شدید جوامع بین‌المللی است و این موضوع می‌تواند فرصتی طلایی برای تولیدکنندگان ایرانی، جهت حضور پررنگ‌تر در بازارهای صادراتی و در پی آن ارزش‌آفرینی بیشتر برای

کشور باشد. وی افزود: صنایع معدنی و فلزی به‌خصوص صنعت فولاد، بعد از صنایع نفت و پتروشیمی هم‌انظر میزان تولید محصولات و هم‌انظر سودآوری، سهم بزرگی در رشد و توسعه اقتصاد کشور دارند اما با توجه به اینکه ایران در شرایط تحریم و رکود بازارهای داخلی

به سبب کاهش پروژه‌های عمرانی قرار دارد، میزان مصرف فولاد در کشور ۵۰ درصد میزان تولید آن است.

به گفته رحیمی در این شرایط تولیدکنندگان ناگزیر به صادرات مازاد محصولات خود هستند اما دولت به‌جای در پیش گرفتن سیاست‌های تشویقی و اعطای مشوق‌های صادراتی جهت رونق صادرات، با به‌اصطلاح یک‌بارمصرف بسیار رواج بدون توجه به شرایط اقتصادی کشور، با اخذ عوارض صادراتی سبب کند شدن متوقف شدن روند فعالیت صادرکنندگان می‌شود که این موضوع باعث خدشه‌دار شدن اعتبار تولیدکنندگان داخلی در عرصه‌های جهانی و از دست دادن مشتریان خارجی خواهد شد.

وی ادامه داد: از سوی دیگر به دلیل نبود نظارت دقیق سازمان‌های دولتی، استفاده از کارت‌های بازرگانی اجارهای یا به‌اصطلاح یک‌بارمصرف بسیار رواج یافته است؛ چند ترحی بودن ارز این فرصت را برای افراد سودجو فراهم کرده تا با استفاده از کارت‌های بازرگانی اجارهای، به‌طور شفاف اقدام به رفع تعهد ارزی نکنند. این موضوع تأثیرات منفی بر روند صادرات و فعالیت صادرکنندگانی که مطابق با قانون عمل می‌کنند، دارد.

سخن پایانی

هرچند این مصوبه هنوز نهایی نشده‌است و تا ابلاغ آن راه درازی در پیش است. اما با اعتراضاتی که در همین مرحله برانگیخته و اعلام مخالفت کمیسیون اقتصادی مجلس، امکان ابطال آن دور از ذهن نیست.

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان خبر داد؛

بهره‌گیری از هوش مصنوعی در برنامه‌های راهبردی هلدینگ پتروپالایش اصفهان

جدیدترین سیستم‌های دنیا است.

قدیری ادامه داد: در بحث آب ما ۳۰۰ هزار متر مکعب مخازن استراتژیک برای پالایشگاه ایجاد خواهیم کرد که به مدت یک ماه اگر پالایشگاه در بحران تأمین آب انجام نمی‌شود، مشکلی برای ادامه کار خود نداشته باشد که کار بسیار بزرگی است و ۲ مخزن که هر کدام اندازه ۲ زمین فوتبال است فعلاً نصب شده است. ما در حال نوسازی تمام پالایشگاه هستیم. همچنین قول می‌دهیم تا نیمه اول سال آینده در خلیج‌فارس را برای پالایشگاه آورده باشیم. در حال ایجاد تصفیه‌خانه‌ای نیز در شاهین شهر هستیم که بتوانیم آب فاضلاب را تصفیه کنیم و آب قابل استفاده تحویل پالایشگاه دهیم و با سه پروژه آینده حتی یک قطره آب هم دور نمی‌ریزم و تا نیمه اول سال آینده ۷۵ درصد مصرف آب پالایشگاه را کاهش می‌دهیم و بعد از ۴۴ سال قطع آب شرب به پالایشگاه داریم و فقط از فاضلاب آن هم از ۱۲۰۰ متر مکعب به ۲۰۰ متر مکعب خواهیم رسید.

وی اظهار کرد: ما تا سال ۱۴۰۵ مصرف انرژی پالایشگاه را ۱۲ درصد کاهش خواهیم داد. همچنین ما هیچ آلایندگی برای محیط زیست نداریم که در این راستا ما اخیراً از نظر محیط زیستی در دسته A++ قرار گرفتیم که هیچ شرکتی در ایران در این حوزه ایستادگی نداشته و مشعل‌های ما نیز از ۵-۶ ماه پیش خاموش است؛ این وجود ما دو کمپرسور نیز به زودی نصب خواهیم کرد که اگر هدر رفت انرژی داشتیم بتوانیم آن را به چرخه برگردانیم و در آینده هوج به‌سازمانی نیز نخواهیم داشت.

مدیرعامل هلدینگ پترو پالایش اصفهان تأکید کرد: به زودی تمامی چینش‌ها در مجموعه با هوش مصنوعی انجام می‌شود و تمامی فرآیندها دارای شاخص می‌شود و هر بخش که شاخص آن فرایند پایین باشد مورد بررسی قرار می‌گیرد. در دو سال آینده چشم‌انداز و نگاه پالایشگاه را هوش مصنوعی به ما می‌دهد. اگر بتوانیم تمامی فرایندها را مکانیزه کنیم و از هوش مصنوعی استفاده کنیم می‌توانیم به‌رهوری خود را تا ۱۰ برابر بالا ببریم. از سوی دیگر ما در حال پرورش ۲۰۰ مدیر استراتژیک برای اصفهان تا سال ۱۴۰۵ هستیم.

وی افزود: ما ۴۳ درصد واقعی در مقابل ۴۱ درصد پیش‌بینی شده از برنامه‌هایمان جلودر هستیم. در حال حاضر ما طبق معیارهای جهانی در بین پالایشگاه‌های روز دنیا سه ستاره هستیم که با برنامه‌ریزی‌های انجام شده در اقف ۱۴۰۵ با یک پالایشگاه پنج ستاره تبدیل خواهیم شد. در این راستا در حال برنامه‌ریزی پداقند غیرعامل و به کارگیری جدیدترین روش‌ها برای ایمنی هرچه بیشتر و مبارزه با انواع حریق هستیم. همچنین تا دو سال آینده پالایشگاه در مقابل انواع حملات تروریستی ایمن خواهد شد.

قدیری با بیان اینکه هر کدام از شرکت‌های زیر مجموعه تا سال ۱۴۰۵ حداقل ۵ همت به پالایشگاه سود خواهد داد، تأکید کرد: تولید بنزین ما تا سال ۱۴۰۴ از ۱۲ میلیون لیتر به ۲۱.۵۷ میلیون لیتر و گازوئیل به ۲۵.۳۳ میلیون لیتر افزایش پیدا خواهد کرد. پایان سال ۱۴۰۶، ۵۲۳ هزار تن پلی اورتان که محصول بسیار ارزشمندی است، تقطیر خواهیم کرد، در کل با افزایش ظرفیت سود آوری بیشتری نسبت به قبل خواهیم داشت.

سود خالص این مجموعه از ۱۵۹ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ به ۳۶۱ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۱ رسید که طبق قانون حدود ۴۰ درصد این سود معادل ۱۵۷ هزار میلیارد ریال به پروژه‌ها اختصاص یافت و ۶۰ درصد باقی‌مانده معادل ۲۰۴ هزار میلیارد ریال تقسیم شد و به هر سهم ۹۰ تومان رسید.

مجمع با پرداخت کامل سود به تمامی صاحبان سهام شرکت طی ۴ ماه پس از تصویب مجمع عمومی موافقت نمود.

اصفهان - بهروز راعی: محسن قدیری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان در جمع عمومی عادی سالانه که با حضور ۸۴ درصد سهامداران برگزار شد، اظهار داشت: چشم‌انداز ما شاهد ۱۰۰ بار تحلیلی بوده که نهایتاً توسط خرد جمعی به آن رسیدیم، که در آن توسعه پایدار و متوازن در کنار اخلاق، محیط زیست و اقتصاد مدنظر است. همچنین پترو پالایش اصفهان می‌تواند بین بهترین پترو پالایشگاه‌های دنیا قرار بگیرد که در چشم‌انداز مجموعه دیده می‌شود.

قدیری با بیان اینکه پترو پالایش اصفهان ۱۱ استراتژی در برنامه خود دارد، افزود: از هفته گذشته هوش مصنوعی وارد استراتژی‌ها کردیم و معاونت هوش مصنوعی در سازمان ایجاد شد که بتوان فرآیندها را با هوش مصنوعی مدیریت کرد. استراتژی‌ها ما با سایر شرکت‌ها فرق می‌کند مثلاً در شرکت ملادر ما تا سال ۱۴۰۴ به تولید کود مصنوعی گوگردی خواهد رسید که اتفاق بزرگی برای کشور است و جلوی واردات را می‌گیرد. همچنین معاونت حمل‌ونقل ما بهترین حمل‌ونقل ایران را برنامه‌ریزی کرده که بتوان در آن حمل‌ونقل ریلی، دریایی و زمینی داشت.

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان ادامه داد: یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان و ناویر زیر مجموعه ما در حوزه باسکول‌های برقی، فست شارژرها و نیروگاه‌های خورشیدی فعالیت خواهد کرد که بسیار آینده‌نگر است. زیرا آلوده متفاوت خواهد بود و ما به ماشین‌های برقی و هیبریدی می‌رسیم و طوری پیش‌بینی کردیم که تغییرات محیطی نتواند اثر چندانی روی ما داشته باشد و ما به راحتی بتوانیم به راحتی روی مسیرهای قدم بگذاریم که برای مجموعه سود آور باشد و در همین راستا نگاه ویژه‌ای به تکنولوژی داریم.

قدیری تصریح کرد: ما تقریباً ۹۵/۲۱ سهام‌شمار داریم که با توجه به برنامه‌های آتی این سهام‌شمار کم خواهد شد. بر اساس ۲۲۷ میلیارد سهمی که داریم که سود سال گذشته ۱۶۱ میلیارد بوده که نسبت به سال قبل آن رشد بسیار خوبی داشته است. ارزش بازار در حال برگشت به زمان اوج خود در سال ۱۳۹۹ است.

وی با بیان اینکه در سال مالی ۱۴۰۰ عملکرد شرکت نشان دهنده سود ۱۵.۹ بود که این رقم برای سال ۱۴۰۱ به ۳۶.۹ رسید، گفت: یکی از استراتژی‌های توسعه پایدار ما این بود که نتوانستیم واحد تصفیه گازوئیل (DHD) به بیشترین سرعت پیش ببریم. همچنین در حال حاضر ۴۵۰ پروژه در مجموعه در حال پیگیری است و در این راستا به ۲۳.۳۶ درصد از چشم‌انداز رسیدیم و برای هر کدام از ۲۵۰ پروژه اگر تأخیری پیش بیاید کمیته تأخیر این موضوع را جبران می‌کند.

مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان اضافه کرد: در شرکت‌های تابعه که همه نوپا هستند و چندین ماه است که به وجود آمدند ۱۶۶۴ درصد در برنامه واقعی فعالیت داشتند در مقابل ۱۷.۱۷ درصد برنامه شرکت پیشرفت داشتند. برنامه ما برای سال ۱۴۰۵ این است که حداقل آورده را از سهام‌داران داشته باشیم و بیشتر سرمایه مولد باشد که از مسیر همین پروژه‌ها تأمین شود. سال گذشته پروژه DHD را ۱۶ ماه زودتر آغاز کردیم و جمعا ۱۹.۵ همت میزان صرفه جویی در این پروژه بود. وی در خصوص پروژه‌های کیفی سازی اظهار کرد: این پروژه‌ها با ۲۶.۵ درصد واقعی عملکرد واقعی در مقابل ۲۷.۲۴ درصد برنامه پیش‌بینی شده است. یکی از مشکلات ما در اصفهان آب است در این راستا برنامه‌ای داریم که باعث افتخار سهام‌داران است. تلاش کردیم زیرساخت‌های قدیمی پالایشگاه را به‌روزرسانی کنیم زیرا مقدار زیادی آب از دست رفته داشتیم و نیاز بود ۵۲ کیلومتر مسیر آب را عوض کنیم که در حال انجام است، همچنین سیستم‌های کنترل در حال تغییر با

نوبت دوم

مزایده ۱۴۰۲۰۵

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۳۰,۰۰۰ (سی هزار) تن نرمه گندله مازاد بر نیاز خود را طبق آتالیز شیمیایی و سید اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروشد برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۲ لغایت ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ از ساعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه خانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوئین، پلاک ۲، طبقه ۴، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت دوم ۱۴۰۲۰۵ در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjso.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

نوبت اول

مزایده ۱۴۰۲۰۶

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۴,۰۰۰ (چهار هزار) تن نرمه آهن اسفنجی مازاد بر نیاز خود را طبق آتالیز شیمیایی و سید اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروشد برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۲ لغایت ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ از ساعت ۸ صبح الی ۱۴ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه خانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوئین، پلاک ۲، طبقه ۴، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۰۶ در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjso.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

آگهی فروش املاک و مستغلات

شرکت آهن و فولاد صنایع کاوه تهران در نظر دارد املاک مازاد و تملیکی خود واقع در شهر ارومیه، خیابان کاشانی، انتهای کوی کیوان را از طریق مزایده عمومی واگذار نماید.

لذا متقاضیان محترم می‌توانند برای اخذ اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مزایده از تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۷ به مدت یک هفته کاری در ساعات اداری به نشانی تهران، کیلومتر ۱۲ بزرگراه آیتاله سعیدی، بعد از مصلی چهاردانگه، پلاک ۲۲۰ واحد اعتبارسنجی مراجعه و یا در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۲۱-۵۵۵۲۰۳۱۰ تماس حاصل نمایند.

شرکت آهن و فولاد صنایع کاوه تهران

صنایع معدنی

ویژه نامه روز ملی صادرات را منتشر میکند
گستره توزیع: سراسر کشور
تاریخ انتشار: دهم مهرماه
شماره بازگانی: ۰۲۱-۸۸۷۲۳۷۳۲

در بررسی چالش‌های مقابله با فرسایش خاک تاکید شد

معدنکاری به شرط احیا

عکس: مهندس

به‌گفته رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، سرعت گسترش بیابان‌ها نسبت به عملیات احیا و بیابان‌زدایی ۳ برابر شده که رقمی بسیار نگران‌کننده است. از سوی دیگر، برداشت بیش‌ازحد استاندارد از آب‌های زیرزمینی، خاک‌های معدنی و... و آثار مخرب آن در محیط‌زیست و منابع طبیعی کاملا ملموس است.

از این‌رو مسئولان سازمان محیط‌زیست در تلاش هستند تا صنایع را مکلف کنند که در اجرای پروژه‌های احیا خاک سهیم باشند و نقش پررنگی ایفا کنند.

در گزارش امروز **معدن** به موضوع نابودی خاک پرداختیم و از منظر شهرام شریعتی، کارشناس و فعال معدنی و داریوش گل‌علیزاده، رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان محیط‌زیست و وظایف معدنکاران و سازمان‌هایی چون محیط‌زیست را موردبررسی قرار دادیم.

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

کنشگران محیط‌زیست و مدافعان معدنکاری

مهدی کلاهی – استاد دانشگاه و کنشگر محیط‌زیست

برای پدید آمدن یک سانتیمتر خاک حاصلخیزی که منبعی غنی از باکتری‌ها و میکروارگانیسم‌ها است و قابلیت زایایی و پرورش گیاهان را دارد، باید زمانی از حدود ۳۰۰ تا هزار سال بگذرد. تنها چنین خاکی است که می‌تواند بستر حیات باشد و زندگی بیافریند.

با کمال تأسف این خاک ارزشمند کشور، گاهی با قیمتی بسیار ناچیز به‌فروش می‌رسد.

قانون حفاظت از خاک در سال ۹۸ تصویب شد که اساس آن بر این بنا شده است که چگونه منابع خاک را مدیریت کنیم تا بتوانیم آن را موردبهربرداری پایدار قرار دهیم.

بر اساس این قانون، وزارتخانه موظف شده تا روی حفظ و ارتقای کیفی خاک کار کند و علاوه بر این، ممنوعیت فروش خاک موردتاکید قرار گرفته است.

اگر خاک را به‌صورت استعاری پدر بنامیم، هم‌اینک رفتار ما با خاک سرزمین‌مان مصادق کامل پدرکشی است. به‌عبارت‌دیگر، هم‌اینک به‌شکل بسیار دلخراشی کمر به قتل این منبع حیاتی بسته‌ایم. براساس آمارهای منتشرشده در منابع داخلی و خارجی، میزان فرسایش خاک در ایران بیش از ۷ برابر دیگر نقاط دنیا است. وقتی این حقیقت را در کنار مدت زمان لازم برای تولید یک سانتیمتر خاک قرار می‌دهیم، تازه می‌توان به عمق فاجعه پی برد.

در کنار این فرسایش عظیم، وقتی موضوع فروش خاک، چه به‌صورت رسمی و چه غیررسمی مطرح می‌شود، ابعاد پدیده پدرکشی چندین و چند برابر خواهد شد و این جنباتی است که ما در حق سرزمین مادری خود مرتکب می‌شویم.

یکی از مصادیق فروش خاک، صادرات خاک معدنی کشور است. شاید گفته شود که فروش خاک معدنی، باتوجه به اینکه حاوی عناصری است که به طبیعت آسیب می‌رساند، اقدامی در راستای کمک به زیست‌بوم کشور است، اما در واقع باید گفت این موضوع نوعی توجیه و تحریف واقعیت است. وقتی معدنی در یک نقطه‌ای از کشور ایجاد می‌شود، طبیعت گیاهی و جانوری منطقه، خود را با تغییرات محیط سازگار می‌کنند. به‌عبارت دیگر، گیاهان و جانورانی که در منطقه معدنی به‌وجود می‌آیند و تکثیر می‌شوند، را نمی‌توان به جایی دیگر، که شرایط اقلیمی متفاوتی دارد، منتقل کرد. علاوه بر این، اگر هدف پالایش خاک از عناصر آلاینده است، با روش‌های گوناگونی از جمله گیاه‌پالایی می‌توان به این مهم دست یافت. برداشت خاک و تغییر اکوسیستم منطقه به صلاح موجودات منطقه نیست و فروش خاک (چه نام آن را خاک معدنی بگذاریم یا غیر معدنی) به موجودات منطقه آسیب می‌رساند. بنابراین، این توجیه که اگر ما خاک را برداریم و بفروشیم، لطفی به گیاهان و جانوان منطقه کرده‌ایم؛ قلب واقعیت است.

اگر انسان دست‌برد به طبیعت می‌زند و منابع آن را استخراج می‌کند و مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد، به‌واسطه نگاه انسان‌محورانه و خودخواهانه‌ای است که نسبت به طبیعت دارد. معدنکاری نوعی دست‌برد به طبیعت است، باید راهی یافت که در اثر این دست‌درازی، کمترین آسیب به منابع آب و خاک وارد شود. برای شرح بیشتر این موضوع، ۱۰ نکته تکمیلی را هم باید در نظر گرفت. موضوع اول این است که میزان اشتغالزایی عملیات معدنکاری، آنقدر ناچیز است که در عمل می‌توان از تاثیر آن بر این حوزه چشم‌پوشی کرد و دیگر اینکه، اگر از منظر اقتصادی به این حوزه نگاه کنیم، معمولا مواد معدنی به‌صورت خام صادر می‌شود که همان مزیت اشتغالزایی را هم ندارد و زیان مکرر است.

متأسفانه باید اعتراف کرد که ما از جمله کشورهای هستیم که توانایی مدیریت سرزمین، خاک، آب، معدن و سایر منابع ارزشمند خود را نداریم و از این‌رو خام‌فروشی از نظر ما اقدامی قابل دفاع است. در هر اقلیمی که معدنکاری اتفاق می‌افتد، آثار تخریبی فراوانی به جا می‌ماند، اقلیمی که پیش از معدنکاری زیستگاه گونه‌های مختلف گیاهی و جانوری بوده است، پس از معدنکاری گیاهانش را از دست می‌دهد و جانوران را از محدوده فراری می‌دهد و حاصل آن آلودگی هوا، آب و خاک است.

اما عده قلیلی، از ضعف‌های داخلی کشور استفاده و از این راه سودی کلان به جیب خود سرازیر می‌کنند و مدافع فروش سنگ، خاک، مواد و ذخایر معدنی و... کشور هستند.

البته در بسیاری از نقاط دنیا جریان معدنکاری برقرار است، اما پیش از آغاز کار، ارزیابی‌های جامعی انجام می‌شود و پارامترهای زیست‌محیطی منطقه سنجیده و تنها با رعایت استانداردهای سختگیرانه‌ای اجازه معدنکاری صادر می‌شود.

علاوه بر این، وقتی کار در یک محدوده تمام شد و زمان بستن معدن فرا رسید، معدنکار ملزم است که نسبت به ترمیم و احیای منطقه معدنکاری‌شده اهتمام ورزد. به‌عنوان مثال، اگر بهره‌برداری از یک محدوده ۱۰ سال طول کشیده است، باید فرآیند رشد گیاهان در این مدت را هم محاسبه کنند و این محاسبات به پارامترهای احیای منطقه اضافه شوند.

چندی پیش، اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) دستورالعمل احیای اکوسیستم‌ها در اراضی معدنکاری را منتشر کرد، باتوجه به این موضوع انجمن‌های منابع طبیعی، محیط‌زیست یا حتی وزارت صمت می‌توانند این دستورالعمل را به‌عنوان یک الزام در بهره‌برداری از معدن مدنظر قرار بدهند و در این صورت، حامیان محیط‌زیست هم، طرفدار معدنکاری می‌شوند.

راه کاهش خطرات معدنکاری برای محیط‌زیست

و درباره اینکه چگونه می‌توان این خطرات را کاهش داد، با همفکری و همدلی به نتیجه مشترکی برسند. تا جایی که به‌یاد دارم، این اقدامی است که شاید بیش از ۱۰ یا ۱۲ سال گذشته، مرتب تکرار شده است و حتماً قبل از آن هم از سوی نخبگان و موسفیدکرده‌های این حوزه این پیشنهاد شده بود و تقاضا کرده بودند که سازمان محیط‌زیست باید این پروتکل‌ها را بنویسد و اجرایی کند، اما متأسفانه این اقدام تا به امروز جامه‌عمل نپوشیده است. تعطیل کردن معدن راهکار نیست، جلوگیری از تولید، مثل دیکته نانوشت‌های است که به‌طورقطع غلطی هم ندارد.

موضوع دیگری که اهمیت فراوانی دارد، این است که دولت موظف است از حقوق دولتی که از معدنکاری می‌گیرد، ۱۵ درصد آن را برای آبادانی مناطق معدنی اختصاص دهد.

مقداری به زیرساخت‌ها، توسعه اکتشافات و... اختصاص دارد، اما ۱۵ درصد به‌صورت مشخص باید برای آبادانی مناطق معدنی اختصاص داده شود.

کوتاهی‌های دوسویه

پیش‌تر هم اشاره کردم که بسیاری از معدنکاران از پرداخت حقوق دولتی شانه خالی می‌کنند. این حقیقتی غیرقابل انکار است، همان‌طور که در بسیاری از کشورها و در کشور خودمان، بسیاری از صاحبان کسب‌وکارها از پرداخت مالیات فرار می‌کنند. اما دولت هم، پرداخت سهم مناطق معدنی از حقوق دولتی را نادیده می‌گیرد. دولت باید از حقوق دولتی که وصول می‌کند، مبلغ مشخص‌شده در قانون را به بازسازی و توسعه منطقه معدنی و... اختصاص دهد.

تا امروز چقدر از این اتفاقات محقق شده است. اگر دولت نمی‌تواند از معدنکار حقوق دولتی را اخذ کند، باید تدبیری برای حل این مشکل بیندیشد. اما نباید از هزینه حقوق دولتی برای معادن سر باز زند. وظیفه معدنکار سرجای خود و وظیفه دولت و دیگر سازمان‌ها هم به‌جای خود. توسعه جنگل‌ها، مراتع، توسعه زیرساخت‌های معدنی، توسعه اکتشافات و... همه جزو وظایف بخش حاکمیت معدن کشور است. برای مثال، ایمیدور مزایده‌ای برای واگذاری پهنه‌ها بر گزار، اما مطالعات آن را به بخش خصوصی واگذار می‌کند، در حالی که این مسئولیت برعهده دولت و سازمان زمین‌شناسی است که این مطالعات را انجام دهد. بنابراین، حقوق دولتی که پیش‌ازاین به آن اشاره شد، باید به این بخش‌ها تخصیص داده شود، اما متأسفانه این اتفاق رخ نمی‌دهد.

حفاظت از آب‌ها

چرا برای تیم فوتبال‌مان مربی خارجی می‌آوریم؟ چون بلد نیستیم. اشکالی هم ندارد. در زمینه نشست مواد معدنی، که گاهی سمی هم هست، به آب‌های زیرزمینی چه باید بستیم؟ باید افرادی را به دیگر

شهرام شریعتی – کارشناس و فعال معدن: مرحوم دکتر محمود احمدزاده هروی که نخستین وزیر صنایع و معادن بعد از انقلاب بودند و بعد از آن هم مدتی طولانی، ریاست سازمان زمین‌شناسی ایران را برعهده داشتند، تعریف می‌کردند که وقتی برای ادامه تحصیلات عالی به دانشگاهی در آلمان رفته بودند، استادی به ایشان تکلیف کرده بود که نقشه زمین‌شناسی منطقه جنگلی پوشیده از درخت با عمق خاک بسیار زیاد را تهیه کند و در جواب اینکه وقتی در این منطقه یک سنگ هم وجود ندارد، چطور می‌توان نقشه زمین‌شناسی آن را تهیه کرد، گفته بود: باید این مشکل را خودت حل کنی. بیش از نیم‌قرن پیش، دنیا راهکارهای رسیدن به معدنکاری زیست‌محیطی و شناخت زیرزمین بدون تخریب را شناسایی کرده بود و ما امروز بعد از گذشت این‌همه سال، تازه در پی مطرح کردن این پرسش هستیم که چگونه می‌توان این ۲ حوزه را در کنار هم قرار داد و چطور می‌توان خطرات معدنکاری را برای محیط‌زیست کاهش داد. این وظیفه سازمان محیط‌زیست است و یکی از ایرادهایی که همواره معدنکاران به محیط‌زیست وارد می‌دانند، این است که دستورالعمل‌های لازم را تهیه نکرده، به‌عبارت‌دیگر تا زمانی که سازمان محیط‌زیست پروتکل‌های معدنکاری زیست‌محیطی را برای معادن روباز، زیرزمینی، معادن فلزی، فلزات غیر آهنی، غیر فلزی، زغال سنگ و... به تفکیک تهیه و آن را منتشر نکنند، این مشکل به‌طورقطع حل نخواهد شد. وظیفه معدن و صنایع معدنی در خود علم مشخص، وظایف آن روشن و چگونگی عمل به آن از پیش تعیین‌شده است، اما آنچه مربوط به موضوع محیط‌زیست است را باید سازمان مربوط به آن مدیریت کند.

کجا باید معدنکاری کرد؟

اما نکته اینجااست که گویا سازمان محیط‌زیست و منابع طبیعی دشمنی مشخص و واضحی را با معدن و صنایع معدنی دارند و به‌قول معروف، شمشیر را از رو بستانند و به‌طور مشخص می‌گویند انجام نشود! چه چیزی انجام نشود و چرا؟ پس سهم معدن در چی دی. پی باید چگونه حاصل شود؟ در حال حاضر در کشور ما شاید بیش از ۷ یا ۸ هزار معدن فعال وجود نداشته باشد. همه این معادن روی هم‌رفته چند کیلومتر مربع را تحت‌تاثیر قرار داده‌اند؟ چند درصد عرصه کل کشور را معدن و صنایع معدنی به خود اختصاص داده است؟ قسمتی فرق سازمان محیط‌زیست است، بخشی در اختیار سازمان انرژی اتمی ، قسمتی در دست شرکت نفت یا توسط سازمان‌های نظامی و انتظامی و... بلوکه‌شده است و قسمتی دیگر هم از مناطق شهری و روستایی به‌شمار می‌رود؛ پس معدنکار در کجا می‌تواند معدنکاری کند؟

تعطیلی راهکار نیست

به‌عقیده من، باید سازمان محیط‌زیست و معدنکاران دور هم بنشینند

نرخ فرسایش خاک در ایران ۷ برابر دنیا است

کشور و منابع پایه کشور وارد می‌کند و نگرانی‌ها در این زمینه بسیار زیاد است. بنابراین، روشن است که در حال حاضر اولویت اول کشور چیزی جز موضوعات اقلیمی و محیط‌زیستی نیست و همه برنامه‌ها باید حول این اولویت پیر بیننی شود.

خسارتی جبران‌ناپذیر

از یک‌سو، نرخ فرسایش خاک در کشور بیش از ۷ برابر دنیا است و از سوی دیگر، با مشکل فرونشست زمین روبه‌رو هستیم که شکلی بسیار نگران‌کننده به خود گرفته است. در واقع باید بگوییم در حال حاضر آلودگی هوا چالش اصلی کشور نیست. چالش اصلی؛ تغییر اقلیم است، پدیده فرونشست زمین و فرسایش خاک است که وضعیتی بی‌بازگشت و جبران‌نشدنی است. به‌عبارت‌دیگر، هرچند موضوع آلودگی هوا هم نگران‌کننده است، اما می‌توان آن را جبران کرد و اگر منابع انتشار آلودگی هوا کنترل شوند، طی ۲ برنامه ۵ ساله، می‌توان کیفیت هوا را به‌نحوچشمگیری بهبود داد، اما وقتی موضوع از دست رفتن و فرسایش خاک مطرح می‌شود، فرونشست زمین اتفاق می‌افتد و لایه‌های خاک نشست می‌کنند، علاوه بر اینکه نمی‌توان آن را به‌شکل قبل درآورد، قابلیت جذب آب در خاک هم از بین می‌رود و رواناب و سیلاب با شدت بیشتری جاری خواهد شد. پس آسیب به خاک جبران‌شدنی نیست. بنابراین، امروز باید

کشورها بفرستیم تا آموزش ببینند. بسیاری از این موضوعات در کتاب‌های آموزشی دانشگاهی به‌صورت تشریری وجود دارد و تدریس می‌شود، اما وقتی زمان اجرا می‌رسد، هیچ‌کسی، هیچ‌گونه

تبحری درباره موضوع مطرح‌شده ندارد. بعضی جاها «رس کوبی» می‌کنند، بعضی جاها «ژئو ممبران» پهن می‌کنند، بعضی مواقع آنها را به دره‌های غیرقابل نفوذ هدایت می‌کنند یا از تزریق سیمان استفاده می‌شود؛ شیشه‌سازی می‌کنند و...

من نمی‌دانم چرا دولت هیچ نظارتی بر موضوع محیط‌زیست ندارد و تنها راه‌حلی که سازمان محیط‌زیست در اختیار دارد، تعطیلی معدن است. یا چه مجوزی اقدام به این کار می‌کنند؟ اسم سال را تولید ملی می‌گذاریم؛ اما کدام تولید ملی؟! همه ما برای توسعه ملی و پایدار تلاش کنیم و این موضوعاتی است که باید سازمان محیط‌زیست خود یاد

بگیرد و بداند که وظیفه آموزشی برعهده دارد و باید معدنکار را نسبت به موضوعات مربوطه آگاه کند و وظیفه این سازمان تعطیلی نیست. معدنکار آموزش ندیده است؛ به‌ویژه معدنکارهای کوچک در بسیاری از موارد دانش فنی ندارند یا کم‌تجربه هستند و باید آموزش ببینند. در قسمت فنی سازمان نظام‌مهندسی موظف است که این کار را بکند. در بخش محیط‌زیستی هم سازمان مربوطه باید این وظیفه را انجام دهد.

تخریب و فرسایش خاک

چه کار باید کرد که فرسایش خاک کمتر شود؟ اول عرصه معدن کاملاً مشخص است. اگر توسعه زیر ساخت‌ها انجام شود؛ نقشه ملی راه‌ها و دسترسی‌های محلی معدنی تدوین شود و نقشه دسترسی محلی صنعتی و... را در اختیار داشته باشیم، ممکن است این تخریب‌ها کاهش پیدا کند. معدنکار موظف است که مناطقی را آباد کند و براساس اقلیم و شرایط منطقه درخت و درختچه بکارد. این کارها جزو وظایف قانونی و مسئولیت‌های اجتماعی‌اش است، اما دولت هم قرار است که ۱۵ درصد از حقوق دولتی را صرف همین کارها و همچنین ترمیم و احیا کند.

اما بودجه‌ای که برای این منظور در اختیار سازمان محیط‌زیست قرار می‌گیرد، حتی کفاف تأمین بنزین محیط‌بان‌ها را هم نمی‌دهد. دولت نمی‌تواند از معدنکار پول بگیرد، اما هیچ اقدامی برای بهبود وضعیت معدنکاری انجام ندهد و در عمل حقوق دولتی به خزانه اریز می‌شود و هیچ بازگشتی ندارد و این‌همه مشکلاتی است که معدن و معدنکاری با آن مواجه است و به نظر من سازمان محیط‌زیست باید پای کار بیاید و کنار معدنکار بایستد.

بیش از هر چیز دیگری، نگران آثار و تبعات ناشی از فرسایش خاک و تغییر اقلیم باشیم و راهی جز افزایش سازگار کردن و تاب‌آوری در حوزه‌های گوناگون برای مقابله با آن وجود ندارد.

رئیس‌جمهوری دستور داده است که سازمان‌ها، برنامه‌های خود را در زمینه اصلاح الگوهای مصرف ارائه دهند، اما باید این برنامه‌ها در سطح کلان و با حمایت کل قوا به مرحله اجرا درآید. در قدم اول، مجلس باید رسیدگی به این موضوع را در اولویت قرار دهد، در زمینه قانون‌گذاری و تسهیل اجرای آن، اقدامات لازم را انجام دهد و به‌صورت جدی بر اجرای آن نظارت داشته باشد.

در حال حاضر ما در زمینه موضوعات مربوط به سیلاب‌ها، دچار خسارت‌های سنگین مالی می‌شویم و با بحران‌هایی که به‌دنبال آن ایجاد می‌شود، دست‌وپنجه نرم می‌کنیم و هزینه فراوانی متقبل می‌شویم و از این رهگذر، آسیب‌های فراوان مالی به مردم و دولت تحمیل می‌شود. بنابراین، کاملاً به‌صرفه است که راهکارهایی بیندیشیم تا این خسارت‌ها را به‌حداقل برسانیم و از بروز آنها پیشگیری کنیم.

سخن پایانی

نهاده در حیطه صنایع و معدنکاری سبز و دوستدار محیط‌زیست باشد تا از این رهگذر، هم منابع تأمین اقتصادی کشور حذف نشود و هم محیط‌زیست، این دارایی یگانه و تجدیدنپذیر، محفوظ بماند.

باتوجه به شرایط بحرانی زیست‌محیطی کشور از جمله معضل ویرانگر فرسایش خاک، پدیده خطرناک فرونشست زمین، تشدید فرآیند تغییرات اقلیمی و تبعات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آن، اولویت اول کشور باید پیوستن به کاروان توسعه پایدار و گام

طرح کالا برگ الکترونیک در آینه بازار

کیمیا ملکی: اوایل سال ۱۴۰۱ دولت سیزدهم بالاخره سیاست حذف ارز ترجیحی را اجرا و برای خانواده‌ها بسته به دهک آنها یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی به‌ازای هر نفر در نظر گرفت. گرچه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ به‌صراحت بیان شد، حذف ارز ترجیحی به‌شرط بازگرداندن قیمت‌ها به شهریور سال ۱۴۰۰ و ارائه کالا برگ الکترونیکی برای کالاهای اساسی انجام شود. این در حالی است که بر اساس اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مبنای نرخ کالاهای مورد نظر در سبد کالا برگ الکترونیکی بر مبنای شهر یور ۱۴۰۱ است و دولت مصمم است تورم این ۱۱ قلم کالا را برای ۳ دهک آسیب‌پذیر کم‌درآمد پوشش دهد. در حال حاضر هزینه خرید این ۱۱ قلم برای هر نفر ۸۰۷ هزار و ۲۹۰ تومان است که مابه‌التفاوت آن ۱۷۵ هزار تومان با نرخ شهریور ۱۴۰۱ محاسبه می‌شود زیرا نرخ این ۱۱ قلم در آن زمان ۶۰۷ هزار و ۸۰۰ تومان بوده و تفاوت این ۲ رقم به صورت یارانه مازاد از طریق کالا برگ الکترونیک پرداخت می‌شود. به عنوان مثال، اگر نرخ مرغ در حال حاضر نسبت به شهریور ۱۴۰۱ تغییر پیدا کرده تفاوت این نرخ که به میزان ۵۶ هزار تومان است توسط یارانه کالا برگ پرداخت می‌شود تا مردم بتوانند از این سبد استفاده کنند. در واقع طرح کالا برگ باوجود مخالفان و موافقان بسیار در نهایت بعد از اجرای طرح آزمایشی به طور سراسری به اجرا در آمد. از ۳۱ تیر با اجرای مرحله جدید از طرح کالا برگ، خانوارهایی که در دهک‌های اول تا سوم قرار دارند و یارانه ۴۰۰ هزار تومانی دریافت می‌کنند، در صورت خرید ۲۰۰ هزار تومان از اعتبار یارانه ۴۰۰ هزار تومانی، معادل ۵۰ درصد افزایش اعتبار بر اساس میزان تورم کالاهای اساسی دریافت می‌کنند. همچنین خانوارهای ۳ دهک اول که ۲۹ میلیون نفر هستند، در این طرح نیاز است تا از ۱۱ قلم کالای اساسی اعلام شده از جمله شیر کم‌چرب بطری، پنیر، تخم‌مرغ، گوشت مرغ، روغن مایع، ماکارونی، برنج ایرانی، لبنیات، قند و شکر، حبوبات و گوشت منجمد گوساله در طرح کالا برگ الکترونیکی خرید کنند و مشمول این سیاست حمایتی برای جبران افزایش قیمت‌ها شوند. این در حالی است که چندی پیش مدیرعامل شرکت خدمات فناوری اطلاعات از پیوستن ۷۰ هزار فروشگاه به طرح کالا برگ تاکنون خبر داد و گفت: از زمانی که بحث افزایش ۲۰ درصدی اعتبار یارانه برای طرح کالا برگ در ۳ دهک کم‌درآمد اعلام شده است، ظرف یک هفته تعداد خانوارهایی که از کالا برگ الکترونیکی استفاده می‌کنند، حدود ۴ برابر شده است.

همچنین بر اساس آمار، بیشترین استقبال مردم در اجرای این طرح به ترتیب از برنج، روغن، قند و شکر، تخم‌مرغ و ماکارونی بوده است.

گشتی در بازار

کاهش ۲۰ درصدی کشتار انواع طیور

مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ نشان‌دهنده کاهش ۲۰ درصدی مقدار عرضه گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های رسمی کشور است. امسال نرخ گوشت مرغ در بازار دارای نوسان بسیاری بوده به طوری که با وجود نرخ مصوب ۷۳ هزار تومان بعضاً نرخ هر کیلو گوشت گرم مرغ به ۱۰۰ هزار تومان هم می‌رسد. به گزارش ایسنا، به گفته مدیرعامل پیشین اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی خرداد ۱۲۳ میلیون قطعه جوجه ریزی در کشور انجام شد که تمام نیاز بازار داخل را پوشش می‌داد اما وضعیت قیمت‌ها حاکی از آن بود که میزان عرضه کافی نبوده و هر فروشگاه داری نرخ سلیقه‌ای خود را بر بازار اعمال می‌کند. بر اساس آمارهای منتشر شده کشتار انواع طیور در خرداد امسال نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۲۰ درصد کاهش داشت که شاید این امر منجر به کمبودهایی در بازار شد. بر اساس مرکز آمار ایران عرضه گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ به ۱۶۲۰۶۱ تن رسید که سهم گوشت ماکیان (مرغ و خروس) بیش از سایر انواع طیور بوده است.

بر اساس نتایج این آمارگیری، گوشت ماکیان (مرغ و خروس) با ۱۵۶ هزار و ۹۵۶ تن، ۹۶.۹ درصد از وزن کل گوشت طیور عرضه شده را به خود اختصاص داده است. گوشت بوقلمون با ۲ هزار و ۳۳۳ تن و سایر انواع طیور با ۲ هزار و ۷۷۲ تن، به ترتیب ۱.۴ و ۱.۷ درصد از وزن کل گوشت طیور عرضه شده را به خود اختصاص داده‌اند.

مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ نشان‌دهنده کاهش ۲۰ درصدی مقدار عرضه گوشت انواع طیور در کشتارگاه‌های رسمی کشور است. مقدار عرضه گوشت طیور در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل برای ماکیان (مرغ و خروس) ۲۰ درصد، برای بوقلمون ۳ درصد، برای بلدرچین ۴۴ درصد، برای شترمرغ ۲۸ درصد، و برای سایر انواع طیور ۴۲ درصد کاهش داشته است.

همچنین نتایج حاصل از این طرح آمارگیری نشان می‌دهد که مقدار عرضه گوشت طیور در کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (اردیبهشت) در حدود ۲۸ درصد افزایش داشته است.

افت ۱۲ درصدی عرضه گوشت قرمز

مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ نشان‌دهنده کاهش ۱۲ درصدی مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور است.

به گزارش مهر، رصد هفتگی بازار کالاهای اساسی حکایت از وضعیت نا به سامان این بازار داشته به طوری که هر فروشنده قیمت‌های سلیقه‌ای بر بازار گوشت تحمیل کرده است. مصادف شدن این ایام با اعیاد قربان و غدیر خم سبب شد تا تقاضا در بازار گوشت قرمز بالا برود. پیشی گرفتن تقاضا نسبت به عرضه نرخ‌گذاری را دچار اختلال کرد.

بر اساس آمارهای منتشر شده مرکز آمار ایران عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۱۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. خرداد امسال ۴۶ هزار تن گوشت قرمز به بازار تحویل شد.

وزن گوشت قرمز عرضه‌شده انواع دام‌های ذبح شده در کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ در مجموع ۴۶ هزار و ۸۶ تن بود که سهم گوشت گاو و گوساله بیش از سایر انواع دام بوده است. بر اساس نتایج این آمارگیری، گوشت گاو و گوساله با ۲۳ هزار و ۶۵۹ تن، ۵۱.۳۴ درصد از وزن کل گوشت قرمز عرضه شده را به خود اختصاص داده است. گوشت گوسفند و بره با ۱۸ هزار و ۶۹۳ تن، بز و بزغاله با ۲ هزار و ۸۶۷ تن و سایر انواع دام با ۸۶۷ تن، به‌ترتیب ۴۰.۵۶، ۶.۲۲ و ۱.۸۸ درصد از وزن کل گوشت قرمز عرضه شده را به خود اختصاص داده‌اند.

مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ نشان‌دهنده کاهش ۱۲ درصدی مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور است. مقدار عرضه گوشت در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۱ برای گوسفند و بره ۱۹ درصد، برای بز و بزغاله ۱۳ درصد، برای گاو و گوساله ۵ درصد، برای گاو میش و بچه گاو میش ۱۰ درصد کاهش و برای شتر و بچه‌شتر ۱۶ درصد افزایش داشته است.

همچنین نتایج حاصل از این طرح آمارگیری نشان می‌دهد که مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به اردیبهشت در حدود ۵ درصد افزایش داشته است.

عقبگرد نرخ ربع سکه

دومینوی ریزش نرخ در بازار سکه همچنان ادامه دارد و ربع سکه که بیشترین افزایش نرخ در این بازار را داشت، اکنون بیشترین کاهش نرخ را تجربه کرده، به‌طوری که پس از رسیدن به نرخ ۱۲ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان در روز ۱۰ اردیبهشت، اکنون به ۹ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان رسیده است.

به گزارش ایرنا، ربع سکه در ماه‌های گذشته بیشترین رشد قیمت‌ها را داشت، زیرا تقاضا برای خرید این نوع سکه به‌منظور هدیه دادن یا پس‌اندازهای کوچک بیشتر است.

بیشترین رشد نرخ سکه به ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ برمی‌گردد که هر ربع سکه با نرخ ۱۲ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان دادوستد می‌شد که در ادامه، دومینوی افت نرخ این نوع سکه به‌همراه دیگر سکه‌ها شروع شد و این روزها با نوسان نرخ در کانال ۹ میلیون تومان قرار دارد و در میانه کانال، ۹ میلیون تومان معامله می‌شود.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران در گفت‌وگو با ایرنا درباره این ریزش قیمت‌ها توضیح داد: کاهش تقاضا و نرخ ارز، موجب شد روند کاهش نرخ در انواع سکه و طلا را داشته باشیم.

نادر بذرافشان افزود: البته در روزهای گذشته ثبت‌نام خودرو باعث شد که افراد تمایلی به خرید سکه و طلا نداشته باشند و در نتیجه این کاهش، تقاضا تاثیر بسزایی در این افت قیمت‌ها داشته باشد.

وی بیان کرد: این سوال برای برخی پیش می‌آید که آیا این افت قیمت‌ها ادامه‌دار است یا نه؟ به نظر می‌رسد خیلی نوسان قیمتی قابل توجهی نخواهیم داشت و ممکن است بین یک یا ۵ درصد نوسان داشته باشیم که این نیز به بهای اونس جهانی و نرخ ارز در داخل بستگی دارد.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران گفت: از ابتدای سال تا کنون نرخ طلا و سکه به‌طورمیانگین ۱۲ تا ۱۵ درصد کاهش داشت و پیش‌بینی می‌کنیم ثبات بر بازار حاکم باشد.

**سیاستی که
منجر به
کنترل بازار نشد**

هوشیار فقیهی
دبیرکل سابق اتاق اصناف ایران

در سیستم قیمت‌گذاری دستوری دو اتفاق رخ می‌دهد. این نوع قیمت‌گذاری سبب توزیع رانت شده و از توسعه بازار و افزایش تولید جلوگیری می‌کند و مانع به تعادل رسیدن بازار می‌شود؛ بنابراین قیمت‌گذاری دستوری به سود مصرف‌کننده نخواهد بود.

این در حالی است که تورم و افزایش نرخ همیشه وجود دارد، اما متأسفانه مسئولان بر این باورند که قیمت‌گذاری دستوری می‌تواند به کنترل آن کمک کند و باوجود تجربه‌های تلخ باز هم اصلاحی بسر این روند صورت نمی‌گیرد.

تعیین نرخ یک کالا به‌صورت دستوری عملا امکان برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری را از بین خواهد برد و سرمایه‌گذار دیگر قادر به برنامه‌ریزی برای وارد کردن سرمایه‌های خود برای تولید آن کالا نیست. این موضوع به‌تدریج باعث کاهش میزان تولید کالا، کاهش عرضه نسبت به تقاضا در بلندمدت و نیز شوک قیمتی می‌شود که در این میان خریدار یا مصرف‌کننده متحمل ضرر و زیان‌های ایجاد شده خواهند شد؛ بنابراین با توجه به چنین مشکلاتی استفاده از سیستم قیمت‌گذاری دستوری مناسب اقتصاد کشور نیست. در واقع گرچه اعمال سیاست‌های کنترل نرخ ممکن است در کوتاه‌مدت نرخ برخی کالاها و خدمات را به‌صرفه کند، اما کنترل نرخ اغلب می‌تواند منجر به اختلال در بازار، ضرر برای تولیدکنندگان و تغییر قابل‌توجه در کیفیت محصول شود.

همچنین براساس آمار و اطلاعاتی که در حوزه نظام صنفی وجود دارد به‌طور میانگین در نظام صنفی توزیعی که ۹۰ درصد کالاها از طریق آن به‌دست مردم می‌رسد، تنها حدود ۵ درصد تخلف وجود دارد و در بیشتر موارد گرانفروشی انجام نشده و شاید تنها یک درصد از تخلفات صنفی گرانفروشی باشد؛ بنابراین ماهیت و ریشه گرانی‌ها، گرانفروشی نیست و اختلالات ارزی و وابستگی تولیدات به واردات مواد اولیه است؛ از همین رو دولت باید مشکلات را ریشه‌ای حل کند. شاید راهکار اصلی این است که پایه‌های تولید قوی شود.

از سوی دیگر بهتر است دولت از تصدی‌گری در اقتصاد دست بردارد، زیرا نمی‌تواند به‌طور هم‌زمان عهده‌دار مدیریت بازار، مقررات‌گذاری، نظارت و سرمایه‌گذاری باشد. معمولا دولت‌ها برای مقابله با تورم، اقدام به سرکوب قیمت‌ها و تعیین دستوری نرخ می‌کنند تا کالاها با نرخ پایین‌تر به‌دست مردم برسد. این سیاست می‌تواند به‌طور کل بازار را فلج کرده و تمامی امتیازاتی را که بازار آزاد و رقابتی می‌تواند در اختیار معامله‌گران قرار دهد خنثی کند.

قیمت‌گذاری دستوری در بازه‌های زمانی کوتاه، می‌تواند با کاهش موقتی قیمت‌ها و رفع نگرانی مصرف‌کننده، فرصتی در اختیار دولت قرار دهد تا با بهبود اوضاع فعلی، قیمت‌گذاری بازاری را به اقتصاد بازگرداند.

در میان‌مدت با تضعیف فضای رقابتی، انگیزه افزایش تولید را از تولیدکننده سلب کند و مواردی مثل نواوری در تولید و افزایش کیفیت از بین خواهند رفت و زمینه‌ساز هزینه‌هایی مثل تبلیغات بیشتر برای افزایش فروش خواهد شد. اگر قیمت‌گذاری دستوری مدت‌زمان بیشتری ادامه داشته باشد، شرکت‌های بیشتری از دور تولید خارج می‌شوند.

همچنین لازم به ذکر است که اصطلاح قیمت‌گذاری دستوری یا کنترل نرخ به حداقل یا حداکثر قیمت‌های قانونی تعیین شده برای کالا‌های مشخص اشاره دارد. کنترل نرخ معمولا توسط دولت در بازار آزاد اجرا می‌شود. این فرایند معمولا به‌عنوان ابزاری برای مداخله مستقیم اقتصادی برای مدیریت مقرون به‌صرفه بودن برخی کالاها و خدمات، از جمله اجاره، خودرو، بنزین، غذا و... به کار می‌رود.

اگرچه اعمال سیاست‌های کنترل نرخ ممکن است

در کوتاه مدت نرخ برخی کالاها و خدمات را مقرون

به‌صرفه‌تر کند اما کنترل نرخ اغلب می‌تواند منجر به

اختلال در بازار، ضرر برای تولیدکنندگان و تغییر قابل

توجه در کیفیت شود.

قیمت‌گذاری دستوری برخلاف قیمت‌های تعیین شده توسط نیروهای بازار است که توسط تولیدکنندگان به دلیل عرضه و تقاضا تعیین می‌شوند. معمولا این فرایند بر روی کالا‌های اصلی مصرف‌کننده که حساسیت بیشتری در جامعه دارد، اعمال می‌شود.

سیاست‌های کنترل نرخ ممکن است نرخ کالا و یا خدمات را به طور دقیق مشخص و اجباری کند و یا اینکه به گونه‌ای دیگر باشد؛ به این معنا که دولت ممکن است برای کالا و یا خدمات مورد نظر خود، حداقل و یا حداکثر تعیین کند و دستور بدهد که نوسانات قیمتی کالا یا خدمات مورد نظر حتما بایستی در این بازه باشد. گرچه دولت‌ها همیشه برای قیمت‌گذاری دستوری دلایل و توجیهاتی همچون مقرون به‌صرفه بودن برای قشر مصرف‌کننده و یا ثبات اقتصادی می‌آورند اما این کنترل نرخ ممکن است اثر معکوس داشته باشد؛ لازم به ذکر است که در درازمدت، کنترل قیمت‌ها منجر به مشکلاتی مانند کمبود، جیره‌بندی، کاهش کیفیت محصول و به وجود آمدن بازارهای غیرقانونی می‌شود که برای عرضه کالا‌های تحت کنترل نرخ از طریق کانال‌های غیر رسمی ایجاد می‌شود که اغلب می‌تواند منجر به افت کیفیت کالاها و خدمات موجود شود.

بازار و اصناف

در بررسی اصناف از مزایا و معایب سیاست قیمت گذاری دستوری مطرح شد

نقره‌داغ تولیدکننده و مصرف کننده

عکس: آیدآ فریدی

نیغ دولبه قیمت گذاری

دنبال نداشته، بلکه باعث شکل گیری رانت‌های بزرگ نیز شده است. چندی پیش نیز عباس علی آبادی، وزیر صمت درباره سیاست قیمت گذاری دستوری با تاکید بر اینکه دولت نباید به طور مستقیم در بازار رقابتی و قیمت‌گذاری دخالت کند گفت: در ابتدا باید به رفع انحصار بپردازیم و بازار را به طور کامل رقابتی کنیم. وزیر صنعت، معدن و تجارت شرط خروج دولت از قیمت‌گذاری دستوری در اقتصاد ایران نشان می‌دهد اعمال این سیاست‌ها نه تنها پیامد مطلوبی به

معتقدند قیمت‌گذاری دستوری، در شرایطی که نظارت بر نرخ مواد اولیه مانند نظارت بر نرخ کالای نهایی در بازار نیست و با وجود شرایط تورمی حاکم بر بازار نیز، برای آنها مشکل ایجاد می‌کند. در واقع قیمت‌گذاری دستوری موضوعی قدیمی با حاشیه‌های زیاد است که از ۴ دهه گذشته یعنی از زمان جنگ و کوپنی شدن اقتصاد به منظور حمایت از قشر کم درآمد به کار گرفته شد اما این اقدام بیش از منفعت برای اقشار ضعیف، به نفع دلالتان و واسطه‌گرانی تمام شد که از این موقعیت

قیمت‌گذاری دستوری به معنای کنترل نرخ با تعیین حداقل یا حداکثر قیمت‌های قانونی برای کالا‌های مشخص است. به‌طور کلی قیمت‌گذاری دستوری یعنی کنترل نرخ توسط دولت در بازار آزاد. مدت‌هاست که قیمت‌گذاری کالا به محل اختلاف سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و فعالان حوزه تولید بدل است. چرا که به عقیده سازمان حمایت بخشی از وظایف این سازمان مربوط به تعیین نرخ کالا‌های اساسی و نظارت بر قیمت‌ها است. اما تولیدکنندگان

سیاستی ضد تولید

بر آن تاکید شده است اما هیچ‌گونه اصلاحی رخ نداده است. دبیر انجمن تولیدکنندگان لوازم صوتی و تصویری کشور با اشاره به مشکلاتی دیگر در راستای قیمت‌گذاری دستوری بیان کرد: یکی دیگر از مشکلات اساسی این است که تصمیم‌گیران برای قیمت‌گذاری کالا، هیچ یک در روند تولید نیستند تا با هزینه‌های تولید آشنا باشند.

■ **معنای واقعی «اسرع وقت» چیست؟**

شهیدی با اشاره به بلاتکلیفی تولیدکنندگان لوازم خانگی برای افزایش نرخ کالا اظهار کرد: آخرین بار اوایل تیر سال گذشته بود که مجوز افزایش ۱۵ درصدی نرخ برخی از لوازم خانگی مانند تلویزیون صادر شد، این در حالی بود که آن زمان هر دلار ۲۵ هزار و ۶۰۰ تومان نرخ داشت، اما امروز که نرخ ارز به بیش از ۴۶ هزار تومان رسیده است دیگر نرخ تمام شده کالا با احتساب نرخ جدید ارز باید محاسبه و اعلام شود.

همچنین افزایش نرخ مواد اولیه خارجی، داخلی، گاز، برق، انرژی و دستمزدها منجر به بالا رفتن قیمت تمام شده کالا شده اما در مقابل همچنان نرخ محصولات نهایی بدون تغییر مانده است.

دبیر انجمن تولیدکنندگان لوازم صوتی و تصویری کشور ضمن بیان این مطلب افزود: بیش از ۶ ماه است که دلایل خود را برای افزایش نرخ به سازمان حمایت دادیم اما حتی پاسخ منفی نیز دریافت نمی‌کنیم و تنها در بلاتکلیفی به سر می‌بریم.

بی ثباتی بازار به مدیریت ضعیف اقتصاد بازمی‌گردد

اقتصادی نیز آسیب‌های دیگری از جمله کمبود کالا در بازار، افزایش قیمت ناشی از عدم تناسب عرضه و تقاضا و در نهایت افزایش نرخ بیکاری را به همراه خواهد داشت.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به ضعف دولت در کنترل و نظارت بر بازار گفت: در این سازکار با عدم همکاری مردم، تولیدکننده و سرمایه‌گذار، در نهایت تالامروز منافع مورد نظر دولت تامین نشده و تحقق این هدف در آینده نیز دور از انتظار است. بنابراین بهتر است دولت با همین منابع محدود در اختیار و رفع موانع کسب‌وکار، مانع از کاهش تولید شده و با تکیه بر سیاست عرضه و تقاضا، قیمت‌ها به خودی خود، نه با دستور پایین بیایند.

وی با بیان راهکاری برای بهبود شرایط فعلی افزود: در گام نخست باید سیستم مدیریت تولید و توزیع با یکدیگر هماهنگ و اصلاحات لازم در نظام توزیع اعمال شود. از سوی دیگر یکی از مهم‌ترین دلایل اختلاف قیمت‌ها و بی‌ثباتی بازار به مدیریت ضعیف اقتصاد بازمی‌گردد. بنابراین در گام بعدی باید اصلاح ساختار مدیریت اقتصادی در دستور کار دولت قرار گیرد.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری در شرایط اقتصادی فعلی ثمره خوبی ندارد، گفت: در سال‌های جنگ سیاست‌های این چنینی مانند قیمت‌گذاری دستوری دستاوردهای خوبی داشت. اما در حال حاضر عملا این دست از سیاست‌ها باری از مشکلات نرخ تورم و کنترل بازار کم نمی‌کند. در نتیجه مصرف‌کننده در این شرایط اصلا از امتیازات مثبتی بهرمنند نخواهد شد.

نکته جالب توجه این است که قانون‌گذار اعلام می‌کند که باید در اسرع وقت به این مورد رسیدگی شود اما ظاهرا پس از ۶ ماه هنوز زمان آن نرسیده است.

■ **تولید با ضرر!**

دبیر انجمن تولیدکنندگان لوازم صوتی و تصویری کشور با بیان اینکه اکنون تولید با ضرر و زیان است، افزود: هیچ تولیدکننده‌ای حاضر نیست با زیان تولید کند و چنانچه این موانع برداشته نشود، تولید کاهش خواهد یافت. این در حالی است که اگر موانع تولید در کشور از جمله قیمت‌گذاری دستوری برداشته شود، به‌طور قطع هدف افزایش تولید محقق خواهد شد.

■ **تورم را تولیدکننده به‌وجود نمی‌آورد**

شهیدی با اشاره به اینکه دولت قصد دارد با اعمال سیاست قیمت‌گذاری دستوری تورم را مهار کند، گفت: ریشه تورم را باید در مواردی مانند افزایش حجم نقدینگی، رشد پایه پولی، خلق پول بدون پشتوانه، اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و... جست‌وجو کرد. تورم چیزی نیست که تولیدکننده آن را ایجاد کند، چنانچه تولیدکنندگان نیز به دنبال کاهش قیمت‌ها هستند تا به رونق بازار فروش بینجامد.

■ **اصلاح هم راه به جایی نمی‌برد**
افقه در رابطه با نظرات برخی از کارشناسان مبنی بر اصلاح شیوه قیمت‌گذاری دستوری کالا‌ها اظهار کرد: سیاست قیمت‌گذاری دستوری حتی با اعمال اصلاحات

در ساختار قیمت‌گذاری نیز نمی‌تواند نتایج مثبتی داشته باشد و باید اینگونه سیاست‌ها از بدنه اقتصاد کشور حذف شوند. هرچند که به باور دولت، سیاست قیمت‌گذاری دستوری در شرایط تحریم برای حمایت از مصرف‌کننده لازم‌الاجراست. اما راهکار بهتر این است که در این شرایط از تولیدکننده حمایت شود تا با افزایش تولید، فرایند کنترل بازار نیز محقق شود

■ **دستاورد قیمت‌گذاری دستوری**

این کارشناس اقتصادی در رابطه با دستاوردهای حاصل از قیمت‌گذاری دستوری گفت: دستاورد سیاست قیمت‌گذاری دستوری اگر منفی نباشد، مثبت کم نیست، البته با توجه به شواهد بی‌شک و به واسطه قیمت‌گذاری دستوری واحدهای تولیدی بسیاری تعطیل می‌شوند که در نتیجه آن شاهد کمبود کالا در بازار و بیکاری بسیاری از افراد خواهیم بود. این در حالی است که قطعاً بیکاری با کاهش قدرت خرید و در نتیجه رکود بازار همراه است. در واقع دولت با سیاست قیمت‌گذاری دستوری آسیبی چند جانبه به تولیدکننده و مصرف‌کننده وارد می‌کند.

سخن پایانی

تحقیقات نشان می‌دهد چه در شرایط ثبات و چه در شرایط پر نوسان اقتصادی، قیمت‌گذاری دستوری توانایی کنترل تورم را ندارد. بنابراین تاامروز تعیین دستوری قیمت‌ها نتوانسته به‌عنوان یک مکانیسم موثر اجرا شود و از طرفی اعتماد به سازکار بازار بهترین روش برای مدیریت قیمت‌ها خواهد بود. در واقع با استفاده از قیمت‌گذاری مبتنی بر عرضه و تقاضا و جلوگیری از تقاضای هیجانی در بازار می‌توان به تنظیم بازار به‌صورت کارآ و موثر دست یافت. مدت‌هاست که کارشناسان از ضرر و زیان تولید به واسطه قیمت‌گذاری دستوری می‌گویند. به عقیده بسیاری از کارشناسان در واقع سیاست قیمت‌گذاری دستوری که دولت از آن به عنوان برگ برنده حمایت از مصرف‌کننده یاد می‌کند، تیشه به ریشه تولید زده و می‌تواند آمار بیکاری را افزایش دهد. در نتیجه با وجود وضعیت بد اقتصادی و کاهش قدرت خرید مردم بازار رکودی سنگین را تجربه خواهد کرد.

مشکلات ادامه‌دار

مستاجران

مجید گودرزی
کارشناس مسکن

چندی است که دولت در راستای سیاست‌های حمایتی از مستاجران اقدام به اجرای طرح‌هایی کرده که راه‌اندازی سامانه املاک و مستغلات از جمله این طرح‌ها است.

به‌گفته مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران، خانوارها می‌توانند با مراجعه به سامانه املاک و مستغلات (srem.ir) قرارداد اجاره را رایگان ثبت کنند و این طرح با هدف صرفه‌جویی در هزینه‌های خانوار اجرایی شده است. براساس این طرح، تمام فرآیند ثبت قرارداد توسط مالکان و مستاجران شامل ۵ مرحله در سامانه املاک و مستغلات (srem.ir) قابل ثبت است و پس از آن کدرهگیری صادر می‌شود.

براساس آمار، تاکنون حدود ۱۶ هزار نفر در سراسر کشور توانسته‌اند از این طریق، قرارداد اجاره را رایگان ثبت و کد رهگیری را اخذ کنند که قسمت زیادی از این آمار مربوط به استان تهران بوده است، اما داستان مالک و مستاجر و قوانین حاکم بر اجاره خانه به همین‌جا ختم نمی‌شود و برای ساماندهی بازار ملک و حمایت از مستاجر، باید موارد بسیار دیگری موردبررسی و تجدیدنظر قرار گیرند. در ادامه، با بیان برخی اشکالات مصطلح در قانون مالک و مستاجر به راه‌حلهایی برای اصلاح روند می‌پردازیم:

یکی از قانون‌های مطرح در رابطه مالک و مستاجر، قانون ودیعه و اجاره‌بها است. در یک عرف غلط، سال‌ها است که رهن مستاجران به‌صورت قرض‌الحسنه محاسبه می‌شود. همین رویه غلط باعث شده است تا موجران هر سال غنی‌تر و مستاجران هر سال فقیرتر شوند.

پسول در تمام مکاتب اقتصادی و مالی دنیا دارای ارزش زمانی است، اما در معاملات مسکن ایران باوجود تورم ۲ رقی، ارزش زمانی رهن مستاجران صفر در نظر گرفته شده است! در مقایسه روند افزایشی ارزش دلار که از حدود ۲۸هزار تومان به بیش از ۵۰ هزار تومان در یک سال گذشته رسیده، قدرت خرید ملک و ارزش ریالی ودیعه مستاجران با ۵۴ درصد کاهش مواجه بوده؛ این یعنی اینکه ۲۰۰ میلیون تومان رهن مستاجران در یک سال گذشته تبدیل به ۹۲ میلیون تومان شده است.

پسول در تمام مکاتب اقتصادی و مالی دنیا دارای ارزش زمانی است، اما در معاملات مسکن ایران باوجود تورم ۲ رقی، ارزش زمانی رهن مستاجران صفر در نظر گرفته شده است! در مقایسه روند افزایشی ارزش دلار که از حدود ۲۸هزار تومان به بیش از ۵۰ هزار تومان در یک سال گذشته رسیده، قدرت خرید ملک و ارزش ریالی ودیعه مستاجران با ۵۴ درصد کاهش مواجه بوده؛ این یعنی اینکه ۲۰۰ میلیون تومان رهن مستاجران در یک سال گذشته تبدیل به ۹۲ میلیون تومان شده است.

تخمین زده می‌شود که ۴۰ درصد سرمایه‌های کشور در بخش مسکن دپو شده‌اند، در صورتی که میانگین این مقدار باید ۱۰ درصد باشد، اما این رقم در ایران به‌دلیل ظرفیت‌های بخش ساختمان غیرقابل‌کنترل است.

سومین کشور دارنده بیشترین مهندس، هجدهمین کشور پهنوار جهان و حجم عظیم نقدینگی که به‌جای سرمایه‌گذاری و رونق در بخش‌های مولد اقتصاد، در بخش مسکن رسوب شده است، از ظرفیت‌های مهم کشور به‌شمار می‌روند، به‌طوری که هیچ بخشی از اقتصاد ایران قادر به رقابت با جهش‌های بزرگ قیمتی مسکن نیست و این جهش‌ها بخش سرمایه‌گذاری مولد را نابود کرده است.

اگر تنها یک درصد زمین‌های ایران به ساخت مسکن اختصاص داده شود، هر ایرانی صاحب ۱۹۶ متر زمین می‌شود. در بیشتر کشورهای دنیا تسهیلات گسترده و ارزان‌قیمتی برای رونق بخش مسکن اختصاص داده می‌شود و شهرداری‌ها بیشترین تلاش را برای ساخت مسکن و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری می‌کنند، اما در ایران شهرداری‌ها هزینه صدور مجوز را آن‌قدر بالا می‌برند که مسکنی ساخته نمی‌شود و خود شهرداری‌ها دچار کمبود درآمد و مجبور به اصلاح بودجه محقق‌نشده به‌جای اصلاح رویه‌های غلط می‌شوند.

نیمه خرداد نیز نمایندگان مجلس در جریان رسیدگی به طرح دوفوریتی کنترل و ساماندهی اجاره مسکن، ضمن ارائه تخفیف‌های مالیاتی گسترده به موجران، با پرداخت وام کمک‌ودیعه مسکن ۲۰۰ میلیون تومانی به مستاجران موافقت کردند. سقف فردی تسهیلات در سال اول اجرای قانون برای شهرهای مختلف براساس مصوبه شورای پول و اعتبار خواهد بود.

یعنی در سال اول برای شهر تهران ۲۰۰ میلیون تومان، مراکز استان‌ها ۱۵۰ میلیون تومان، سایر شهرها ۱۰۰ میلیون تومان و برای روستاها ۴۰ میلیون تومان تعیین شده و قرار است این تسهیلات در سال‌های بعد متناسب با تورم نقطه به نقطه اعلامی بانک مرکزی افزایش یابد.

باید منتظر ماند و نتایج این دست از حمایت‌های مالی از مستاجران را در بازار مشاهده کرد. هرچند تا امروز، قوانین و سیاست‌های حمایتی دولت بار چندانی از دوش مستاجران برنداشته است.

بررسی وضعیت از بازار ملک در شهرهای جدید و حومه پایتخت

جهش تورم مسکن به حومه رسید

عکس: شایسته

فاصله معنادار نرخ مسکن با قدرت خرید متقاضیان آن

برابر افزایش یافت. با استمرار جهش نرخ مسکن در شهر تهران، افزایش فاصله نرخ مسکن با قدرت خرید متقاضیان و همچنین رشد شدید اجاره‌بها در پایتخت، ابتدا تقاضای مصرفی و سپس تقاضای سرمایه‌ای خرید ملک و بعد از آن تقاضای اجاره‌نشینی، به‌سمت شهرهای جدید اطراف تهران، کشیده شد.

مسکن پایتخت به شهر جدید پردیس به ۱.۹ برابر رسیده، به این معنا که متوسط نرخ مسکن تهران هم‌اکنون ۱.۹ برابر متوسط نرخ مسکن در شهر جدید پردیس است. این نسبت بین ۲ شهر تهران و شهر جدید پرد به ۲.۹ برابر رسیده است. نسبت متوسط نرخ مسکن تهران به میانگین نرخ مسکن پردیس در شرایطی

افزایش فاصله نرخ مسکن با قدرت خرید متقاضیان و سبقت تورم در بازار مسکن حومه نسبت به بازار مسکن تهران، منجر به تغییر نسبت نرخ مسکن پایتخت به ۲ شهر جدید پرد و پردیس شده است. از سوی دیگر، این کاهش متوسط در ۱۲ سال گذشته به‌سبقت بوده است. هم‌اکنون نسبت نرخ

اجرای طرح‌های سودمند برای ساماندهی بازار

کارشناسان نظری مبنی بر به‌بن‌بست رسیدن بازار ملک دارند که درست نیست، چرا که سیاست‌ها و طرح‌های زیادی برای بهبود اوضاع مسکن در کشور در نظر گرفته شده است و مطمئناً می‌تواند در آینده سودمند باشد.

مزیت ساخت مسکن تدریجی

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی گفت: یکی از طرح‌های سودمند برای بهبود شرایط بازار، ساخت مسکن تدریجی است، چرا که خانه‌دار شدن با طرح مسکن تدریجی، شرایط زندگی بهتری را برای ساکنان شهرهای مختلف بدون تحمیل هزینه اولیه فراهم می‌آورد و می‌تواند باعث اشتغال‌زایی شود. به‌گفته این کارشناس مسکن، سرمایه افراد برای ساخت خانه زمانی می‌تواند منجر به خانه‌سازی شود که دولت با تخصیص زمین مناسب و ارزان، گامی در راستای کاهش هزینه‌های ساخت بردارد. در این راستا، دولت می‌تواند با پرداخت تسهیلات بانکی مناسب و کم‌بهره،

هادی عباسی، معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در رابطه با افزایش نرخ مسکن در شهرهای حومه تهران به وضعیت گفت: در شرایط فعلی، افزایش تورم، بازار مسکن را با جهش افسارگسیخته مواجه کرده و این موضوع به‌طبیع بر افزایش نرخ ملک در شهرهای حومه پایتخت نیز تاثیر گذار بوده است. باوجود تمام مشکلات، وزارت راه و شهرسازی سعی در ساماندهی بازار مسکن دارد. وی در ادامه توضیح داد: ساخت مسکن مهر با هدف خانه‌دار کردن اقشار کم‌درآمد اجرایی شد و باوجود گرانی‌های اخیر توانست بخش زیادی از افرادی را که از خرید خانه در تهران ناامید بودند، خانه‌دار کند. بنابراین، این تجربه توانست با افزایش تولید مسکن در حومه پایتخت، موثر واقع شود. عباسی افزود: همچنین دولت سیزدهم سعی دارد با اجرایی کردن پروژه نهضت ملی مسکن، گام موثری در آرامش بازار مسکن بردارد، از این‌رو مشکلاتی را که بر سر راه این هدف بزرگ قرار دارد، باید از پیش‌رو برداشت و به آینده این طرح امیدوار بود. برخی

هزینه‌های سرسام‌آور در شهرهای بزرگ

سوءمدیریت عامل اصلی نابامانی بازار

نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی انبوه‌سازان، در جواب این سوال که نابامانی بازار ملک به سوءمدیریت برمی‌گردد یا مشکلات اقتصادی، به وضعیت زمانی که بازار بزرگی مانند مسکن به چالش می‌خورد، عوامل زیادی در آن دخیل هستند، بنابراین هم مشکلات اقتصادی و هم سوءمدیریت تاثیر زیادی در شرایط فعلی گذاشته‌اند. زمانی که تولید جایگاه خود در اقتصاد را از دست می‌دهد، تورم عمومی و در نهایت رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی منجر به رشد نرخ تمام‌شده و مسکن می‌شود. این موضوع نه‌تنها امسال بلکه در تمام سال‌ها گذشته نیز رخ داده و موضوع جدیدی نیست.

نبود تعادل بین عرضه و تقاضا

آسویار افزود: نبود تعادل بین عرضه و تقاضا در بازار ملک در چند سال گذشته وجود داشته است. وقتی مسکن کافی برای پاسخگویی

سخن پایانی

به‌دلیل ارزان‌تر بودن نرخ مسکن و اجاره‌بها در شهرهای حومه‌ای نسبت به پایتخت، شاهد مهاجرت شدید به این مناطق بوده و هستیم. هرچند، بخشی از واحدهای مسکونی حومه هم‌اکنون به محل سکونت گروه‌های فاقد مسکن تبدیل شده اما شواهد و تحقیقات نشان می‌دهد این افراد که در نتیجه جهش مکرر نرخ و اجاره مسکن به‌صورت موقت به حومه مهاجرت کرده‌اند، به‌محض کسب توانمندی مالی برای سکونت در پایتخت، به شهر تهران بازخواهند گشت.

اگرچه پیش از این، عرضه مسکن در حومه با قیمتی کمتر از نرخ و اجاره مسکن در تهران، زمینه مهاجرت از سایر شهرها و استان‌ها به حومه پایتخت را فراهم می‌کرد که با گرانی ملک این موضوع در حال کمرنگ شدن است. جمعیت تهران در طول یک قرن گذشته حدود ۴۵ برابر شده است. هرچند برای محاسبه درست جمعیت پایتخت، باید جمعیتی که به‌صورت روزانه از حومه به تهران به‌منظور انجام فعالیت‌های شغلی و ... سفر می‌کنند و شب‌هنگام به حومه بازمی‌گردند نیز، در این محاسبه به شمار آورده شوند. در شرایط فعلی خرید خانه در هر نقطه از کشور برای بسیاری از مردم آرزو شده و باید هرچه سریع‌تر فکری در حال اوضاع نابسامان بازار مسکن کرد.

زمان انتظار خریدخانه برای حقوق‌بگیران، بیش از ۹۰ سال است

اگر تمام درآمد خود را پس‌انداز کند، می‌تواند پس از ۴۰ سال خانه‌دار شود، اما باتوجه به اینکه یک‌سوم درآمد خود را می‌تواند برای خرید مسکن پس‌انداز کند، مدت زمان انتظار خرید خانه برای آنها به بیش از ۹۰ سال می‌رسد و از این لحاظ، وضعیت ایران نسبت به سایر کشورها بدتر است. عضو کمیسیون عمران مجلس بااشاره به کاهش التهاب بازار مسکن در برخی مناطق از جمله شهرهای جدید اطراف پایتخت گفت: یکی از عوامل موثر در ساماندهی بازار مسکن، جدی بودن مجلس برای اجرای قوانین مالیاتی در این حوزه است. تصمیماتی که در طرح دوفوریتی برای گرفتن مالیات از خانه‌های خالی و سوادگران این بازار اخذ شده، بسیار اثرگذار بوده و مجلس به‌طور جدی روی این موضوع ایستاده است. یوسفی تاکید کرد:

سعید آسویار، نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن در رابطه با افزایش افسارگسیخته نرخ مسکن در تهران و شهرهای حومه‌ای به وضعیت گفت: افزایش ۱۰۰ درصدی نرخ مسکن در شهرهای اطراف تهران به‌ویژه پردیس و پرد قابل پیش‌بینی بود و این موضوع جای تاسف دارد. همچنین باید گفت این رشد افسارگسیخته به همین‌جا ختم نمی‌شود و باز هم شاهد افزایش نرخ مسکن در این شهرها خواهیم بود. وی افزود: جدا از پردیس و پرد؛ شهرهایی مانند دماوند، فردیس، هشتگرد، اندیشه و... نیز با این افزایش نرخ روبه‌رو هستند. علت هم این است که شهروندان به‌دلیل گرانی مسکن و بالا رفتن اجاره‌بها، توانایی تقبل چنین هزینه‌هایی را ندارند و مجبور می‌شوند برای زندگی به این شهرها مهاجرت کنند.

تغییر شغل انبوه‌سازان

آسویار خاطرنشان کرد: موضوع دیگر این است که با افزایش نرخ ملک، زمین و عوارض شهرداری در تهران، ساخت‌وساز به‌شدت کاهش یافته و بیشتر معاملات به‌سمت خرید ساختمان‌های قدیمی رفته، هرچند کیفیت برخی ساختمان‌های قدیمی از خانه‌های نوساز بهتر است.

اتفاق عجیبی که در حال حاضر در بازار مسکن رخ داده، این است که از یک‌سو، دولت سعی دارد تولید مسکن را افزایش دهد و از سوی دیگر، به‌علت مشکلات اقتصادی و افزایش نرخ مصالح، کارگاه‌های ساختمانی یکی پس از دیگر در حال تعطیلی هستند، به‌طوری‌که کمابیش از هزار و ۲۰۰ انبوه‌ساز شهر تهران، قریب به ۶۰۰ نفر از آنها باقی مانده و بیشترشان با تغییر شغل خود به‌سمت مشاغل دیگری نظیر خریدوفروش زمین، واسطه‌گری ملکی و حتی کشاورزی رفته‌اند.

عضو هیات‌رئیس‌ه مجلس شورای اسلامی گفت: حقوق‌بگیر و کارمند اگر تمام درآمد خود را پس‌انداز کند، می‌تواند پس از ۴۰ سال خانه‌دار شود، اما باتوجه به اینکه یک‌سوم درآمد خود را می‌تواند برای خرید مسکن پس‌انداز کند، مدت زمان انتظار خرید خانه برای آنها به بیش از ۹۰ سال می‌رسد. مجتبی یوسفی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره برخی ادعاها درباره کاهش انتظار مردم برای خرید خانه اظهار کرد: هرچند شاهد کاهش التهابات بازار مسکن در برخی از شهرها و مناطق هستیم، اما به این زودی، مدت زمان سن انتظار برای خرید مسکن کاهش پیدا نمی‌کند.

وی در پاسخ به این سوال که در حال حاضر مدت زمان انتظار خانه‌دار شدن کارمند چقدر است؟ ادامه داد: گفته می‌شود یک حقوق‌بگیر و کارمند

تیر خلاص سازمان نظام مهندسی به آرامش نسبی بازار

هزینه ساخت مسکن ۴۸ درصد افزایش یافت

محاسبه هزینه ساخت مسکن برای محاسبه قیمت تمام شده ملک، سال‌هاست که به موضوع مورد اختلاف سازندگان، پیمانکاران و مصرف‌کنندگان تبدیل شده است. محاسبه دقیق هزینه ساخت‌وساز از موارد کلیدی است که به دلایل بسیاری با نوسان همراه بوده و برنامه‌ریزی برای اعتبار مورد نیاز و محاسبه نرخ نهایی مسکن را تحت تاثیر قرار می‌دهد. اهمیت محاسبه دقیق هزینه ساخت یک مترمربع واحد مسکونی، آنجایی بیشتر می‌شود که برنامه‌ریزی دولت برای اجرای نهضت ملی مسکن را تحت تاثیر قرار دهد. در روزهای اخیر، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، طی نامه‌ای هزینه ساخت ۷ گروه ساختمانی در سال ۱۴۰۲ را ابلاغ کرده که نسبت به سال گذشته ۳۸ تا ۴۸ درصد افزایش یافته است. طبق اعلام سازمان نظام مهندسی ساختمان، هزینه ساخت هر مترمربع بنای ساختمان برای سال ۱۴۰۲ اعلام شده است. این افزایش نرخ، در حالی عنوان شده که سال گذشته، سازندگان و انبوه‌سازان از اعداد اعلام‌شده برای هزینه‌های ساخت ناراضی بوده و بارها صدای اعتراض را به گوش رسانه‌ها و مسئولان رسانده‌اند. اتفاقی که به‌نظر می‌رسد، نتیجه داده و امسال در محاسبات هزینه ساخت هر مترمربع مسکن اعلامی از سوی سازمان نظام مهندسی نیز موثر بوده است. اقدام حاشیه‌ساز سازمان نظام مهندسی برای اعلام هزینه ساخت‌وساز، دقیقاً در شرایطی که بازار مسکن به آرامش نسبی رسیده رخ داده که به گفته کارشناسان می‌تواند زمینه‌ساز رشد قیمت ملک شود.

مدیر این گزارش افزایش چشمگیر هزینه‌های ساخت‌وساز را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

تبدیل مسکن به کالای سرمایه‌ای

امیر حجتی‌نیک
کارشناس بازار مسکن

قانون مالیات بر خانه‌های خالی در ایران چند سالی است که در بدنه سامانه املاک و اسکان کشور آغاز شده است. در ابتدا، گفته می‌شد که تعداد خانه‌های خالی در کشور حدود ۲ میلیون واحد مسکونی است؛ اما پس از مدتی، تنها بیش از ۵۰۰ هزار واحد مسکونی به سازمان امور مالیاتی معرفی شدند. این میزان کاهش تعداد خانه‌های خالی به‌علت عدم‌توانایی دستگاه‌های اجرایی در بررسی و صدور مجوزهای لازم برای خریدوفروش مسکن، نبود سامانه جامع اطلاعاتی و همچنین انتظارات بالا از این طرح است. علاوه بر این، برخی افراد به‌دلیل دسترسی آسان به منابع مالی، ترجیح می‌دهند که خانه‌های خالی خود را نگه دارند و از ملک خود به‌عنوان سرمایه استفاده کنند.

با این حال، این طرح همچنان ادامه دارد و امیدواریم با توجه به پیشرفت‌های سامانه املاک و اسکان کشور، تعداد خانه‌های خالی به حداقل برسد و بازار مسکن را تقویت کند. به‌همین‌منظور، نیاز است که سامانه جامع اطلاعاتی و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی بهبود یابد و برای افرادی که تمایل به سرمایه‌گذاری در خانه‌های خالی دارند، راهکارهای جایگزینی ارائه شود تا بازار مسکن رونق بیشتری پیدا کند.

مالیات بر خانه‌های خالی تنها راه‌حل موجود نیست، در واقع برای حل مشکل خانه‌های خالی، راهکارهای دیگری نیز وجود دارد. دولت این موضوع را به‌عنوان راه‌حلی برای حل مشکل مسکن معرفی کرده است، اما این قانون مشکلی را حل نمی‌کند. در جهان امروز، دولت‌ها برای مداخله در بازار مسکن، به‌دنبال حمایت از سمت تقاضا هستند، به‌همین‌دلیل تسهیلات خرید مسکن پرداخت می‌شود. در ایران، حتی اگر بانک‌ها توان و انگیزه تسهیلات‌دهی را داشته باشند، با توجه به نرخ سود تسهیلات بانکی، اقساط تسهیلات به‌حدی خواهد بود که بازپرداخت آن برای خانوارهای ایرانی بسیار دشوار خواهد بود.

دولت مدعی است که خانه‌های خالی بسیاری در ایران وجود دارد که همگی احتکار شده‌اند، اما واحدهای خالی عمدتاً از نوع لوکس یا ویلا هستند؛ بنابراین افرادی که از اجاره خانه خود صرف‌نظر می‌کنند، آن‌قدر سرمایه دارند که مالیات دولت را هم می‌پردازند، در نتیجه، باز هم دولت به هدف خود برای ورود این خانه‌ها به بازار نخواهد رسید.

در حال حاضر، بازار مسکن در ایران به محلی برای خریدهای سرمایه‌گذاری تبدیل شده و کمابیش از خریداران مصرفی خالی شده است. تعداد معاملات نیز این موضوع را تأیید می‌کند که بازار در انحصار خریداران سرمایه‌ای است.

متأسفانه در ایران برای خاندادار شدن، با توجه به حداقل دستمزدهای کارگری و مزایای کارمندی، زمان خرید خانه بسیار طولانی و خارج از تصور شده است و چنین مشکلاتی با اخذ مالیات از خانه‌های خالی میسر نمی‌شود.

در هیچ کشوری مالیات بر خانه‌های خالی به‌عنوان درآمد مالیاتی در نظر گرفته نمی‌شود. برای حل مشکل مسکن، بهتر است که به‌اندازه نیاز جامعه، مسکن تولید کنیم و جلوی احتکار آن را بگیریم. ما درباره اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی مشاهده می‌کنیم که مردم از ثبت خانه‌های خالی خود در سامانه مرتبط به‌هیچ‌وجه استقبال نکرده‌اند و مدیران دستگاه‌های دولتی نیز نبود اطلاعات کافی برای اجرای اخذ مالیات از خانه‌های خالی را ندارند، بنابراین بدون شک همان‌طور که آمارها نشان می‌دهد، با این روال، طرح مذکور با شکست روبه‌رو می‌شود.

دولت در این طرح نمی‌تواند به هدف خود یعنی حل مشکل مسکن برسد. در جهان امروز، دولت‌ها برای مداخله در بازار مسکن، به‌دنبال حمایت از سمت تقاضا هستند. اکنون محرز نبودن اطلاعات اقامتگاه‌ها، فاقد سند بودن بسیاری از املاک، نبود سامانه جامع و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی دولت و نقض در زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی لازم به‌عنوان مهم‌ترین مشکلات موجود در اخذ مالیات از خانه‌های خالی مطرح هستند.

یکی از مهم‌ترین دلایل جهش نرخ مسکن، سفته‌بازی و سوداگری در بازار زمین به‌عنوان گران‌ترین نهاده ساختمانی است، بنابراین شاید اگر سیستم دریافت مالیات سالانه از زمین مشمول مالیات می‌شد، فرآیند تنظیم‌گری در بازار مسکن از بالادست این بازار بهتر کلید می‌خورد. در کل، مالیات بر خانه‌های خالی ممکن است به‌عنوان یکی از راهکارهای حل مشکل مسکن مطرح شود، اما برای حل این مشکل نیاز به راه‌حل‌های جامع‌تری است که شامل توسعه مسکن مقرون‌به‌صرفه، ایجاد تسهیلات برای خرید مسکن، جلوگیری از احتکار مسکن، بهبود شرایط اقتصادی و اجرای قوانین مرتبط با مسکن است.

اعلام
هزینه‌های
تمام‌شده
مسکن آن
هم با رشد
۴۵ درصدی
نسبت به
سال قبل،
بازار را از
آرامش دور
می‌کند و مانع
بزرگی بر سر
راه ساماندهی
بازار مسکن
محسوب
می‌شود

عوامل
مختلفی
بر نرخ
مسکن اثر
می‌گذارند
که البته
اثرگذاری هر
یک از عوامل
دخیل در نرخ
تمام‌شده
ساخت‌وساز
متغیر است

مسکن، کلمه‌ای که برای برخی یادآور آسایش، برای عده‌ای دغدغه و برای عده‌ای دیگر، یادآور کسب درآمد و افزایش سرمایه است. نیاز به مسکن همیشه جزو نخستین نیازهای بشر بوده است. ما در جایگاه اجتماعی یا اقتصادی که باشیم، نیازمند آگاهی از دوره‌های مختلف نرخ مسکن هستیم. این موضوع با توجه به مشکلاتی که در بازار مسکن ایران وجود دارد و وعده‌هایی که دولت‌های مختلف برای ساخت مسکن ملی ارائه می‌دهند، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

طبق ابلاغ رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، هزینه ساخت گروه‌های ساختمانی یک و ۲ طبقه هر مترمربع ۵۳ میلیون تومان (افزایش

مسعود نجفی، کارشناس اقتصاد و تحلیلگر بازار مسکن درباره اعداد اعلام‌شده برای هزینه تمام‌شده ساخت مسکن به **سنت** گفت: جدولی که سازمان نظام مهندسی در سال قبل ارائه داد تا حد زیادی منطقی با شرایط واقعی بود و شاید درصد کمی خطا داشت، اما اینکه سازمان مذکور در سال ۱۴۰۲ هزینه تمام‌شده ساخت را نسبت به پارسال حدود ۴۵ درصد افزایش دهد، غیرمنطقی است و به‌نظر می‌رسد این اقدام را در راستای همسو شدن با سایر آمارهای مربوط به ساخت‌وساز اعلام کرده است. به‌نظر می‌رسد علت این امر هم، ناراضیاتی انبوه‌سازان و سازندگان مسکن است که سال قبل از قیمت‌های اعلامی شکایت داشتند.

وی در ادامه افزود: متأسفانه افزایش هزینه ساخت که سازمان نظام مهندسی در امسال اعلام کرده، بیشتر در زمینه پروژه نهضت ملی بوده و ریشه در قیمتی دارد که وزارت راه و شهرسازی در قالب متری ۱۰ میلیون تومان به انبوه‌سازان اعلام کرده است. از سوی دیگر، این اقدام دولت در راستای اعلام هزینه تمام‌شده مسکن کار بسیار اشتباهی بود، چراکه هزینه ۱۰ میلیونی برای ساخت هر متر مسکن یک تورم نسبی در بازار ملک ایجاد می‌کند و به نابسامانی بازار می‌افزاید.

از طرفی، این موضوع به یک نرخ پیاپی برای ساخت تبدیل می‌شود که زمینه رشد قیمت‌ها را پایه‌ریزی می‌کند. درست است که در ساخت پروژه‌ای مثل نهضت ملی، هزینه زمین را پرداخت نمی‌کنیم، اما به هر حال اعلام غیرواقعی هزینه تمام‌شده ساخت‌وساز، یک معیار برای سایر سازندگان می‌شود و همانند دومینو همه ساخت‌وسازها بر مبنای آن معیار نادرست انجام می‌گیرد و هیچ سازنده‌ای ز بار کمتر از این

جواد خوانساری، کارشناس بازار مسکن به **سنت** گفت: بارها اعلام شده که افزایش هزینه‌های ساخت‌وساز بسیاری از سرمایه‌گذاران را ناچار به خروج از حوزه ساخت‌وساز کرده است. در این میان، بررسی‌ها همچنان نشان‌دهنده افزایش نرخ رشد مسکن در کشور به‌ویژه در کلان‌شهرها است. مشاهدات اخیر نرخ مسکن و شاخص‌هایی که بر نرخ آن تاثیر می‌گذارند، به‌خوبی نشان می‌دهند که وضعیت جالب‌توجهی بر بازار مسکن حاکم نیست و باید هرچه سریع‌تر، فکری به حالش صورت بگیرد، چراکه روند افزایش قیمت‌ها سبب شده است تا نرخ تمام‌شده ساخت مسکن نسبت به سال قبل، رشد بسیار زیادی را تجربه و این موضوع بازار مسکن امسال را با تنش‌های بیشتری روبه‌رو کند.

مشکل افزایش ناگهانی قیمت مصالح ساختمانی
وی افزود: یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که کمابیش تمام سرمایه‌گذاران بازار مسکن با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، بحث افزایش نرخ ناگهانی مصالح ساختمانی است که در نهایت بر نرخ تمام‌شده مسکن نیز اثر می‌گذارد. خیلی از کارشناسان عقیده دارند تا زمانی که تورم بر بازار مصالح ساختمانی حاکم است، نمی‌توان انتظار داشت که تورم بازار مسکن کاهش پیدا کند. در این شرایط، همچنان حلقه آخر بازار یعنی فروش به مصرف‌کننده، دچار چالش می‌شود.

تورم روزافزون در نرخ تمام‌شده ملک
خوانساری خاطر نشان کرد: در حال حاضر، دغدغه اصلی سرمایه‌گذاران

هزینه‌های ساخت‌وساز فضایی شد

۴۷ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱، ۵ تا ۲ طبقه ۶.۲ میلیون تومان (افزایش ۴۷.۶ درصدی)، ۶ و ۷ طبقه ۷.۱ میلیون تومان (افزایش ۴۷.۹ درصدی)، ۸ تا ۱۰ طبقه ۸ میلیون تومان (افزایش ۴۸.۱ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۱)، ۱۱ و ۱۲ طبقه ۸.۹ میلیون تومان (رشد ۴۸.۳ درصدی)، ۱۳ تا ۱۵ طبقه ۹.۸ میلیون تومان (۴۸.۴ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۴۰۱) و ۱۶ طبقه و بالاتر ۱۰ میلیون تومان (افزایش ۳۸.۸ درصدی) است. این آمار سازمان نظام مهندسی در حالی ارائه شده که سرپرست بانک مسکن اعلام کرده است که نرخ جدید ساخت واحدهای مسکن ملی، حدود ۶.۵ میلیون تومان برای هر متر است. وی همچنین درباره جزئیات فرمول جدید توضیح داده است:

اعلام نرخ تمام شده مسکن با اعداد نجومی، اشتباه است

مبلغ نمی‌رود.
آمارهایی که بالای جان بازار می‌شود
نجفی عنوان کرد: زمانی که هزینه ساخت مسکن دولتی و حداقلی، متری ۱۰ میلیون عنوان و به دلایلی نظیر عدم‌نظارت و در عین حال، با وجود تعدد نظارت‌های غلط، واحدهای بی‌کیفیت تحویل مردم می‌شود، برخی سازندگان این اجازه را به خود می‌دهند که نرخ‌های خارج از عرف برای ساخت‌وسازها در نظر بگیرند و با این بهانه که کیفیت ساخت ما بالاتر از پروژه‌های دولتی است، اقدام به گرانفروشی و سوداگری در این بازار کنند و هزینه‌های ساخت را تا مبالغ چندبرابری نسبت به نرخ پایه افزایش دهند. در حالی که با این اوضاع نرخ زمین و هزینه‌های سربار دیگر را هم باید در نظر بگیریم که سبب می‌شوند، نرخ نهایی و تمام‌شده مسکن، سر به فلک بکشد.

در ماه‌های اخیر، محبت‌های زیادی درباره آرامش نسبی بازار مسکن شده بود که این موضوع دلایل زیادی داشت و بیشتر از آرامش، حاصل رکود بر بازار بود. با این حال، اعلام هزینه‌های تمام‌شده مسکن آن هم با رشد ۴۵ درصدی نسبت به سال قبل بازار را از آرامش دور می‌کند و مانع بزرگی بر سر راه ساماندهی بازار مسکن محسوب می‌شود. این موضوع کاملاً مشهود است که اعلام چنین آمارهایی، آینده بازار مسکن را در هم می‌شکند و انتظارات تورمی را بیش از پیش به بازار مسکن تزریق می‌کند.

این کارشناس خاطرنشان کرد: موضوعی که مردم و مسئولان باید بدانند، این است که اعلام نرخ تمام‌شده هر متر احداث ساختمان با

چالش‌های جدی بر سر راه بازار مسکن

ساختمانی افزایش در نرخ تمام‌شده ملک است و می‌گویند تا زمانی که تورم بالایی در بازار مسکن وجود دارد، حضور در این بازار به صرفه نخواهد بود. به این ترتیب، برای این که وضعیت بازار مسکن به‌خوبی بررسی شود، باید ابتدا تحلیل درستی از متغیرهای موثر بر نرخ مسکن داشت و سپس به‌سرع عوامل پیش‌بینی وضع موجود رفت. وی توضیح داد: به‌طورکلی عوامل مختلفی بر نرخ مسکن اثر می‌گذارند. البته ممکن است اثرگذاری هر یک از عوامل دخیل در نرخ تمام‌شده ساخت‌وساز، متغیر باشد. حتی ممکن است اثرگذاری به‌سرعت یا در طولانی‌مدت شکل بگیرد که باید به تک‌تک آنها توجه کرد.

بررسی دقیق عوامل موثر در ساخت‌وساز
این کارشناس در ادامه به **سنت** گفت: بررسی عوامل موثر در ساخت‌وساز توسط سرمایه‌گذار و سازنده بسیار ضروری است، چرا

یکی از مشکلات اقتصاد امروز، موضوع تورم است که بر نرخ تمام‌شده تمامی کالاها و مختلف و از جمله مسکن تاثیر گذاشته است. افزایش تورم سبب افزایش نرخ نهاده‌های تولید مسکن نظیر زمین و مصالح ساختمانی شده است، به‌طوری‌که به‌تازگی شاهد بودیم که هزینه تمام‌شده ساخت‌وساز با افزایش شدید قیمتی مواجه شده است، اما باید دید آیا این افزایش نرخ اعلام‌شده، تناسبی با تورم و شرایط حاکم

وی با بیان اینکه فروش بلیت این پروازها از ۴ شه‌ریور آغاز می‌شود و تا ۲۰ شه‌ریور ادامه خواهد داشت، گفت: امسال فروش بلیت از طریق درگاه اینترنتی ایران‌ایر با هدف جلوگیری از تشکیل صف، ناراضیاتی مردم و... انجام می‌گیرد.

قربانعلی با بیان اینکه یک باجه حضوری هم برای رفع اشکالات احتمالی پروازهای اربعین دائر خواهد شد، اضافه کرد: هیات‌ها در ایام اربعین امسال سهم ۳۰ درصدی از پروازها دارند و می‌توانند با ارسال

عکس: آیدآفریدی

«قرار شده وزارت راه و شهرسازی جزئیات را ابلاغ کند که براساس آن، نرخ ساخت ۴.۵ میلیون تومانی واحدهای نهضت ملی مسکن افزایش می‌یابد. در این راستا حتی سازندگان و فعالان بخش خصوصی نیز، قیمت‌های متفاوتی را اعلام می‌کنند. رئیس انجمن انبوه‌سازان استان تهران ۱۷ خرداد امسال از موافقت وزارت راه و شهرسازی با نرخ ۱۰ میلیونی ساخت نهضت ملی مسکن خبر داد و گفت: نرخ مقطوع، مشکلاتی را برای سازندگان به‌وجود آورده است. این آمارهای ضدونقیض در شرایطی رخ داده که نیاز به تولید مسکن روزافزون است و این آمارهای سلیقمای نه‌تنها مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه شرایط را برای تصمیم‌گیری سخت‌تر نیز می‌کند.

این اعداد نجومی، کار اشتباهی است، چراکه مسلمانا با توجه به مشاهدات عینی به بنده ثابت شده که هزینه‌های ساخت واقعی، مبالغی بسیار پایین‌تر از اعداد اعلامی است و طبق یک روال معمول، انبوه‌سازان با اعلام ناراضیاتی

مکرر، سعی در افزایش نرخ تمام‌شده مسکن دارند، زیرا ساخت‌وساز یکی از پرسودترین مشاغل حال حاضر در کشور ما است.

جهش قیمتی باید سال‌ها قبل تخلیه می‌شد
همچنین جهش قیمتی که بازار مسکن در حال تجربه کردن آن است، باید در سال‌های قبل با سیاست‌گذاری‌های منطقی تخلیه می‌شد، اما این اتفاق رخ نداد. در نتیجه، حل همه چالش‌های بازار ملک به سال‌های آتی منتقل شد. با چنین اتفاقاتی، فشار حداکثری بر دوش مردم افتاد و باعث شد، نه‌تنها متقاضیان برای خرید و اجاره خانه سردرگم شوند، بلکه سازندگان نیز از عرضه واحدهای خالی به بازار شانه خالی کنند و به‌جای تولید، سراغ دلالتی در بازار مسکن برونند.

وی در پایان گفت: به‌طورکلی بازار مسکن در شرایطی قرار گرفته که با کمبود عرضه مواجه و ساخت‌وساز به‌شدت کاهش شده است. از طرفی، قدرت خرید مردم اجازه نمی‌دهد که تقاضا به‌سمت بازار سرازیر شود. در نتیجه، با کمبود عرضه که طی سال‌های گذشته ایجادشده، شاهد رشد بالای تقاضا در سال آینده خواهیم بود.

که مشخص می‌کند آیا نرخ مسکن، سطح متعارفی دارد یا اینکه درگیر تورم شده است. همچنین، می‌توان نسبت تورم عمومی را به تورم مسکن سنجید.

خوانساری در پایان گفت: در صورتی که برنامه‌ریزی‌ها برای ساماندهی بازار ملک به درستی انجام گیرد می‌توان احتمال کاهش نرخ مسکن و نزدیک شدن سطح قیمت‌ها به استطاعت خریداران را به‌وضوح مشاهده کرد. این موضوع امیدواری و اطمینان نسبی لازم برای شروع سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید ساختمانی را فراهم می‌آورد، چراکه سازندگان مطمئن می‌شوند که معاملات مسکن دوباره رونق و وضعیت بهبود پیدا می‌کند.

سخن پایانی

بر بازار دارد یا خیر؟
مطمئناً چنین آمارهایی تمام پهنه‌های بازار ملک را رشته و دست سوداگران و دلالان را برای بر کردن جیب‌های‌شان باز کرد. دولت باید برای تثبیت نرخ‌ها، چاره‌اندیشی کند، البته مواردی نظیر حذف واسطه‌ها و دلال‌ها از بازار مسکن، می‌توانند در کنترل قیمت‌ها نقش موثری داشته باشند.

درخواست کتبی به مدیریت ایران‌ایر یا روابط‌عمومی از این سهمیه استفاده کنند.

به‌گزارش روابط‌عمومی هما، مدیرکل روابط‌عمومی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران درباره نرخ پروازهای اربعین نیز یادآور شد: تاکنون وزارت راه و ستاد اربعین در رابطه با نرخ بلیت پروازها اظهارنظری نکرده‌اند. نکته مهم در رابطه با موضوع مذکور این است که هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال کسب سود از پروازهای اربعین نیست.

تحلیل از گزارش شاخص‌های کلان پولی بانک مرکزی نشان داد

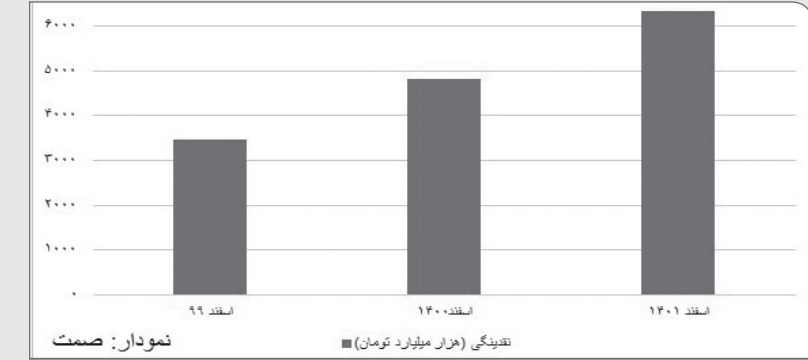
رشد نقدینگی ۳۱ درصد شد

آمارهای منتشرشده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که هرچند سرعت رشد نقدینگی در مقایسه با گذشته کاهش نسبی پیدا کرده،اما از آنجایی که سهم پول و پایه پولی به‌سرعت در حال افزایش است، نمی‌توان با صراحت از کاهش تورم در ماه‌های آینده صحبت کرد. پول از آنجایی که بیشترین سرعت نقدشوندگی را در میان اجزای مختلف نقدینگی دارد، اثرات پرقدرتی در زمینه افزایش تورم به‌وجود می‌آورد. سرعت افزایش سهم پول از کل اجزای نقدینگی به‌نحوی بوده که در پایان سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، سهم این بخش از ۲۰ درصد به ۲۵ درصد رسیده است.

در تحلیل این شماره به بررسی شاخص‌های کلان پولی برپایه گزارش ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی پرداخته است.

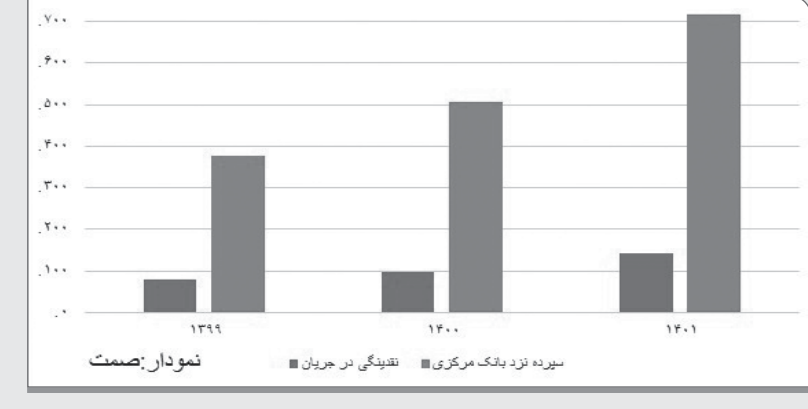
آخرین آمارهای منتشرشده نشان می‌دهند که مجموع نقدینگی موجود در کشور، در پایان سال ۱۴۰۱، با افزایش ۳۱.۱ درصدی به ۶هزار و ۳۳۷ هزار میلیارد تومان رسیده و این مهم در حالی است که در پایان سال ۹۹، مجموع نقدینگی موجود در کشور ۳هزار و ۴۷۶ هزار میلیارد تومان بوده، این رقم در پایان سال ۱۴۰۰، افزایش ۳۹ درصدی داشته است.

دولتمردان بااشاره به اینکه شتاب رشد نقدینگی نسبت به گذشته کاهش یافته و از ۳۹ درصد در اسفند ۱۴۰۰ به ۳۱.۱ درصد در اسفند ۱۴۰۱ رسیده‌است، به‌عنوان حرکتی به‌سمت کاهش تورم که ناشی از عملکرد دولت سیزدهم در ۲ سال گذشته بوده، یاد می‌کنند.

بررسی پایه پولی از سمت مصارف هم نشان می‌دهد که از کل ۸۵۹هزار میلیارد تومان پایه پولی موجود در اقتصاد ایران، ۱۴۱ هزار میلیارد تومان آن را اسکناس و سکه‌های در دست مردم تشکیل می‌دهد. به این ترتیب، از ۶هزار و ۳۳۷ هزار میلیارد تومان نقدینگی موجود در اقتصاد کشور، تنها ۱۴۱ هزار میلیارد تومان آن را پول نقد در گردش تشکیل می‌دهد.

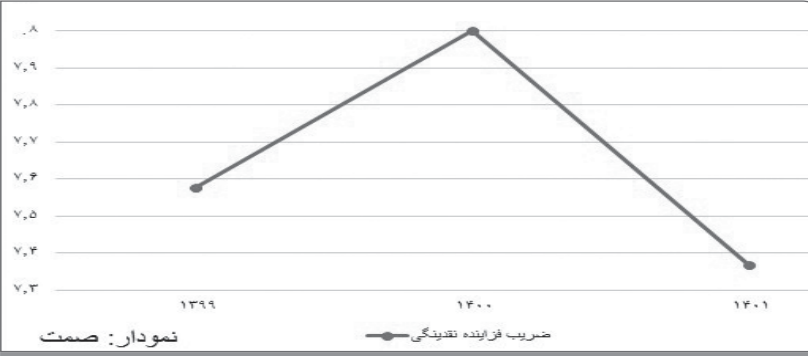
ارقام منتشرشده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که این میزان نقدینگی در یک سال منتهی به اسفند ۱۴۰۱ افزایش چشمگیر ۴۵.۶ درصدی داشته است. در مقابل، سپرده‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری نزد بانک مرکزی نیز رشد بسیار زیادی داشته و از آنجا که سهم این بخش از کل پایه پولی به‌مراتب بیش از نقدینگی در گردش است، افزایش رشد در این بخش هم سهمی به‌مراتب چشمگیرتر بر رشد پایه پولی خواهد داشت. در پایان اسفند سال گذشته، مجموع سپرده‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری نزد بانک مرکزی به ۷۱۸ هزار میلیارد تومان رسید که افزایش ۴۱.۸ درصدی نسبت به رقم فوق در مدت مشابه سال ۱۴۰۰ داشت.

بازی با ضریب فزاینده نقدینگی

در تعاریف گفته می‌شود، پولی که توسط بانک مرکزی تولید و وارد اقتصاد می‌شود، از آنجایی که پایه پولی محسوب می‌شود، پولی پرقدرت است. بانک‌های تجاری با دادن تسهیلات و دریافت سود از این مبالغ، باز هم پول جدیدی را، علاوه بر آنچه توسط مقام پولی تولید شده را تولید می‌کند. به این ترتیب، بانک‌ها به‌تدریج ذخایر مازادی را به‌دست می‌آورند که دوباره آنها را به‌شکل تسهیلات یا سرمایه‌گذاری هزینه می‌شوند، پس واحد پولی که ایجاد می‌شود، خود موجب ایجاد واحد پول بیشتری می‌شود.

این ضریب، قدرت افزایش حجم نقدینگی را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر وقتی پولی از طرف بانک مرکزی انتشار پیدا می‌کند، دریافت کننده پول آن را نزد بانک سپرده‌گذاری می‌کند. بانک‌ها این پول دریافتی را به افراد دیگر در قالب تسهیلات اعطا می‌کنند و دوباره در یافت کننده وام این پول را یا نزد همان بانک یا نزد بانک دیگری سپرده گذاری می‌کند و در همین دور تسلسل، بانک از این پول برای اعطای تسهیلات به شخص دیگر استفاده می‌کند. بنابراین پولی که از طرف بانک مرکزی انتشار پیدا می‌کند به شکل فزاینده‌ای می‌تواند توسط بانک‌ها رشد پیدا کند. این پروسه به ضریب فزاینده پولی یا نقدینگی معروف است. در نهایت شاخص ضریب فزاینده نقدینگی، معادل پول اضاف‌ای است که دوباره در نظام بانکی ایجاد می‌شود؛ در پایان اسفند سال گذشته حدود ۷.۳۶ محاسبه شد. این رقم در اسفند ۱۴۰۰ به ۸.۰۰۱ رسید که به عنوان بالاترین ارقامی که به‌عنوان ضریب فزاینده در کشور به ثبت رسید، مطرح شد. این ضریب پایان اسفند ۱۳۹۹، ۷.۵۷ اعلام شده بود.

بانک مرکزی به روش‌های مختلفی می‌تواند بر ضریب فزاینده نقدینگی تاثیر بگذارد از جمله این موارد می‌توان به نرخ سپرده قانونی اشاره کرد. نرخ سپرده قانونی به این معنا است که زمانی که افراد پول خود را نزد بانک سپرده‌گذاری می‌کنند، بانک موظف است برای مثال ۱۰ درصد از این سپرده را به بانک مرکزی تحویل بدهد و ۹۰ درصد باقیمانده را به صورت تسهیلات اعطا کند. به‌طور مثال، اگر پایه پولی هزار تومان افزایش یابد و نرخ سپرده قانونی هم ۱۰ درصد باشد، در گام اول، شخص هزار تومان را نزد بانک سپرده‌گذاری می‌کند و بانک موظف است ۱۰۰ تومان از این پول را یا نزد بانک مرکزی به عنوان نرخ ذخیره قانونی بسپارد و ۹۰ درصد باقیمانده یعنی ۹۰۰ تومان را در قالب تسهیلات به افراد اعطا کند. اگر دریافت‌کننده تسهیلات، کل ۹۰۰ تومان را در بانک سپرده‌گذاری کند، بانک دوباره ۱۰ درصد از این مبلغ را یعنی ۹۰ تومان را به بانک مرکزی می‌دهد و مابقی (۸۱۰ تومان) را در قالب تسهیلات اعطا می‌کند.

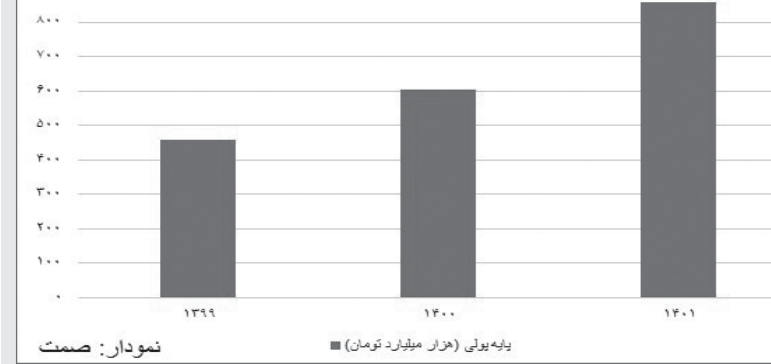
سخن پایانی

در بخش دیگری از گزارش بانک مرکزی، میزان فروش اوراق بدهی دولتی در سال ۱۴۰۱ معادل ۱۶۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعلام شده‌است که نسبت به رقم ۲۱۵ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰، کاهش ۲۴.۲

تحلیل روز

از مجموع کل نقدینگی موجود در اقتصاد کشور، ۸۵۹ هزار میلیارد تومان آن را پایه پولی تشکیل می‌دهد. منظور از پایه پولی یا پول پایه مجموع اسکناس و سکه‌های تولیدشده توسط بانک مرکزی است، به‌علاوه سپرده‌های بانکی است. قدرت نقدشوندگی پایه پولی بیش از دیگر عوامل نقدینگی است و همین هم آن را تورم‌زاتر از دیگر عوامل کرده است. افزایش یا کاهش پایه پولی می‌تواند تغییرات زیادی در سایر متغیرهای اقتصادی چون نقدینگی و تورم ایجاد کند و به همین دلیل بانک مرکزی در هر کشوری مسئول تغییر پایه پولی است. هرچند گزارش‌های دولتی به کاهش نقدینگی به‌عنوان عامل مهمی برای کنترل نرخ تورم اشاره می‌کنند،اما از تحلیل جزئیات میزان پایه پولی کشور شانه خالی می‌کنند. در اسفند ۱۳۹۹ پایه پولی کشور معادل ۴۵۸ هزار میلیارد تومان بود که در پایان سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به‌ترتیب ۶۰۳ هزار میلیارد تومان و ۸۵۹ هزار میلیارد تومان محاسبه شدند. به این ترتیب، رشد پایه پولی در سال گذشته ۳۱.۶ درصد بوده که در پایان سال ۱۴۰۱ به ۴۲.۴ درصد افزایش یافته است. همان‌طور که گفته شد، به‌دلیل بالا بودن قدرت نقدشوندگی پایه پولی، اثرات تورمی آن به‌مراتب بیش از دیگر اجزای نقدینگی است.

از نظر نهادهای دولتی، مهم‌ترین دلیل افزایش بیش از ۴۰ درصدی پایه پولی در سال گذشته ناشی از افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بوده است. به این اعتبار، می‌توان گفت ناترازی بانک‌ها در سال گذشته به‌مراتب بیش از سال ۱۴۰۰ شده که همین امر موجب اثرگذاری آن بر میزان نقدینگی و پایه پولی کشور هم بوده، ضمن اینکه تامین اعتبارات ارزی موردنیاز وزارت جهاد کشاورزی و بهداشت به‌منظور جبران آثار حذف ارز ترجیحی از دیگر عوامل این مهم اعلام شده است.

۱۱ ساله سهم پول از نقدینگی

اجزای تشکیل‌دهنده نقدینگی، پول و شبه‌پول است که در ادبیات اقتصادی افزایش سهم پول از نقدینگی به عنوان یک عامل تورم‌زا یاد می‌شود و به باور اغلب کارشناسان حاکی از بالابودن سطح انتظارات تورمی در جامعه است.با افزایش سهم پول از نقدینگی، سیالیت نقدینگی یا درجه نقدشوندگی نقدینگی افزایش می‌یابد. در این وضعیت، دیگر پول افراد در حساب‌های بلندمدت گیر نمی‌کند و این پول کاملاً نقد می‌تواند به سرعت در بازارها حرکت کند و با تقاضایی که ایجاد می‌کند، باعث تورم شود. عموماً در این زمان‌ها تقاضا از نوع سفته‌بازی است.

بررسی ترکیب اجزای تشکیل دهنده نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که سهم پول در نقدینگی افزایش پیدا کرده و به ۲۵.۷۱ درصد رسیده که طی حداقل ۱۱ سال اخیر بی‌سابقه بوده است.

به عبارت دیگر، در پایان اسفند ۱۴۰۱، سهم پول از نقدینگی کشور به سطحی رسیده که از اسفند ۱۳۸۹ بی‌سابقه بوده و رکوردی ۱۱ ساله را رقم زده است. در سال ۱۴۰۰ نیز پول تنها سهم ۲۰ درصدی از کل نقدینگی کشور را داشت. جالب‌تر اینکه اسکناس و سکه‌های در دست افراد تنها سهمی ۱.۹ درصدی دارند و این سپرده‌های دیداری (مانند اوراق قرضه) است

افزایش ۱۱۲ درصدی کسری حساب

در بخش دیگری از گزارش بانک مرکزی به بررسی تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و بازرگانی خارجی کشور در اسفند ۱۴۰۱ پرداخته شده؛ بر این اساس، گفته شده است در آن زمان، در بازار غیررسمی، هر دلار امریکا را با نرخ متوسط ۵۰ هزار و ۶۰۰ تومان معامله کردند که این رقم نسبت به بهمن سال ۱۴۰۱، افزایش ۱۳ درصدی داشته است.

اسفند همین سال، هر دلار امریکا در سامانه معاملات الکترونیکی ارز با ۲۶.۸ درصد جهش نسبت به بهمن به ۲۸ هزار و ۹۰۰ تومان رسیده بود. این تحولات در حالی رقم خورده که وضعیت منابع و مصارف ارز کشور در این دوره وضعیت دشواری نداشته و بانک مرکزی هم مدعی است در راستای تحقق ثبات در بازار ارز، سیاست‌ها و اقدامات گوناگونی را در قالب تسهیل تامین ارز مورد نیاز واردات، به انجام رسانده است. همچنین، مجموع بدهی خارجی کشور در اسفند سال گذشته به حدود ۶.۳ میلیارد دلار رسیده که در مقایسه با پایان اسفند ۱۴۰۰ معادل ۲۷.۶ درصد کاهش داشته است. از این میزان بدهی، ۲۸.۵ درصد (۱.۸ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۷۱.۵ درصد (۴.۵ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت.

براساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در سال گذشته، ارزش صادرات و واردات گمرکی به‌ترتیب ۵۳.۲ و ۵۹.۷ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال گذشته به‌ترتیب ۹.۷ درصد و ۱۲.۶ درصد افزایش را نشان می‌دهند.

به‌علاوه، ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی به‌ترتیب ۱۰.۱ و ۲۴.۷ درصد رشد کرده است. در این مدت نسبت به سال ۱۴۰۰ وزن صادرات و واردات گمرکی به‌ترتیب ۱۲۲.۱ و ۳۷.۲ میلیون تن بود که نسبت به سال ۱۴۰۰ به‌ترتیب ۰.۲ و ۹.۸ درصد کاهش را نشان می‌دهند.

براساس برآوردهای مقدماتی در سال ۱۴۰۱، حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی از مازاد ۱۴.۴ میلیارد دلار برخوردار بود که در مقایسه با سال گذشته، ۲۹.۵ درصد رشد کرده است. در این دوره، مازاد حساب کالا با افزایش ۴۱.۸ درصدی به ۲۲.۵ میلیارد دلار و کسری حساب خدمات با افزایش ۲۴.۸ درصدی به ۶.۷ میلیارد دلار رسید. به‌این‌ترتیب، کسری حساب درآمد نسبت به سال ۱۴۰۰، افزایش ۱۱۲ درصدی داشته است.

سخن پایانی

درصدی را نشان می‌دهد. در بخش تراز پرداخت‌ها، گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد که حساب جاری کشور در سال ۱۴۰۱ به ۱۴ میلیارد و ۴۳۳ میلیون دلار رسیده که نسبت به سال ۱۴۰۰ معادل ۲۹.۵ درصد رشد را نشان

تکالیف شرکت‌های دولتی بر اساس بودجه ۱۴۰۲

وزارت اقتصاد اعلام کرد: ثبت و بروزرسانی اطلاعات کارکنان در سامانه یکپارچه نظام اداری، ممنوعیت احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری، تمرکز حساب نزد بانک مرکزی و مدیریت مصرف انرژی از جمله مهم‌ترین تکالیف شرکت‌های دولتی مطابق ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۲ است.

به‌گزارش وزارت اقتصاد، در ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۲، تکالیفی برای شرکت‌های دولتی مشخص شده که به شرح زیر است:

■ محور اول: ثبت و بروزرسانی اطلاعات کارکنان در سامانه یکپارچه نظام اداری

در اجرای بند (الف) تبصره (۲۰) قانون، دستگاه‌های اجرایی تا ۲۰ خرداد ۱۴۰۲ موظف به ثبت یا بروزرسانی تمامی اطلاعات کارکنان در سامانه یکپارچه نظام اداری (کارمند ایران) هستند.

■ محور دوم: پرداخت مزایای بازنستگان

مزایای بازنشستگان شرکت‌های دولتی، همچنان از محل منابع داخلی مربوط به شرکت قابل‌پرداخت است، مگر در مواردی که به‌موجب قانون توسط صندوق بازنشستگی مربوط قابل‌پرداخت باشد. سایر هزینه‌های مربوط به بازنشستگان از قبیل کمک‌هزینه ازدواج، کمک‌هزینه فوت، حق بیمه عمر و حوادث توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط پرداخت می‌شود. همچنین، در اجرای ماده (۳۰) قانون برنامه، دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در حدود تکالیف قانونی نسبت به ارائه امکانات رفاهی به بازنشستگان و مستمری‌بگیران خود در چارچوب موافقتنامه اقدام کنند.

■ محور سوم: موقوف‌الاجرا شدن اختیارات درباره استخدام و بکارگیری نیروی انسانی

تمام اختیارات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه، هرگونه بکارگیری نیروی انسانی در تمام دستگاه‌های اجرایی، در کارگروه مشترک سازمان و سازمان اداری و استخدامی کشور مطرح و مجوز استخدام تنها با امضای مشترک روسای ۲ سازمان مذکور صادر می‌شود. هرگونه افزایش در تعداد نیروهای شرکتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ به پیشنهاد دستگاه اجرایی و با تایید کارگروه مذکور انجام می‌شود.

■ محور چهارم: پرداخت پاداش سالانه به اعضای هیات‌مدیره، هیات‌عامل و کارکنان

دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در سال ۱۴۰۲، حداکثر معادل یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی را در صورت وجود اعتبار در سقف اعتبارات تخصیص‌یافته دستگاه اجرایی و با رعایت بندهای (ت) و (ث) ماده (۷) قانون برنامه به‌عنوان پاداش پرداخت کنند. پرداخت یک‌ماه پاداش کارکنان دولتی با رعایت قوانین و مقررات مربوط و پس از تصویب مجامع عمومی یا شوراهای‌عالی آنها مجاز است.

■ محور پنجم: هزینه‌کرد اعتبارات برای اطلاع‌رسانی و تبلیغ دستاوردها

دستگاه‌های اجرایی مکلفند در چارچوب قوانین و مقررات و دستورالعمل بند (ط) تبصره (۹) قانون، در حدود اعتبارات مربوط و در قالب موافقتنامه تبادل شده با سازمان و در سطح استان با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان حداکثر ۳ در هزار اعتبارات هزینه‌ای پرداخت‌شده خزانه به خود از محل اعتبارات ابلاغی را با هماهنگی و نظارت دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت، هزینه کنند.

■ محور ششم: ممنوعیت احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری

احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری توسط دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت به‌استثنای موارد تغییر سطح تقسیمات کشوری، تجمیع ساختمان‌های اداری موجود و بازسازی ساختمان‌های در حال تخریب بدون ایجاد بار مالی جدید، تمرکزذایی و خروج از کلانشهرها بدون ایجاد پاراملی جدید، تبدیل استیجاری به دائمی و همچنین طرح‌های خرید یا احداث در طرح‌های مصوب پیوست شماره (۱) قانون و حوادث غیرمتربقه ممنوع است.

■ محور هفتم: تمرکز حساب نزد بانک مرکزی و استفاده از شناسه واریز برای کلیه دریافت‌های دولت

خزانه‌داری کل کشور مجاز است از پرداخت تخصیص سایر اعتبارات دستگاه‌های اجرایی و وجوه بودجه شرکت‌های دولتی یا ایجاد حساب فرعی نزد سایر بانک‌های تجاری ممانعت کند.

■ محور هشتم: ممنوعیت عضویت ذی‌حساب در هیات‌مدیره، مدیریت عاملی و سایر مدیریت‌های اجرایی

در اجرای جزء (۴) بند (ط) تبصره (۲) قانون عضویت ذی‌حساب در هیات‌مدیره مدیریت و سایر مدیریت‌های اجرایی شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته ممنوع است.

■ محور نهم: مدیریت مصرف انرژی

هر یک از مشترکان دولتی گاز برق و آب مکلفند در سال ۱۴۰۲ نسبت به موارد زیر اقدام کنند:

۱- مصرف هر مشترک حداکثر معادل متوسط مصرف در مدت مشابه سال ۱۴۰۱ باشد.

۲- تدوین ابلاغ و پیگیری اجرای دستورالعمل‌های کاهش مصرف برای هشت‌ماهه گرم و چهارماهه سرد سال به‌تناسب واحدهای تابع

۳- تامین و جایگزینی تجهیزات انرژی بر موردنیاز خود مطابق آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۵) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۹۶ و اصلاحات بعدی آن تنها با تجهیزات دارای حداقل برچسب انرژی بی (B).

امیرعباس آذرmond
editor@smtnews.ir

رشد نقدینگی
نسبت به
گذشته کاهش
یافته و از
۳۹درصد در
اسفند ۱۴۰۰ به
۳۱.۱ درصد در
اسفند ۱۴۰۱
رسیده است

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در گفت‌وگو با **سمن**

آفریقا می‌تواند دروازه گشایش اقتصاد ایران شود

امیرعباس آذرم‌وند: رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در مورد افزایش مراودات اقتصادی ایران با آفریقا به **سمن** گفت: ما در نگاه صادراتی خویش ۱۵ کشور همسایه را در کنار هند و چین به عنوان اهداف مراودات تجاری خود تعیین کردیم. پس از همسایگان، هدف‌گذاری ما ورود به بازارهای آسیای میانه و سپس آفریقا و امریکای لاتین است. بر مبنای همان منطقی که از نظر من حرکت به سمت بازار آفریقا منطقی و درست است، این استراتژی را هم تأیید می‌کنم و معتقدم که ما با این رویه در راستای بهبود اقتصاد و توسعه روابط تجاری کشور حرکت می‌کنیم.

مجید رضا حریری، که گاهی برخی از رسانه‌ها از او به عنوان «اصولگرای کراواتی» نام می‌برند، درباره سهم بالای کشورهایی چون فرانسه یا پرتغال در قاره سیاه خاطر نشان ساخت: «اینکه استعمار پدیده زشتی بود که مورد بحث نیست، مسئله این است که امروز استعمار مانند گذشته حاکم نیست. پس در آفریقا که روزی در اشغال استعمار بود، دولت‌های مستقلی اداره کشورها را بر عهده گرفته‌اند که مانند دولت‌های دیگر بر مبنای انتخاب‌های مستقلانه تصمیم می‌گیرند. اینکه میزان تجارت این قاره با کدام کشورها بیشتر است من اطلاع دقیقی ندارم اما این موضوع لزوماً ربطی به گذشته استعماری ندارد. چین هم تجارت خود با آفریقا را افزایش می‌دهد و در هیچ زمانی آفریقا یا هیچ کشور دیگری را استثمار نکرده است.» مشروح این گفت‌وگو را می‌توانید در ادامه بخوانید.

به گفته مسعود برهمن، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و آفریقا استفاده از بخش خصوصی، ایجاد نمایشگاه دائمی برای عرضه کالاهای ایرانی، انجام پژوهش‌های میدانی در کشورهای هدف، حمایت‌های بانکی و پرداخت یارانه به تاجر راهکارهای پیشنهادی برای افزایش تجارت کشورمان با قاره آفریقا است. مسعود برهمن در این خصوص اضافه کرد: جمعیت قاره آفریقا یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون نفر است و گردش مالی این قاره حدود هزار و دویست میلیارد دلار است. همچنین

● **در روزهای گذشته بحث‌های مختلفی در رابطه با مراودات تجاری با قاره آفریقا مطرح شده است. برخی معتقدند که موانعی مقابل تولید، مانع رونق صادرات کشور خواهد شد. فکر می‌کنید بازار آفریقا می‌تواند یک محرک واقعی برای اقتصاد ایران باشد یا این اقدامات را نباید جدی بگیریم؟**
من فکر می‌کنم استفاده نکردن از ظرفیت‌های تجاری آفریقا، غفلت بزرگی بود که ایران در چند دهه گذشته مرتکب آن شده است. در کل دولت‌های ایران، تمرکز بر بازارهای بکر جهان نداشتند و همین نیز سبب می‌شد که شرکای تجاری ما محدود و کالاهای صادراتی نیز محدودتر باشند. از قضا من این رویکرد را به فال نیک می‌گیرم و معتقدم بازاری مانند آفریقا، شرایط به مراتب مناسب‌تری برای ورود کالاهای ایرانی دارد تا بازار کشورهای پیشرفته و مرفه. پس می‌توان ادعا کرد که اگر صادرات به آفریقا جدی گرفته شود، این کشور می‌تواند به تخته پرشی برای ترک خام فروشی و صادرات کالاهای بالادستی شود.

● **چطور فکر می‌کنید بازار آفریقا می‌تواند این اثر مهم را بر اقتصاد ایران بگذارد؟**
اینکه بخش مهم صادرات ایران به محصولات خام، یا محصولات تولیدشده بر پایه نفت مانند تولیدات بالادستی پتروشیمی یا محصولات معدنی فراوری نشده خلاصه می‌شود، به دلیل تمرکز بر صادرات به کشورهای پیشرفته است. هنگامی که یک کالا برای صادرات به بازاری چون اروپای غربی تولید می‌شود، باید از کیفیت و شرایطی برخوردار باشد که مصرف‌کننده مرفه این کشورها را به خرید ترغیب کند. بنابراین می‌توان گفت: بازار غرب با مشتریانی ثروتمندتر از دیگر کشورها، بازار خوبی برای تولیدات ایران خواهند بود به شرط آن که بتوانیم در آنجا موقعیت خود را تثبیت کنیم. به نظر می‌رسد صنایع ایران در موقعیتی نیستند که بتوانند به تولید محصولاتی بپردازند که بازارهای پیشرفته و توسعه یافته را قبضه کند.

● **تحریم‌ها عامل این جدایی نیستند؟**
به هر حال تأثیر داشتند ولی مگر پیش از تحریم ما صادرکننده چه محصولات مهمی به کشورهای اروپایی بودیم؟ ما به آنها همین کالاهای خام و نیمه خام را می‌فروختیم و امروز این کار را نمی‌توانیم انجام دهیم.

● **بازار آفریقا به شکل بالقوه برای کدام محصولات ایرانی می‌تواند ظرفیت داشته باشد؟**

همین کالاها که در کشور خودمان تولید و مصرف می‌کنیم امکان بیشتری برای فروش در قاره سیاه دارند تا قاره سبز. به طور مثال قطعاً بازار مواد غذایی آفریقا، استقبال خوبی از محصولات ایرانی مانند شکلات و شیرینی خواهد داشت. صادرات محصولات پلاستیکی را نیز می‌توان در فهرست کالاهای صادراتی بازار آفریقا قرار داد. از سوی دیگر با توجه به تکنولوژی که در اختیار داریم، بهتر است توسعه صادرات و افزایش بازارهای جدید صادراتی را از بازارهای فقیرتر که فضای مساعدتری برای خرید کالاهای ایرانی دارند آغاز کرده و به تدریج با توسعه توان تولید و ارتقای کیفیت تولیدات بر پایه نیاز کشورهای هدف، بازارهای دیگر و پیشرفته‌تری را هم فتح کنیم.

● **پس شما جهت‌گیری به سمت شرق را اقدامی درست می‌دانید؟**

برخی کلمات زیاد مورد استفاده قرار گرفتند و استفاده از آنها آدم را محافظه کار می‌کند. من معتقدم چین ابرقدرت آینده جهان است و رابطه با این کشور به سود ایران خواهد بود. حالا این را جهت‌گیری به شرق یا هر چه می‌نامند، موضوع این بحث نیست.

منظور من این است که ما در نگاه صادراتی خویش ۱۵ کشور همسایه را در کنار هند و چین به عنوان اهداف مراودات تجاری خود تعیین کردیم. پس از همسایگان، هدف‌گذاری ما ورود به بازارهای آسیای میانه و سپس آفریقا و امریکای لاتین است. بر مبنای همان

به گفته فعالان اقتصادی، قاره آفریقا دارای ظرفیت‌های مختلفی در حوزه کشاورزی، معدن، ساختمانی، فناوری و... است، اما با وجود ظرفیت بالا، میزان صادرات و واردات ایران به این قاره زیر یک‌هزارم کل تجارت به این قاره است. از سوی دیگر با توجه به شرایط جوی و جغرافیای این قاره، کشت فراسرزمینی و ورود به حوزه کشاورزی از جمله ظرفیت‌های توسعه همکاری با قاره سیاه است که یک تجارت برد-برد را نصیب طرفین خواهد کرد. همچنین زمینه فعالیت شرکت‌های

منطقی که از نظر من حرکت به سمت بازار آفریقا منطقی و درست است، این استراتژی را هم تأیید می‌کنم و معتقدم که ما با این رویه در راستای بهبود اقتصاد و توسعه روابط تجاری کشور حرکت می‌کنیم.

برای دستیابی به این اهداف باید از هر گشایشی استقبال کنیم. هر چه روابط ایران با کشورهای دیگر بیشتر شود به نفع کشور و مردم خواهد بود. جدا از کشورهای بزرگ و تأثیرگذار جهان، کشورهای دیگر هم نقشی تعیین‌کننده و مهم در حفظ و ارتقای جایگاه کشور در نقشه جهانی دارند و این سیاست می‌تواند برای طرفین آورده‌های خوبی داشته باشد.

● **فکر می‌کنید اگر تحریم‌ها لغو شود، این جهت‌گیری باقی می‌ماند؟**

ممکن است این نگاه تغییر کند. در ایران سیاست در برخی عرصه‌ها شدیداً در نوسان است و این مسئله هم می‌تواند دچار تغییراتی شود. با این حال حتی زمانی که تحریم هم نبودیم در حال خام فروشی بودیم. حتی ارقامی که به عنوان صادرات غیرنفتی مطرح می‌شد بیشتر در برگرفته محصولات با پایه نفت مانند محصولات پتروشیمی بود که به شکل بالادستی و با کمترین فراوری به فروش می‌رفتند. اینکه تنش‌های بین‌المللی کاهش یابد بسیار هم خوشحال‌کننده است ولی پس از توافق احتمالی هم ما نمی‌توانیم به بازارهای غربی محصولات صنعتی صادر کنیم چون تولیدات ایران مزیت رقابتی با کالاهای تولید آن کشورها ندارند.

● **منظور آن کدام محصولات است که ظرفیت صادر شدن به غرب را ندارند برای آفریقا مناسب هستند؟**

محصولات زیادی که در کشور تولید می‌کنیم و علاوه بر آفریقا ممکن است در کشورهای دیگری مانند امریکای لاتین هم طرفدار پیدا کنند. از لوازم خانگی گرفته تا قطعات خودرو و محصولات پلاستیکی، دارو و لوازم طبّی. تاامروز نیز تولید و صادرات این محصولات در فهرست کالاهای صادراتی ایران نقش موثری داشته و می‌توان با برنامه‌ریزی دقیق و شناخت بازارهای هدف، در بازار کشورهای در حال توسعه نیز مشتریان بیشتری برای این تولیدات صادراتی پیدا کنیم. این میان لازم به یادآوری است که حتی با وجود افت و عملکرد منفی اقتصاد در سال‌های گذشته، ظرفیت‌هایی هم در دو دهه گذشته در ایران ایجاد شده که می‌تواند به کمک کشور بیاید.

● **برخی در مورد قاره آفریقا به نقش و سهم استعمارگران پیشین مانند فرانسه از بازار این کشور اشاره می‌کنند. در این صورت کنشگرهایی که می‌خواهند به تازگی وارد این قاره شوند چه دشواری‌هایی خواهند داشت؟**

تا اندازه‌ای این صحبت‌ها ناشی از تصورات ماست که از گذشته به جا مانده‌اند. اینکه استعمار پدیده زشتی بود که مورد بحث نیست، مسئله این است که امروز استعمار مانند گذشته حاکم نیست. پس در آفریقا که روزی در اشغال استعمار بود، دولت‌های مستقلی اداره کشورها را بر عهده گرفتند که مانند دولت‌های دیگر بر مبنای انتخاب‌های مستقلانه خود تصمیم می‌گیرند. اینکه میزان تجارت این قاره با کدام کشورها بیشتر است من اطلاع دقیقی ندارم ولی این موضوع لزوماً ربطی به گذشته استعماری ندارد. چین هم جزو کشورهایی است که تجارت خود با آفریقا را افزایش می‌دهد و در هیچ زمانی آفریقا یا هیچ کشور دیگری را استثمار نکرده است.

● **مراودات ایران با برخی همسایگان مورد انتقاد است. به عنوان مثال در رابطه تجارت با برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس، برخی معتقدند ایران واردکننده صرف از امارات است. برای برقراری تراز تجاری مثبت در رابطه با آفریقا چه سیاستی باید در پیش گرفته شود که نفع همگانی نیز در آن دیده شود؟**

ببینید من این نگاه‌های کلیشه‌ای به مسائل را قبول ندارم. در همه دنیا، کشورها بیشترین مراودات را با همسایگان خود دارند. کالاهایی

زمینه‌های توسعه تجارت با آفریقا

استارت‌آپ، دانش‌بنیان و تجهیزات پزشکی از دیگر حوزه‌های مورد نیاز قاره آفریقا است که شرکت‌های ایرانی به راحتی می‌توانند در آن فعالیت کنند. با اینهمه به گفته بسیاری از بازرگانان، حمل‌ونقل یکی از اصلی‌ترین مشکلات ما در امر تجارت با قاره آفریقا است. نبود کشتیرانی و پرواز مستقیم بین کشورمان و کشورهای این قاره از مشکلات حمل‌ونقل کالاست. دومین چالش در تجارت با آفریقا نیز به مراودات بین‌بانکی بازمی‌گردد که این مشکل نیز با حمایت بانک مرکزی قابل

وجود دارند که واردات آنها از همسایه جنوبی ما صرفه بیشتری نسبت به تولید همان کالا دارد. واردات برخی از کالاها از امارات نیز با همین سیاست انجام می‌گیرد که در کل چنین سبب تجاری در مبادلات بین دو کشور طرف قرارداد بر عهده دولت و سازمان توسعه تجارت است. اینجاست که نقش رایزنان بازرگانی برای شناخت بازارهای هدف و نیازسنجی، بازاریابی و بازاریابی نمایان می‌شود. به هر حال بحث همسایگان که ضرورت دو چندان بر افزایش مراودات ما با آنها وجود دارد، دارای الزامات و اما و اگرهای بسیاری است که به هر روی به نفع ایران است. اما در مورد آفریقا، به نظر می‌رسد در گام نخست باید با اذعان به موفقیت دیپلماسی اقتصادی به این مهم توجه شود که جا داشت این اتفاق در گذشته بیافتد. ولی در این دو سال رخ داد و می‌توان از ظرفیت‌های این بازار بکر صادراتی بهره برد. با این همه نباید فکر کنیم ظرف یکی دو سال جهش‌های بزرگی در اقتصاد رخ خواهد داد و ناگهان ره صد ساله را یک شبه طی خواهیم کرد. باید برای اینکه در یک بازار به طور پایدار مشتری داشته باشیم، با برنامه‌ریزی حرکت کرده و گام‌های سنجیده را به تدریج برداریم. در سال‌های گذشته ما تجارب زیادی از ورود به بازارهای جدید یا خروج از آنها داشتیم. زمانی که اتحاد جماهیر شوروی سابق دچار فروپاشی شد، ایران بدون اینکه تلاش بالایی توانست بازارهای به سرعت بازارهای قفقاز و برخی کشورهای آسیای میانه که دیگر مستقل شده بودند را فتح کند. با این حال برخی رویکردهای اشتباه و رفتارهای غلط موجب شد به همان سرعت و سهولتی که این بازارها را فتح کردیم، از دستشان بدهیم. می‌توان از این تجارب گرانبه‌ها در برای ریل‌گذاری درست روابط خود استفاده کنیم.

● **زمینه‌های رشد تجارت با قاره سیاه چیست؟**

ببینید مانند صادرات به هر سرزمین دیگری یکسری مسائلی وجود دارند که باید حاکمیت آنها را حل کند. به طور مثال مشکلات حمل‌ونقل کالا به مقصد چیزی نیست که انتظار برود یک تاجر آن را حل کند. با این همه بخش خصوصی و تاجر ایرانی هم وظایفی دارند که اجرای درستشان وظایفی می‌تواند آنها را در تجارت موفق‌تر کند. ایجاد دفتر تجاری، حضور در نمایشگاه‌های دائمی و روابط مستحکم با بازرگانان کشورهای مقصد از جمله اقدامات و وظایفی است که هم به رونق فعالیت‌های یک بازرگان منجر می‌شود و هم به نفع کشور است.

● **تعرفه‌گذاری برای واردات کالا موجب شده که برخی بگویند تولید ایرانی قدرت رقابت خود را از دست داده است. فکر می‌کنید چگونه می‌توان این مانع را در تجارت با بازار آفریقا اصلاح کرد؟**

بازارگان ایرانی باید بدانند که امروز کار تجارت مانند پهلوری در گذشته نیست و اشکال سنتی را باید به سرعت کنار گذاشت. برای اینکه یک تاجر موفق بود هم باید مطالعه و برنامه‌ریزی داشت و دفاتر دائمی در بازارهای کشور کشور ایجاد کرد تا با شناسایی بازار بتوان برای تولیدات مورد نیاز کشور هدف مشتری‌یابی کرد. آفریقا از جمله بازارهای بکری است که می‌تواند زمینه توسعه صادرات غیر نفتی را برای ایران فراهم کند.

● **از آنجایی که شما جزو دست‌اندرکاران انعقاد قرارداد ۲۵ ساله با چین بودید، نظراتان در مورد اظهارات وزیر اقتصاد چیست؟ گفته می‌شود با وجود تحریم‌ها بخش‌هایی از این معاهده اجر شده‌اند؟**

از قضا چندی پیش من از سفری که به پکن، به همراهی آقای خاندوزی رفته بودم، بازگشتم. در آن سفر در هجدهمین اجلاس دو کشور شرکت کردیم و حضور وزیر اقتصاد هم برای اجرای مفاد قرار یاد شده کمک شایانی بود. با این همه مقرر شده که روابط دو کشور و روند اجرای تفاهم‌نامه در وضعیت محرمانه قرار داشته باشد و آرایه توضیحات بر عهده وزارت اقتصاد کشورها، به عنوان مسئول کمیسیون دو کشور واگذار شده است.

رفع است.

استفاده از توان

بخش خصوصی، ایجاد و حضور در نمایشگاه دائمی برای عرصه کالاهای ایرانی، انجام پژوهش‌های میدانی برای شناسایی نیاز کشورهای هدف، ایجاد مرکز تجاری با حمایت بخش خصوصی، حمایت‌های بانکی و پرداخت یارانه از طرف دولت به تاجر راهکارهای پیشنهادی اتاق بازرگانی برای افزایش تجارت کشورمان با قاره آفریقا است.

اما اینکه گفته می‌شود با وجود تحریم‌ها بخش‌هایی از معاهده ۲۵ ساله با چین به مرحله اجرا رسیدند، باید گفت: این پروسه پیش از سفر آقای خاندوزی شروع شده بود و البته سفر اخیر او هم این روند را تسریع کرد. چند سالی زمان صرف طرح‌های مطالعاتی دو طرف شد ولی با سفر بهمن ماه پارسال آقای رئیسی به چین و دیدارشان با رئیس‌جمهوری این کشور، تسریع در دست‌یابی به نتیجه بیشتر شد. در این مدت اجلاس مشترک بین دو کشور نیز برگزار شده و برخی از مسائل هم اجرایی شده‌اند.

● **قدری از این بحث فاصله بگیریم. ایجاد وزارت بازرگانی را اقدامی مناسب می‌دانید؟**

من فکر می‌کنم عملکرد ۱۲ سال گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان داد که این ادغام قابل دفاع نبود. در عمل مشاهده می‌کنیم بیشترین تغییرات در کابینه نیز به این وزارتخانه اختصاص یافت. تجمیم مسئولیت‌ها در دست یک نهاد مجری به جای راهگشایی، مقابل اقتصاد بن‌بست ایجاد کرد.

به باور من در کشوری که دولتی مداخله‌گر در اقتصاد دارد، به‌ویژه دولتی مانند ایران که میزان مداخلاتش بیش از اندازه دولت‌های متعارف است، ایجاد وزارتخانه‌های تخصصی نتایج بهتری از ادغام دستگاه‌ها در هم دارد.

● **پس به تعبیری می‌توانیم بگوییم شما از عملکرد دولت سیزدهم راضی هستید؟**

من فکر می‌کنم وضعیت کشور نسبت به دو سال پیش بهتر شده و حرکت به سمت ثبات است.

● **این باور با درک مردم از وضعیت یکسان است؟**

نه. مردم در سفره‌های خود گرانی را می‌بینند که با هیچ شعاری ترمیم نمی‌شود. با این حال ایران در ۵ سال گذشته زیر سخت‌ترین فشارهای ممکن قرار داشته و این فشارها همزمان شده با مناقشات سیاسی جناح‌های داخلی. طبیعی است که امروز وضعیت اقتصاد چندان مطلوب نباشد ولی می‌توانیم امیدوار باشیم که وضعیت کشور بهبود یابد.

● **فکر می‌کنید نیازی به رفع تحریم‌ها وجود ندارد؟**

این مسئله آنقدر سیاسی است که من از ورود به آن ابا دارم. من یک فرد اقتصادی هستم و کاری به این بحث‌های سیاسی ندارم. گشایش‌هایی در روابط خارجی شکل گرفته که از جمله آن به بهبود روابط با ترکمنستان و عربستان هم می‌توانیم اشاره کنیم. در رابطه با تحریم‌ها من فکر می‌کنم اروپایی‌ها در جهان نقشی جز دنباله‌روی آمریکا ندارند. مسئله ما هم با آمریکا است که عهدشکنی کرد و از برجام خارج شد. شاید بهتر باشد دو طرف مذاکره رو در رو مذاکره را ادامه داده تا نتایج زودتر حاصل شود. در گذشته هم مذاکره مستقیم با آمریکا انجام شده و نباید این طور وانمود کنند که این موضوع یک تابو است. از سوی دیگر در ارتباط با برخی کشورها مانند ترکمنستان و عربستان نیز با کاهش تنش در این یک سال اخیر روابط بهبود یافته است. بنابراین با رفع تحریم و توسعه روابط دیپلماتی با سایر کشورها می‌توان نگاه امیدوارانه‌تری به توسعه اقتصاد و بهبود شرایط داشت.

● **مواضع شما، با وجود تأکید بر غیر سیاسی بودن خود، سبب شده که شما را اصولگرای کراواتی بنامند. شما از این توصیف راضی هستید؟**

هر کس حق دارد ما را قضاوت کند. اما من تلاش می‌کنم فارغ از این دسته‌بندی‌ها مسائل را ببینم. در هر حال من تنها فکر می‌کنم دولت فعلی از دولت گذشته بهتر عمل می‌کند. با این همه من در دولت‌های دیگر هم تلاشم این بوده که صادقانه ضعف‌ها و قوت‌ها را بگویم. با اینهمه در دولت‌های گذشته با توجه به آمار، بهترین عملکرد را دولت آقای خاتمی در دوره دوم داشته و آن را می‌توانیم در آمارهای رسمی شاخص‌های کلان کشور ببینیم. بازگشت به آن وضعیت شاید به آرزو شباهت داشته باشد.

خلق ثروت در بورس

باسر فلاح

کارشناس بازار سرمایه

بهره دانش‌بنیان‌ها از تامین اعتباری بازار سرمایه نیازمند الزامات بسیاری است. به‌نظر می‌رسد مادمای که شرکت‌های دانش‌بنیان نتوانند یک دستاورد مالی خوب و قابل قبول برای بازار سرمایه ارائه و اثبات کنند که ارزش آفرین هستند، فعالان اقتصادی به‌سختی فعالیت آنها را در بازار سرمایه می‌پذیرند. اگر امروز می‌بینیم که اکوسیستم بازار سرمایه امریکا طی ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته تغییر کرده و شرکت‌های نفتی و خودروبی ارزش خود را به متا، گوگل و توییتز داده‌اند، دلپیش به خلق ثروت این شرکت‌ها برمی‌گردد. به‌عبارت دیگر، تراکنش مالی بالایی داشتند و ثروت ایجاد کردند. گفتنی است، شرکت‌هایی نظیر گوگل یا اپل توانستند ارزش بازار بالایی ایجاد کنند و دنیا را در واقع با محصولات خود تحت‌تاثیر قرار دهند. در ایران هم شرکت‌های دانش‌بنیانی که رشد می‌کنند و به شرکت‌های پایدار تبدیل می‌شوند، باید چنین روندی داشته باشند و ارزش مالی خود را ارتقا دهند. خوشبختانه نمونه آنها کم هم نیستند؛ نظیر دیجی کالا، اسنپ و... که شناخته‌شده هم هستند. به‌طورمعمول، این شرکت‌ها نرم‌افزارمحور هستند که برمبنای اپ‌های خدماتی یا کاربران زیاد فعالیت می‌کنند؛ حال اگر این شرکت‌ها بتوانند در زمان معین به یک نوع ثروت مشخص دست پیدا کنند و اگر توانایی تحقق پیش‌بینی‌های مالی خود در صرف مدت زمان مشخصی را داشته باشند، فعالان بورس و سرمایه‌گذاران اقتصادی نسبت به آن خوشبین‌تر خواهند بود، بنابراین تحقق پیش‌بینی‌ها می‌تواند اهمیت زیادی برای فعالیت دانش‌بنیان‌ها در بازار بورس ایجاد کند.

مهم‌ترین دلیل عدم‌اعتماد به استارت‌آپ‌ها در بورس، بالا بودن ریسک این نوع فعالیت‌ها است. اگر در کشوری نظیر امریکا، اکوسیستم بازار سرمایه تبدیل به شرکت‌های دانش‌بنیان شد، دلپیش این است که آنها با خلق ثروت گسترده، توانستند ارزش آفرینی کنند. بنابراین، در ایران باید به فعالان اقتصادی حق بدهیم که به آن شرکتی اجازه ورود دهند که پیش‌تر خلق ثروت کرده است. برای مثال، وقتی فولاد خلق ثروت زیادی دارد یا شرکت‌های پتروشیمی از ارزش بازار بالایی مالی برخوردار هستند، به‌طبع سرمایه‌گذاران روی چنین شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری خواهند کرد. در کل، منطقی به‌نظر نمی‌رسد که فعالان اقتصادی سهام یک شرکت ریسکی را بخرند، در حالی که زمینه برای توسعه این نوع شرکت‌ها در کشور تا حدی کم است. گفتنی است، وجود اینترنت ناپایدار و فراهم نبودن شرایط کشور، همچنین ریسک‌های غیرسیستماتیک، دلیل مهمی است که فعالان اقتصادی در حال حاضر توجهی به حضور دانش‌بنیان‌ها در بازار سرمایه نداشته باشند. از آنجایی که ریسک سرمایه‌گذاری روی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در زمینه فناوری اطلاعات بالا است، فعالان اقتصادی تمایلی به سرمایه‌گذاری روی این شرکت‌ها در بازار سرمایه نشان نمی‌دهند، همچنین وجود رقابت هم، دلیل دیگر این بی‌اعتمادی است؛ از آنجایی که سرعت رشد فناوری اطلاعات بالا است، نمی‌توان نسبت به بقای حضور یک اپلیکیشن در کشور اعتماد کرد. این امر نیازمند بررسی قبیق و تهیه یک نقشه کار و مطالعه دقیق است. باید رئیس یک شرکت دانش‌بنیان بداند که دوره رشد شرکت کجاست و احتمال رکود شرکت چه زمانی است و در این دوره چه باید کرد و چگونه دوره رشد و ثبات شرکت‌ها را طولانی‌تر کرد؟ برای مثال، اپلیکیشن‌هایی هستند که هر روز خود را به‌نوعی روزآوری می‌کنند و امکانات و خدمات جدیدی می‌دهند یا با مسائل بازار خود را همسو می‌کنند. در اصل، دانش‌بنیان‌هایی که ۹۰ درصد بازار در حوزه‌ای را برعهده دارند؛ به همین سبب روزبه‌روز بر ارزش آفرینی آن می‌افزایند و دایره مشتریان آنها هم بزرگ‌تر می‌شود. تهیه این مدل‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌ها در کدام دوره خود به‌سر می‌یروند. با این روش، سرمایه‌گذاران اعتماد بیشتری نسبت به فعالیت آنها در آینده خواهند کرد. در واقع، این شرکت‌ها باید یک نقشه راه برای اعتماد؛ از ایجاد کنند تا بازار آنها را ببینند و نسبت به صورت مالی آنها خوشبین باشند، در واقع، با چنین الگوی پیشرفته و توسعه‌ای می‌توان راه را برای ورود دانش‌بنیان‌ها به بازار سرمایه باز کرد. سهامدار باید از ماندگاری آنها مطمئن باشد تا فعالیت آنها در بورس شکل بگیرد.

تشکیل بازار اختصاصی برای فعالان دانش‌بنیان، نیاز به سیاست‌گذاری و قانون‌گذاری در مجموعه سازمان بورس و فرابورس دارد. اگر بخواهیم بازار اختصاصی هم‌راه بیندازیم، باید مسیر را به‌گونه‌ای تعریف کنیم که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند به‌سوی بازار اصلی راه پیدا کنند. مسیر پذیرش شرکت‌ها در بورس و فرابورس قانون خاص خودش را دارد، اما برای شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توان مسیر جدیدی را تعریف کرد و زمانی که هر کدام شاخص‌های گفته‌شده را به‌دست آورند و تبدیل به یک شرکت با ارزش مالی بالایی شدند، وارد بازار اصلی و تابلو اصلی شوند.

در کل، آینده روشنی برای دانش‌بنیان‌ها در بازار سرمایه متصور است و به‌نظر می‌رسد آینده بازار از آن دانش‌بنیان‌ها باشد و روزی شاهد رشد شرکت‌های بزرگ در این حوزه باشیم. در واقع، با تمامی ریسک‌های موجود باید گفت، راه دیگری جز توسعه دانش‌بنیان‌ها در کشور وجود ندارد و آینده بازار سرمایه هم به‌دست دانش‌بنیان‌هایی رقم می‌خورد که امروز اپ‌های قدرتمندی برای خدمات دارند و در مسیر فناوری اطلاعات فعالیت می‌کنند. امروز مدل‌هایی که برخی از این شرکت‌ها در ارائه اپلیکیشن می‌دهند، مدل‌های توسعه‌محوری است، هرچند در مسیر استفاده از آنها مقاومت وجود دارد. گفتنی است، از آنجایی که همه ما از اپ‌های خارجی تاکنون استفاده کرده‌ایم، همواره یک ممانعتی در استفاده از اپ‌های ایرانی وجود دارد، اما چون این اپ‌ها در حوزه‌هایی فعالیت می‌کنند که به‌عنوان فناوری روز در جهان شناخته می‌شوند، در صورتی که توسعه یابند، اتفاق بزرگی در راه خواهد بود. بنابراین، با همه ریسک‌های موجود، شرکت‌های فعال در عرصه فناوری اطلاعات و تولید اپلیکیشن آینده خوبی دارند و توجه سهامداران زیادی به‌سمت‌وسوی آنها جلب خواهد شد و ثروت زیادی خلق خواهند کرد.

راه‌های ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری و نامشهود را بررسی کرد

جای خالی فرهنگ‌سازی در پذیرش ایده‌ها

عکس: آیدآفریدی

باید فرهنگ پذیرش دارایی‌های فکری نهادینه شود

نیازمند توجه و سیاست‌گذاری است. گفتنی است، فعالیت در بازار سرمایه و بورس در انتهای این فرایند قرار دارد و قبل از آن، باید فرآیندهایی ایجاد شود تا یک دارایی نامشهود دانش‌بنیان باکیفیت، تحویل بورس داده شود؛ یعنی باید به‌سر زنجیره برگردیم، توسعه فناوری باکیفیت، نظام ارزیابی و صدور سند مالکیت قوی، ارزش‌گذاری نزدیک به بازار و وجود نظام قضایی توسعه‌یافته برای حل‌وفصل و رسیدگی به دعاوی.

سامانه «سادان» ارزش‌گذاری نمی‌کند

برای حل این چالش‌ها در معاونت علمی راهکارهایی در نظر گرفته شد؛ یکی از این اقدامات که خوشبختانه به‌خوبی پیش رفت و احتمالاً به‌زودی وزارت اقتصاد هم از آن رونمایی خواهد کرد، اصلاح ماده ۴۶ استاندارد حسابداری شماره ۱۳ است؛ در واقع چالش اصلی این ماده این بود که مفهوم دارایی‌های نامشهود لحاظ نمی‌شود. از طرف دیگر، قانون دیگری به نام آیین‌نامه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود وجود دارد که در سال ۱۳۹۶ این آیین‌نامه به‌تصویب هیأت‌وزیران رسید و در سال ۱۳۹۸ اجرای آن از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به معاونت علمی منتقل شد که سامانه سادان راه‌اندازی شد؛ این سامانه یک سامانه اعتبارسنجی نظام ارزش‌گذاری است. متأسفانه گاهی برخی گمان می‌کنند که این سامانه قرار است ارزش‌گذاری دستوری کند که در واقع ارزش‌گذاری فناوری اصلاً نرخ دستوری‌پذیر نیست. وظیفه این سامانه، ارزیابی شرکت‌های موردتأیید و اعتباربخشی روش‌های ارزش‌گذاری است، البته طبیعی است در معاملاتی که طرفین از بخش خصوصی هستند، ملاک، توافق طرفین معامله باشد.

قاعدتاً نرخ دستوری برای فناوری نداریم و فناوری بسته به اینکه چه زمانی و چه کسی و در چه موقعیتی آن را می‌خرد می‌تواند به نرخ‌های متنوعی معامله شود. در واقع، در سامانه سادان در حال حاضر ۱۷ مجموعه پذیرش شده‌اند تا در این مسیر کمک کنند، اگرچه این سیستم نیاز به آموزش، رشد و بازنگری رویه‌ها در مقاطع زمانی مختلف نیز دارد.

از آنجایی که بخشی از فعالیت‌های مدیریت دارایی‌های فکری در کانون انجام می‌شود، بنابراین با بازنگری و تحول سیاست‌های گذشته که عمدتاً به‌کارکرد علامت‌دهی و تشویق نوآوری نظام مالکیت فکری می‌پرداخته، در راهبردهای دور جدید، هدف ایجاد سیاست‌های بهبود فضای اقتصادی و توجه بیشتر بر کارکرد تبدیلی نظام مالکیت فکری است. در درجه نخست، در تلاش هستیم تا سیاست‌های حمایتی را از سیاست‌های خدمت‌محور به سیاست‌های هدف‌محور تبدیل کنیم. در این فرایند، مخاطب مهم است، به‌همین دلیل مخاطبان را به ۶ گروه تقسیم کردیم و نیازهای آنها را شناختیم. برای مثال، فناوران دانشگاهی احتمالاً به جنس خدمات توسعه فناوری احتیاج خواهند داشت و شرکت‌های دانش‌بنیان خدماتی از جنس تجاری‌سازی و شرکت‌های بزرگ هم، خدمات بازارهای صادراتی را نیاز خواهند داشت. خدمات مدیریت دارایی‌های فکری، فراتر از حمایت ثبت اختراعات، به‌صورت حمایتی و تسهیلات متناسب با هر گروه هدف طراحی می‌شود و در هر کدام از اینها، بازارهای متنوعی وجود دارد و موضوع ارزش‌گذاری در همه مهم است.

ارزش‌گذاری، کلید ورود به بورس

یک چشم‌انداز مطلوب در اکوسیستم دانش‌بنیان، نهادینه کردن فعالیت‌های ادغام و تملک است. در واقع، هدف نهایی این است که کلید ورود به معاملات اقتصادی؛ چه در بورس و چه در خارج از آن، دیده

ریسک فعالیت‌های استارت‌آپی مانع جذب سرمایه می‌شود

مشهود، دانش‌بنیان‌ها به‌راحتی می‌توانند وارد بازار سرمایه شوند؛ البته کارگزاران براساس فاکتورهای ارزش‌گذاری نظیر پیشینه شرکت دانش‌بنیان، ماهیت پروژه و آینده آن می‌توانند دارایی نامشهود شرکت‌ها را ارزش‌گذاری کنند و بعد طی یک ساز کار، وارد بازار سرمایه شود.

بورس چیزی شبیه پول نقد است؛ به‌همین دلیل، چالش دارایی نامشهود جدی است و چون ممکن است هم پیشرفت داشته باشد و هم پسرفت؛ اغلب سرمایه‌گذاران ریسک آن را نمی‌پذیرند. با توجه به گره‌های حقوقی که ممکن است در بحث قیمت‌گذاری دارایی نامشهود پیش بیاید، بیشتر سرمایه‌گذاران، سراغ این نوع از دارایی‌ها در بازار سرمایه نمی‌آیند.

سخن پایانی

به‌گفته بسیاری از کارشناسان و فعالان در اکوسیستم دانش‌بنیان، متأسفانه مسیر ورود بورسی شدن شرکت‌های دانش‌بنیان بسیار کند است. شرکت دانش‌بنیانی مانند شرکت تپسی بعد از مدت‌ها و طی مراحل دشوار توانست وارد بورس شود. هرچند ورود شرکت‌های

فعالیت دانش‌بنیان‌ها در بورس به‌ویژه آنهایی که دارایی نامشهود دارند یا صاحب دارایی فکری هستند، به نظام ارزش‌گذاری گره خورده است. ارزش‌گذاری دارایی نامشهود در حال حاضر برمبنای برخی آیین‌نامه‌های دولتی انجام می‌شود؛ اگرچه این ارزش‌گذاری انجام می‌گیرد، اما هنوز مواعی وجود دارد. به‌گفته فعالان اقتصادی، ارزش‌گذاری این دارایی‌ها باید در چند نقطه به کمک صاحبان شرکت‌ها بیاید؛ اول منجر به افزایش سرمایه شود، دوم در شرکت جانبی به‌عنوان آورده غیرنقدی در نظر گرفته شود، دارایی بتواند با بانک‌ها به‌عنوان تهرین سهیم شوند، اما هیچ‌کدام از این راه‌ها برای شرکت‌های دانش‌بنیان باز نیست. باید این راه‌ها باز شود تا ارزش‌گذاری‌هایی که انجام شده و می‌شود، سودی برای صاحبان شرکت‌ها داشته باشد. البته به غیر از راه‌های گفته‌شده، راه‌های دیگری هم وجود دارند که **سامانه** در این گزارش به اقدامات معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان در این‌باره پرداخته است.

میترا امین‌لو، دبیر کارگروه توسعه دارایی‌های نامشهود و مدیر کانون مدیریت دارایی‌های فکری معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری؛ پذیرش دارایی‌های نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان سال‌هاست که در کشور به‌عنوان یک چالش مهم در اکوسیستم نوآوری شناخته می‌شود. برای رفع این چالش، از سال ۱۳۹۲ با الگوبرداری از بازار TPXI امریکا در بورس بازار سسومی با عنوان بازار دارایی‌های فکری با این هدف که این نوع از دارایی‌ها موردتبادل اقتصادی قرار بگیرد و استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها بتوانند جذب سرمایه کنند، طراحی شد. اما از آنجایی که تجربه زیادی نداشتیم و از طرفی هم، بازار الگو در امریکا هم توفیق چندانی نداشت، با وجود تلاش‌های انجام‌شده در ایران هم دستاورد خاصی نداشت؛ در واقع باوجود اینکه ایران در تلاش بود که دلایل این شکست را بشناسد و از آنها عبور کند، اما چون هنوز بازار مالی و اقتصادی ایران، شناخت کافی از مفهوم دارایی‌های فکری نداشت و از طرفی هم، کیفیت دارایی‌های عرضه‌شده به‌دلیل ضعف نظام ارزیابی ثبت، پایین بود، این بازار شکل نگرفت. در کل، ۱۳ معامله در تابلو انجام شد که بخشی از آن هم، در واقع معاملات شرکت‌های داخل یک هلدینگ بود.

دارایی‌های فکری در انتظار معاملات واقعی

اما در نگاه جدیدی که در معاونت علمی به‌وجود آمده است، معاونت با لنز اقتصادی به موضوع مدیریت دارایی‌های فکری و فراتر از آن به دارایی‌های نامشهود نگاه می‌کند؛ در حالی که تا پیش از آن به دارایی‌های فکری تنها با شابالون قضایی و حقوقی نگریسته می‌شد، به‌همین دلیل هم این نوع از دارایی‌ها، وارد بازی اقتصادی و معاملات نمی‌شدند. اکنون برای تسهیل معاملات اقتصادی و لحاظ شدن دارایی نامشهود بنگاه‌ها، چند روند در معاونت علمی در حال پیگیری است. در گام نخست، بزرگ‌ترین گره کار در مسیر فعالیت‌های مربوط به بورس، موضوع استاندارد ۱۳ حسابداری است که دارایی‌های نامشهود به‌ویژه دارایی‌های فکری در این استاندارد به‌رسمیت شناخته نمی‌شد و در ترازنامه‌های شرکت‌ها هم لحاظ نمی‌شدند؛ به‌همین دلیل ارزش کیفی دانش‌بنیان‌ها بسیار کمتر از ارزش واقعی آنها در بورس بود و اصلاً در بازار سرمایه قابل‌رقابت با شرکت‌هایی که صاحب دارایی‌های فیزیکی هستند، نبودند.

ناگفته نماند که گاهی دارایی‌های نامشهود و فکری به‌جای یکدیگر تلقی می‌شوند؛ در حالی که دارایی‌های نامشهود اعم از دارایی‌های فکری هستند و به‌عبارتی، دارایی‌های فکری بخشی از دارایی‌های نامشهود به‌حساب می‌آیند که بیشتر بر جنبه فناورانه و نوآورانه تأکید دارند؛ مانند اختراعات، طرح‌های صنعتی و علامت‌های تجاری. متأسفانه کمابیش ابزار ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری در کشور وجود ندارد و فراتر از آن، فرهنگ آن هم جا نیفتاده است. در واقع، اگر در اسناد استاندارد هم لحاظ شود، برای ایجاد فعالیت ارزش‌گذاری فناوری باید متخصصانی تربیت شوند تا آنها را ارزیابی کنند و البته فارغ از نیروی متخصص، تمرین ارزش‌گذاری و به قرارداد واقعی رسیدن در این روند، مهم‌ترین اتفاق ممکن است که عمده بازی همین شکل‌گیری معاملات واقعی است که تجربه در اکوسیستم ایجاد کند. از طرفی، رسته تعریف‌شده‌ای در کارشناسان دادگستری برای این حیطه هم وجود ندارد. این حیطه با ضریب بالایی، چندرشته‌ای و میان‌رشته‌ای است. در واقع، این یک مسئله چندوجهی و فرابخشی است که از کیفیت ثبت در قوه قضاییه تا کارشناس رسمی در وزارت دادگستری،

نوید نیک‌نیا – فعال حوزه دانش‌بنیان؛ وقتی که فعالیت یک شرکت دانش‌بنیان به بورس می‌رسد، در واقع بقای آن تضمین‌شده‌تر از شرکتی است که هنوز راه به بازار سرمایه پیدا نکرده است. وقتی سهامداران یک شرکت زیاد شوند، اهمیت و دقت و امنیت کار و حتی تعهدات بیشتر و این باعث می‌شود که فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان رشد کند، منتها جوانب ریسکی کار استارت‌آپ‌ها زیاد است و این ریسک برای سهامداران قابل‌قبول نیست. برای مثال، با قطع شدن اینترنت، پروژه شکست می‌خورد، به‌همین دلیل شرکت‌های استارت‌آپی شانس حضور در بورس را از دست می‌دهند که سازکار مشخصی دارد و باید حمایت شوند و پرتفوی مشخصی تعریف شود.

به‌اعتقاد من، اگر روش‌های شبیه به هم سرمایه‌گذاری شکل بگیرد، می‌توان نسبت به توسعه فعالیت‌های اقتصادی دانش‌بنیان‌ها در بورس امیدوار بود.

در این روش، هم ریسک سرمایه‌گذاری کمتر می‌شود و هم آن کسب‌وکار پیش رفته است، اما در نهایت، آن مولف‌های که موجب پذیرش دانش‌بنیان‌ها در بازار سرمایه می‌شود، این است که دارایی دانش‌بنیان‌ها باید مشهود باشد؛ یعنی در صورت داشتن دارایی

شدن دارایی‌های نامشهود باشد که

عمده‌ترین دارایی، دانش‌بنیان‌ها است. در نهایت اگر به این مطلوب نرسیم، در عمل دانش‌بنیان‌ها از فعالیت اقتصادی گسترده و در مقیاس گسترده‌تر به‌ویژه تعامل با

شرکت‌های بزرگ باز می‌مانند. در این شرایط، شرکت‌ها می‌توانند هم در فضای بورس ورود کنند، هم اینکه خارج از فضای بورس وارد معاملات اقتصادی و مالی شوند. در کل، گلوگاه مسئله ارزش‌گذاری است، اما باید چند گام به عقب بازگردیم و مسئله را در زنجیره توسعه تا بازار ببینیم و به‌نظر می‌رسد که حداقل ۴ چالش عمده وجود دارد که سیاست‌گذاری و تحول در آنها می‌تواند موضوع ارزش‌گذاری را تسهیل و تسریع کند؛ یکی از آنها کیفیت ثبت است که نظام ارزیابی و همچنین پایگاه داده‌ها در قوه قضاییه نیاز به بازنگری و بروزرسانی دارد که معاونت در این زمینه با ظرفیت دانش‌بنیان‌ها و همچنین تجربه چندساله خود در توسعه کارگزاران تخصصی و تربیت نیروی انسانی متخصص و با مهارت، به قوه قضاییه اعلام آمادگی کرده و براساس تفاهم منعقدشده بین ۲ مجموعه آماده فعال‌سازی این ظرفیت را دارد. مسئله دوم رسمی شدن جایگاه دارایی‌های فکری و عام‌تر دارایی‌های نامشهود در سیستم‌های استاندارد حسابداری است؛ وقتی این نوع از دارایی‌ها در صورت‌های مالی ترازنامه‌های شرکت‌ها لحاظ نشوند، در عمل فناوری‌ها و نوآوری‌های شرکت‌های دانش‌بنیان دیده نمی‌شوند، یعنی تقارن دانشی برای مذاکره با شرکت‌های بزرگ پیدا نمی‌کنند. البته این بدان معنا نیست که همه دارایی‌ها را کالانگاری کنیم. در نظام مالکیت فکری، مسئله عینیت دارایی فراتر از ایده مهم است و عینیت به مفهوم کالامحوری نیست.

کپی‌کاری دلیلی بر فقر فرهنگی

مسئله سوم، مربوط به سیستم قضایی کشور است که در عمل دعاوی زیادی در حوزه اختراعات و فناوری شکل نمی‌گیرد. وقتی دعوا شکل بگیرد، سیستم قضایی درگیر می‌شود و در نهایت ارزش‌گذاری اتفاق می‌افتد. سیستم قضایی باید در این‌باره تقویت شود، هم کارشناس رسمی دادگستری موجود و هم ایجاد رسته‌های تخصصی و هم قاضی دادیار باید به مهارت و دانش لازم مجهز شوند. مسئله چهارم، تفکر عمومی جامعه است که به احترام گذاشتن به دارایی‌های فکری مربوط می‌شود و باید این احترام در جامعه به دانش و فناوری و حفظ حقوق خالق اثر وجود داشته باشد؛ وقتی در جامعه به‌راحتی نشان تجاری یک شرکت کپی می‌شود یا نقض قانونی در تعاملات تجاری اتفاق می‌افتد و این موضوع نادیده گرفته می‌شود، در واقع جامعه باید نسبت به این مسئله حساس‌تر باشد و نقش فرهنگ‌سازی عمومی نباید نادیده انگاشته شود.

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان این رویکرد را در سیاست‌های دور جدید مورد توجه قرار داده است و تعامل بین‌بخشی، هم‌فازی و توسعه اکوسیستم را مهم‌ترین اقدام خود می‌داند. تلاش‌های زیادی شده است، اما هنوز راه طولانی در پیش داریم و به‌اعتقاد من، علت اصلی اغلب چالش‌های ذکر شده، ضعف فرهنگ مربوط به پذیرش دارایی‌های فکری و دارایی‌های نامشهود در بطن جامعه است. سهم این بخش در دنیا با تحولات و انقلاب‌های صنعتی رو به افزایش است و باید فرهنگ‌سازی این حوزه برای همه بازیگران اعم از اکوسیستم دانش‌بنیان اتفاق بیفتد.

از طرفی هم، اگر دانش‌بنیانی به بازار بورس نرسد و شانس حضور در این بازار را نداشته باشد، در نهایت، محکوم به نابودی یا ایستایی است. دشمن استارت‌آپ‌ها زمان است؛

وقتی زمان از بین برود، به‌آرامی محو می‌شوند. برخی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در بورس که یک‌باره هم پیشرفت کردند، از حمایت‌های بزرگ دولتی برخوردارند و این شرکت‌ها نمونه آن هستند که اگر برخی شرکت‌ها می‌توانند به بورس راه داده شوند بنابراین نسخه‌ای جواب داده است. ناگفته نماند که خود بازار سرمایه هم به‌نوعی بیمار است.

به‌دلیل ریسک بالا، شرکت‌های استارت‌آپی، شانس حضور در بورس را از دست می‌دهند

برای حل این مسئله می‌توان پرتفوی مشخصی تعریف کرد

افریقا دروازه ورود ایران به تجارت جهانی

جعفر قنادلویی - کارشناس

ارشد مسائل افریقا

افریقا بعد از قاره آسیا، دومین قاره بزرگ و دومین قاره پرجمعیت جهان است. با مساحتی در حدود ۳۰میلیون کیلومتر مربع به همراه جزایر مجاور، ۶ درصد از کل سطح زمین و ۲۰ درصد از مساحت خشکی‌های کره زمین را پوشش می‌دهد. افریقا با وجود گستره وسیعی از منابع طبیعی، افریقا کمترین ثروت سرانه قاره و دومین کم‌ثروتمندترین قاره از نظر کل ثروت، پس از اقیانوسیه است، با این‌همه توسعه اقتصادی اخیر و جمعیت زیاد و جوان، افریقا را به یک بازار اقتصادی مهم در جهان تبدیل کرده است.این قاره توسط دریای مدیترانه از شمال، تنگه‌سوئز و دریای سرخ در شمال شرقی، اقیانوس هند در جنوب‌شرقی و اقیانوس اطلس در غرب احاطه شده است.

با تشدید تحریم‌های نفتی و بانکی علیه ایران، وجود روابط مثبت برای حفظ استمرار فعالیت‌های بازرگانی، بیشتر موردتوجه قرار گرفت. باز بودن این راه، وابسته به شروط مختلفی است که مهم‌ترین آن، وجود نگاهی مثبت نسبت به تعاملات دوطرفه است. زمانی که کشورها رویکرد مثبت و خوبی نسبت به یکدیگر داشته باشند، می‌توانند روابط دیپلماتیک و در ادامه تبادلات اقتصادی خود را توسعه دهند. ایران نیز طی سال‌های اخیر تلاش کرد تا ضمن بهبود روابط دیپلماتیک خود در منطقه و فرامنطقه، تعاملات تجاری خود را با این کشورها افزایش دهد. یکی از مقاصدی که در چند وقت اخیر دولت بیشتر به آن علاقه‌مند شده، منطقه افریقااست.در حقیقت کشورهای قاره افریقا دارای ظرفیت‌های مهم و ارزشمند بالقوه‌ای هستند که تا به امروز بالفعل نشده‌اند و دلیل اصلی آن، نبود توان سرمایه‌گذاری مالی و تجهیزاتی در داخل است. در مقابل، ایران توانایی انجام این نوع سرمایه‌گذاری را دارد و این اقدام می‌تواند منافع دوطرف را از جهات مختلف تامین کند. یکی از نقاط مثبت توسعه همکاری‌ها میان ایران و افریقا، وجود نگاه مثبت در کشورهای افریقایی نسبت به حضور ایران است. حسن‌ظن کشورهای افریقایی به ایران، بستر توسعه تجارت با این کشورها را برای ما فراهم کرده است و باید از این مزیت استفاده کنیم. تاریخ کشورهای افریقایی، با مسئله استثمار و استعمار گره خورده و همچنان هم در برخی از کشورها، این روند ادامه دارد. از این‌رو هم جامعه و هم دولت‌های افریقایی تمایل دارند با کشورهای تعامل کنند که سابقه رفتارهای استثماری نداشته باشند.دولت‌های کشورهای افریقایی، ایران را یک کشور غیراستعماری و غیرنژادپرست می‌دانند. همین مسئله باعث شده است تا روی خوش بیشتری به ما نسبت به سایر کشورها نشان دهند و علاقه زیادی برای همکاری با ایران داشته باشند. ظرفیت‌های افریقا، برای کشورهای غربی نیز نمایان شده و آنها نیز دهمه است به‌دنبال منفعت خود در این کشورها هستند. روی خوش افریقا به ایران می‌تواند فرصت و مزیت مهمی برای ما باشد. از سوی دیگر، از بعد مسافت، ایران فاصله کمتری تا قاره افریقا نسبت به کشورهای غربی دارد. وجود این مولفه‌ها در کنار سایر موارد، باعث شده تا ایران به‌عنوان یک شریک اقتصادی مهم در افریقا شناخته شود و باید با نگاهی تیزبین، فرصت‌های تجاری پیش‌آمده در این منطقه را از دست ندهیم. چراکه هرگونه غفلت از سوی ایران، راه را برای حضور سایر کشورها فراهم می‌کند. کشورهای قاره افریقایی، نه‌تنها نیاز به کالاهای ایران دارند، بلکه در عرصه واردات نیز می‌توانند به ما کمک کنند. ظرفیت‌های کشورهای این منطقه هنوز به‌طور کامل نه برای تاجر و نه برای دولت روشن نشده است و باید هرچه زودتر اطلاعات خود در زمینه مزایای تجارت با افریقا را تکمیل کنیم.

افریقا فرصتی نه‌تنها برای واردات اقلام استراتژیک، بلکه برای صادرات نیز هست. کشورهای افریقایی صنایع قدرتمندی ندارند. این کشورها خواهان توسعه هستند و از این‌رو از ورود کالاهای صنعتی و خدمات استقبال می‌کنند. ایران می‌تواند از این نیاز استفاده کند و درآمدهای حاصل از صادرات غیرنفتی خود را افزایش دهد، چراکه قدرت صنعتی ایران به‌ویژه در بخش‌های خدماتی و دانش‌بنیان طی دهه‌های اخیر رشد کرده است و می‌تواند به نیاز سایر کشورها در این زمینه پاسخ دهد. افریقا می‌تواند یکی از دروازه‌های مهم ایران برای ورود به تجارت بین‌المللی و جهانی شدن اقتصاد ایران باشد. از این‌رو نباید فرصت توسعه تجارت با قاره افریقا را به‌سادگی از دست داد. علاوه بر تمام موارد مذکور، ایران و افریقا هردو ظرفیت‌های زیادی برای توسعه گردشگری دارند. ایران می‌تواند با ایجاد مسیر حمل‌ونقلی مستقیم به این قاره، چه آبی و چه هوایی، هزینه انتقال و سفر به افریقا را کاهش دهد و زمینه رونق گردشگری را برای هر دوطرف فراهم کند. توسعه روابط گردشگری دوسویه، زمینه فرآمدزایی‌های کلان را فراهم خواهد کرد. در مجموع، حرکت ایران به‌سمت گسترش تعاملات دیپلماتیک و اقتصادی با افریقا را می‌توان مثبت و آغاز اتفاقی مهم در عرصه تجارت خارجی دانست. باوجود تمام موارد یادشده، فقر اطلاعات از ظرفیت طرف‌های تجاری را می‌توان یکی از موانع و سدهای توسعه تجاری دانست؛ مانعی که موجب شده است تا دسترسی به بازارهای جهانی برای تاجر داخلی با مشکل مواجه شود.

ملیکا انصاری

editor@smtnews.ir

کارشناسان بر پایان غفلت از ظرفیت‌های همکاری اقتصادی با جهان تاکید دارند

چراغ سبز قاره سیاه به توسعه تجارت با ایران

گسترش روابط تجاری با کشورهای افریقایی، هدفی است که طی سال‌های اخیر بیشتر درباره آن شنیده می‌شود. براساس آخرین اخبار، ایران قصد دارد ضمن افزایش تعداد راین‌زان بازرگانی خود در کشورهای این منطقه، از ظرفیت افریقا برای تامین محصولات کشاورزی استفاده کند. طی سال‌های اخیر، مهم‌ترین اقلام استراتژیک ایران مانند گندم و دانه‌های روغنی، از طریق واردات تامین شدند. با کاهش ارزش پول ملی و درگیری روسیه و اوکراین، هزینه واردات این محصولات برای ایران افزایش یافت. این موضوع دولت را بر آن داشت تا به‌سمت کاهش هزینه‌ها حرکت کند. رویکرد خودکفایی، نخستین راهکار ارائه‌شده برای عبور از بحران بود، اما تا رسیدن به این مرحله، سال‌ها فاصله داریم. از سوی دیگر، کشورهای قدرتمند اقتصادی لزوماً تولیدکننده و خودکفا در تمامی بخش‌ها نیستند. از این‌رو، باید دولت به‌سمت اتخاذ راهکاری جوابگو در مدت زمان کوتاه می‌بود. ظرفیت‌های بالقوه در افریقا برای تولید محصولات کشاورزی و دامی، سبب شد تا نگاه شرق و غرب به این قاره متمرکز شود. تقویت همکاری‌های تجاری میان ایران و افریقا را می‌توان به‌عنوان آغاز تعاملات اقتصادی مثبت دانست. اما دو سر برد بودن این همکاری‌ها، نیازمند وجود بستری امن برای تبادلات تجاری است که ایران باید بیش از کشورهای طرف معامله، نسبت به آنها حساس باشد.

==== در این گزارش ضمن بررسی ظرفیت‌های توسعه تجارت با افریقا، به موانع و پیامدهای گسترش روابط اقتصادی ایران با کشورهای این قاره پرداخته و در این‌باره با کارشناس گفت‌وگو کرده است.

حجم تبادلات تجاری افریقا در سال گذشته حدود هزار و ۲۰۰ میلیارد دلار، اما سهم ایران از این تبادلات ناچیز بوده است. براساس آمارهای منتشرشده، در سال قبل بیش از ۱۲۸۵ هزار تن کالا به ارزش ۷۳ میلیون و ۷۸۱ هزار دلار، تجارت ایران با کنیا، اوگاندا و زیمبابوئه بود که ۱۲۴ هزار و ۲۱۴ تن کالای ایرانی به ارزش ۵۴ میلیون و ۶۶۷ هزار دلار، سهم صادرات ایران و ۴هزار و ۳۵۱ تن کالا به ارزش ۱۹ میلیون و ۱۱۴ هزار دلار، سهم واردات ما از این ۳ کشور بوده است.

براساس آمار کمرگ جمهوری اسلامی ایران، صادرات ایران به کنیا ۵۳.۲ میلیون دلار، به اوگاندا ۱.۲ میلیون دلار و به زیمبابوئه ۲۳۶ هزار دلار بوده و قبر با ۴۱ میلیون دلار، ۷۵ درصد ارزش صادرات ایران به این ۳ کشور را به خود اختصاص داده و بعد از آن روغن صنعتی با ۳.۷ میلیون دلار، سایر فراورده‌های نفتی با ۲.۳ میلیون دلار و رشته‌های خوراکی با ۱.۹ میلیون دلار و پلی‌اتیلن با ۹۵۵ هزار دلار قرار دارند.

ظرفیت‌های همکاری ایران و افریقا بیشتر

سهم ناچیز ایران در تجارت با افریقا

نفوذ اینترنت در ۱۲ سال گذشته، ۱۰ برابر شده است و اقتصاد اینترنتی در افریقا تا سال ۲۰۵۰ به ۷۱۲ میلیارد دلار خواهد رسید. بیش از ۶۰۰ قطب دیجیتال در این قاره وجود دارد که همگی پیشرفت‌های قابل‌توجهی در پرورش نوآوری داشته‌اند. همکاری در ارائه خدمات درمانی، فنی، آموزشی، رفاهی و توانمندسازی نسل جدید افریقا، همکاری دانشگاه‌های ایرانی و افریقایی و تبادل فناوری، به‌ویژه با استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان از جمله راهکارهای توسعه همکاری با کشورهای افریقایی است.

از این ارقام است. افریقا از ۵۴ کشور تشکیل شده و براساس پیش‌بینی‌های موسسات معتبر بین‌المللی، جمعیت افریقا، تا سال ۲۰۵۰ به ۲.۵ میلیارد نفر می‌رسد و در آن زمان، حدود ۴۰ درصد از کل جمعیت زیر ۱۸ سال جهان، افریقایی خواهند بود. بنابراین، افریقا در حال تبدیل شدن به بزرگ‌ترین بازار کالاها و خدمات مصرفی دنیا است. بخش تکنولوژی دیجیتال افریقا شامل نرم‌افزار، تکنولوژی ابری و خدمات اینترنت، از سال ۲۰۱۰ رشد قابل‌توجهی را تجربه کرده و

بالفعل شدن ظرفیت‌ها با تامین منابع مالی

■ تامین اقلام استراتژیک با هزینه کم

این کارشناس امنیت غذایی در ادامه صحبت‌های خود، به ظرفیت‌های اقتصادی افریقا اشاره کرد و گفت: قاره افریقا، محدوده‌ای سرشار از ظرفیت‌های بالقوه است، اما توانایی بالفعل شدن این ظرفیت‌ها وجود ندارد. کشورهای افریقایی توانایی مالی مناسب برای بهره‌برداری از منابع خود را ندارند و از امکانات تجهیزاتی تخصصی در این زمینه برخوردار نیستند. براساس اخبار اعلام‌شده، ایران قصد دارد تا همکاری‌های اقتصادی و تجاری خود را با منطقه افریقا توسعه دهد. بیشتر این همکاری‌ها در حوزه کشاورزی و تامین اقلام استراتژیک ایران است، از این‌رو باید رویکردی دقیق و جزئی نسبت به این مسئله داشت. وی ادامه داد: اگر ایران راهی مطمئن برای تامین نیازهای خود پیدا کند، باید ضمن بررسی شرایط، از فرصت پیش‌آمده، نهایت استفاده را ببرد. تمرکز بر افریقا برای تهیه اقلام موردنیاز و استراتژیک کشور، می‌تواند هزینه تجارت را برای ایران کاهش دهد. تا پیش از جنگ اوکراین - روسیه، بخش زیادی از اقلام استراتژیک حوزه کشاورزی ایران از این ۲ کشور وارد می‌شد. با شروع جنگ، نرخ این محصولات کشاورزی وارداتی افزایش جهانی یافتند. حال توجه به کشورهای افریقایی می‌تواند ثمرات اقتصادی بسیاری برای ایران داشته باشد، اما نباید بدون بررسی همه‌جانبه ابعاد توسعه همکاری‌ها در کشورهای این منطقه، دست به اقدام زد.

■ تنش‌های داخلی و خارجی بررسی شوند

نیکمن بررسی موانع داخلی و خارجی را یکی از الزامات سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی عنوان کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، کشورهای این

برنامه‌ها اجرایی شوند

و یاری دولت برای گسترش فعالیت‌های خود در محدوده افریقا دارند.

■ مشکلات تجارت با افریقا

لطیفی در پایان صحبت‌های خود به مشکلات فعلی توسعه روابط تجاری با قاره افریقا اشاره کرد و گفت: در حال حاضر مشکلات و موانع مختلفی در مسیر تجارت ایران با کشورهای قاره افریقا وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به عدم‌شناخت طرف‌های تجاری دوطرف از یکدیگر، مشکلات حمل‌ونقل و نبود خط کشتیرانی، کمبود مراکز تجاری ایران در کشورهای مقصد، محدودیت‌های بانکی برای نقل‌وانتقالات مالی و سایر موارد این‌چنینی اشاره کرد. مشکلات حمل‌ونقل را می‌توان نخستین و یکی از مهم‌ترین موانع توسعه تجارت ایران با افریقا عنوان کرد، چراکه هم‌اکنون، ایران برای صادرات به کشورهای قاره افریقا خطوط مستقیم کشتیرانی ندارد و

سیدروح‌الله لطیفی، قائممقام باشگاه تاجر ایران و افریقا و سخنگوی این باشگاه در گفت‌وگو با **اقتصاد** به تشریح شرایط فعلی تعاملات تجاری و اقتصادی با افریقا پرداخت و گفت: طی چند سال اخیر، برنامه‌های مختلفی برای بالا بردن سطح همکاری‌ها با کشورهای افریقایی تدوین شده است و از جمله نتایج آن، می‌توان به راه‌اندازی تعدادی مرکز تجاری در برخی کشورهای این قاره اشاره کرد. اعزام ۳ الی ۴ رایزن بازرگانی به افریقا، از دیگر برنامه‌های مدنظر است که با توافقات تجاری انجام‌گرفته اخیر، باید به‌سرعت اجرایی شود.

لطیفی با تاکید بر اینکه این دست اتفاقات در روند فعالیت‌های آتی اثرگذار بوده است و می‌توان نتایج آن را در آینده دید، گفت: این برنامه‌ریزی‌ها اگر به‌درستی اجرا شده و بستریهای موردنیاز فراهم باشند، می‌توانند اثرات مثبتی بر تجارت کلان و میزان درآمدهای صادراتی ایران داشته باشند.

وی ادامه داد: از مهم‌ترین مولفه‌های توسعه تجارت با افریقا، حمایت از بخش خصوصی است. در توضیح این موضوع، باید گفت که میدان‌دهی و فراهم‌سازی زمینه ورود و مانور پررنگ فعالان تجاری بخش خصوصی، از مواردی است که منجر به تقویت روابط اقتصادی میان کشورها می‌شود. منطقه افریقا، یک بازار تجاری ناشناخته برای دوطرف است که نیاز به شناسایی و شناساندن ظرفیت‌های طرفین دارد. بنابراین، اقدامات فعالان و نمایندگان ایرانی در کشورهای مقصد حائزاهمیت است. علاوه بر آن، اعمال حمایت‌های مختلف از سوی دولت برای تاجر، تسهیل روابط بانکی با کشورهای منطقه افریقا و بهبود خلأهای لجستیکی، از دیگر لازمه‌های گسترش روابط و بهره‌برداری از فرصت افریقا است. در حال حاضر تاجر نیاز به همکاری

قاره ظرفیت خوبی برای کشاورزی دارند، اما منابع مالی و تجهیزاتی کافی برای بهره‌برداری‌های گسترده از این زمین‌ها را ندارند و قرار است ایران در این بخش از افریقا سرمایه‌گذاری داشته باشد. فارغ از ابعاد مثبتی که به‌آنها اشاره شد، ایران باید پیش از ورود به عرصه‌های اقتصادی و تولیدی

افریقا، به بسیاری از موارد، توجهی جدی داشته باشد. در گام نخست، باید موانع و دست‌اندا‌زهای خارجی این قاره مدنظر قرار گیرد. ظرفیت کشورهای افریقایی، در حال حاضر برای کشورهای غربی نیز پوشیده نیست و ممکن است غرب، روی خوشی به حضور ایران در افریقا نداشته باشد. بنابراین، باید کارشنکی‌های احتمالی غرب در این مسئله را فراموش نکنیم. وی ادامه داد: نکته بعدی، موانع و تنش‌های داخلی کشورهای افریقایی است. نبود مقاومت داخلی برای ورود سرمایه‌گذاران خارجی به‌ویژه فعالان اقتصادی ایرانی، از درجه بالای ورود برخوردار است. تنها زمانی می‌توانیم از فرصت تجارت و تعامل اقتصادی با افریقا منفعت داشته باشیم که از تمامی زوایا، به موانع، چالش‌ها و مخاطرات سرمایه‌گذاری در افریقا نگاه کنیم. این رویکرد، مدیریت سیستمی نام دارد و در برخی مواقع، جای خالی آن در مدیریت کلان کشور احساس می‌شود.

باید در طول مسیر، چند نقطه توقف داشته باشد. وی ادامه داد: به‌دلیل نبود خط مستقیم دریایی و هوایی به کشورهای این قاره، جابه‌جایی‌های مداوم کانتینرهای باری، فرآیند انتقال بار را زمانبر و هزینه‌بر کرده است که به‌نوبه خود یک دست‌اندا‌ز برای صادرات محسوب می‌شود.

دولت اعلام کرده است در تلاش است تا با راین‌زی با کشورهای افریقایی، این مشکل را برطرف کند که به‌نظر می‌رسد، رفع این مانع زمانبر باشد و در مدت زمان کوتاه تأثیر آن را در تجارت نخواهیم دید.

سخن پایانی

طی سال‌های اخیر، برخی تحولات در رویکرد نهادهای دولتی سبب شده است تا فرصت‌های جدیدی در عرصه تجارت دیده شود. یکی از این فرصت‌های مهم، کشورهای قاره افریقا هستند که طی سال‌های اخیر کشورهای مهم و تعیین‌کننده اقتصاد جهانی مانند امریکا و چین، به آنها توجهی ویژه نشان داده‌اند. دولتمردان و همچنین فعالان تجاری بر این باور هستند که بازار افریقا فرصتی بکر برای توسعه تجارت ایران است و برنامهریزی‌های مدون، ایران می‌تواند سهم خود از این بازار را توسعه دهد. نوع نگاه ایران به تجارت با افریقا در گذشته سبب شده بود تا افریقا تنها به‌عنوان مقصدی برای صادرات توصیف شود؛ این درحالی است که کارشناسان بر این باور هستند که کشورهای افریقایی ظرفیت‌های مهم و تعیین‌کننده‌ای برای تامین نیازهای کالایی جهان دارند و می‌توانند تبدیل به تامین‌کننده اصلی برای کالاهای اساسی سایر کشورها از جمله ایران شوند. بنابراین، با داشتن نگاهی صحیح به ظرفیت‌های این منطقه، می‌توان منافع وارداتی و صادراتی ایران را تامین کرد. از سوی دیگر، آمارها نشان می‌دهد که نیمی از کل حجم تجارت جهان با کشورهای افریقایی بوده که رقمی قابل‌توجه است. از این‌رو ظرفیت افریقا نه‌تنها برای ایران، بلکه برای تمامی کشورها شناخته شده است و نباید با غفلت، فرصت تجارت با افریقا را از دست بدهیم.

اجرای طرح تابستانه مهارت در البرز

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای استان البرز؛ از شروع اجرای طرح تابستانه مهارت در استان البرز همزمان با سراسر کشور خبر داد. به گزارش خبرنگار **سنت** از استان البرز، تفاهنامه همکاری با عنوان طرح تابستانه

مهارت میان کمیته امداد امام خمینی(ره)، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان بسیج سازندگی، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور منعقد شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای این استان؛ بهزاد غفاری هدف از انعقاد این تفاهنامه را بهره‌مندی از ظرفیت‌های متقابل سازمان‌های متولی دانست و گفت: در راستای افزایش مهارت آموزی، عدالت آموزشی، توانمندسازی اقتصادی، سرمایه‌گذاری علمی و توسعه کمی و کیفی خدمات به گروه‌های مخاطب با تاکید بر دانش آموزان کم بضاعت، این تفاهنامه منعقد شد و اجرای این طرح در استان البرز همزمان با سراسر کشور آغاز شده است. غفاری گفت: هدف از اجرای طرح تابستانه مهارت، استفاده از فرصت تابستان و غنی‌سازی اوقات فراغت با ارائه آموزش‌های مهارتی رایگان به دانش آموزان و بازماندگان از تحصیل سنین ۱۲ تا ۱۸ سال است. در واقع افرادی که از سنین ۱۲ تا ۱۵ سال تحت عنوان مهارت آموز و سنین ۱۵ تا ۱۸ سال تحت عنوان کارآموز قرار می‌گیرند و آموزش‌های مهارتی را در قالب دوره‌های آموزشی ۶۰ تا ۱۲۰ ساعته کسب می‌کنند. مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای تابستان و غنی‌سازی اوقات فراغت دانش آموزان را فرصت مغتنمی جهت ارائه آموزش‌های کسب‌وکار متناسب با نیاز بازار کار به منظور ارتقای توانمندی‌های مهارتی منطبق با ویژگی‌های فردی پس از استعدادسنجی و رغبت سنجی جهت انتخاب آینده شغلی خواند. گفتنی است؛ ایجاد زمینه‌های مناسب برای شناسایی استعدادهای مهارتی بازماندگان از تحصیل (موضوع جامعه هدف تفاهنامه)، استعدادسنجی، رغبت‌سنجی، سنجش تیپ شخصیتی و تعیین بهترین شغل متناسب با ویژگی‌های فردی متقاضی و معرفی ظرفیت‌های اشتغال موجود در جامعه، مشاغل آینده و آینده مشاغل، آموزش مهارت‌های نرم و مهارت‌های فنی و حرفه‌ای از دیگر اهداف طرح تابستانه مهارت است.

رویکرد اصلی دولت سیزدهم تحول است

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد، در چهارمین نشست شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، با اشاره به اینکه رویکرد اصلی دولت سیزدهم، تحول است، گفت: امسال نهضت تکمیل پروژه‌های نیمه تمام اولویت‌دار استان را دنبال خواهیم کرد. به گزارش خبرنگار **سنت**، مجید دهقانی‌زاده، دبیر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان یزد و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی این استان رویکرد اصلی و اساسی دولت مردمی سیزدهم را تحول عنوان کرد و با اشاره به سند تحول دولت مردمی، بیان کرد: پایه‌های اساسی برنامه هفتم توسعه کشور بر مبنای این سند تدوین و برنامه‌ریزی شده است. به نقل از روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد، دهقانی‌زاده با بیان اینکه استان یزد نخستین استان در کشور بود که سند تحول دولت مردمی را تحت عنوان برنامه تحولی یزدنیون تدوین و به مرحله اجرا در آورده است، هم‌افزایی و سیاست‌گذاری صحیح مدیران را در تحقق اهداف این برنامه مهم و ضروری خواند و اظهار کرد: نتایج این برنامه در میان‌مدت و بلندمدت خود را نشان خواهد داد. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد به راه‌اندازی مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان ذیل این سازمان اشاره کرد و گفت: براساس ضرورت و اسبشناسی اقدامات یکسال گذشته، تغییراتی در احکام مسئولان پیگیری ویژه ۱۵ محور برنامه تحولی یزدنیون ایجاد شده تا فعالیت اصولی و دقیق‌تری در راستای تحقق این برنامه در استان انجام شود. وی در ادامه به تشریح گزارشی از وضعیت اجرا و تحقق برنامه‌های تحولی یزدنیون پرداخت و ادعان داشت: در برخی از محورها تا ۶۰ درصد از پیش‌بینی‌های برنامه تحولی استان محقق شده است. دهقانی‌زاده با بیان اینکه افتتاح بیمارستان‌های نیمه‌تمام استان در اولویت مدیران استان یزد قرار دارد و با توجه به اهمیت تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار استان، گفت: امسال نهضت تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار استان را دنبال خواهیم کرد. دبیر شورای

برنامه‌ریزی و توسعه استان یزد افزود: منابع حاصل از مولدسازی اموال دولت در استان را به ایجاد زیرساخت‌های گردشگری سلامت تخصیص خواهیم داد. دهقانی‌زاده از ارتقای جایگاه ترانزیتی و لجستیکی استان در راستای ایفا نقش ملی و فراملی سخن گفت و به خط ریلی یزد- اقلید اشاره کرد و افزود: این خط ریلی به‌طور ناقص و با وجود عدم قابلیت بهره‌برداری در روزهای پایانی دولت قبل افتتاح شد. وی با تاکید بر اهمیت این پروژه برای استان یزد به لحاظ مسافری و هم به لحاظ اقتصادی، تصریح کرد: با تزریق منابع در دولت سیزدهم، فاز اول این خط‌آهن آماده فعالیت است. به گفته وی، پروژه‌هایی نظیر تمهید مقدمات انتقال آب از دریای عمان به استان و خط دوم انتقال آب به یزد (از سد خرسان)، افتتاح کارخانه نوآوری و مساختمان شهید احمدی روشن پارک علم و فناوری، افزایش سرمایه صندوق نوآوری و فناوری، احداث نیروگاه خورشیدی، راه‌اندازی هواپیمایی یزدایر، اخذ نمایندگی صندوق ضمانت صادرات و تکمیل پایانه‌های حمل‌ونقلی پیشگامان و کاشی و سرامیک میبد، ایجاد هنرستان‌های جوار کارخانه‌ای جوار صنعتی، فعالیت مدرسه حکمرانی، هوشمندسازی معادن، آغاز فعالیت استارت‌آپ‌های معدنی و فعال‌سازی معادن غیرفعال و اکتشاف و بهره‌برداری، قطب پرورش شتر و اخذ مجوز پایانه صادراتی از سوی سازمان توسعه تجارت کشور بخش دیگری از پروژه‌های تحولی استان است که با پیگیری‌های صورت گرفته به مرحله اجرا درآمده است.

در آسیب‌شناسی زنجیره ارزش خرما مطرح شد

ضعف از «بسته‌بندی» تا «فرآوری»

عکس: آینا فریدی

اشتغال‌زایی در نخلستان‌های زاهدان

بیشترین نخلستان‌های سیستان و بلوچستان را به خود اختصاص داده‌اند. معاون بهیود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان گفت: ۴۱ درصد سطح محصولات باغی استان به کشت خرما اختصاص دارد. وی بیان کرد: از ۶۲ هزار و ۹۱۴ هکتار نخلستان در سیستان و بلوچستان ۴۹ هزار و ۷۱۸ هکتار بارور بوده و سالانه بیش از ۲۵۰ هزار و ۸۹۸ تن انواع خرما در این استان تولید و روانه بازار مصرف می‌شود. خرمای تولید شده سیستان و بلوچستان

اردشهر شهرکی، معاون بهیود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان و گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: برداشت خرما از تیر در سیستان و بلوچستان با ارقام زودرس شامل کتومی، نگال و آشوبه شروع و با ارقام دیررس مایکلی و هلیله در آبان به پایان می‌رسد.

وی بیان کرد: خرمای مضافتی با سطح زیر کشت ۲۸ هزار و ۴۰۰ هکتار و خرمای ربی با سطح زیر کشت ۲۲ هزار و ۵۰۰ هکتار که

ظرفیت محدود صنایع بسته‌بندی خرما

در کل با وجود ارزش‌افزوده‌ای که تجارت خرما می‌تواند در کشور ایجاد کند همچنان با مشکلات و چالش‌های فراوانی دست و پنجه نرم می‌کند.

در این رابطه، مهدی کریمی تفرشی، رئیس هیات‌مدیره یک شرکت صنایع غذایی در گفت‌وگو با شبکه خبری صنایع غذایی ایران گفت: اصلاح و جایگزینی ارقام مناسب تجاری و توسعه ارقام از طریق کشت بافت از جمله چالش‌های تولید خرما در کشور است. از طرفی عملیات کاشت و برداشت خرما نیاز به مکانیزه شدن دارد و باید بالابرهای مناسب در این زمینه فراهم شود.

وی افزود: متأسفانه تعاونی‌های کارآمدی هم برای بررسی و رفع مسائل نخلداران در کشور وجود ندارد. ظرفیت صنایع فرآوری و بسته‌بندی خرما در کشور ناکافی بوده و احداث این صنایع فرآوری در قطب‌های تولید به‌طور مناسبی انجام نشده است. همچنین در واحدهای بسته‌بندی و فرآوری خرما از فناوری‌های مدرن و به روز استفاده نمی‌شود و بنابراین سطح فرآوری به نسبت پایین است.

کریمی‌تفرشی گفت: به علاوه در فرآوری محصولات خرما جای خلاقیت و نوآوری بسیاری وجود دارد که لازم است انجمن‌های تخصصی تحقیق و توسعه و پژوهشکده‌ها در این حوزه به‌طور فعال‌تری ورود کنند و با ایده‌های نوآورانه به این صنعت وارد شوند. وی ادامه داد: اصول و الزامات مرتبط با برچسب‌زنی محصولات منطبق با استانداردهای ملی و بین‌المللی نیز در این صنعت آنچنان که انتظار می‌رود رعایت نمی‌شود. ظرفیت‌های سردخانه‌ای نیز در برخی استان‌ها با کمبود مواجه است. به گفته این کارشناس؛ علاوه بر نبود واحدهای فناوری در صنعت خرما، این بخش با کمبود نقدینگی و تامین منابع مالی مواجه است. بازار فروش خرما در زنجیره ارزش خرما اهمیت بسیار بالایی دارد که این روزها این بازار همچون گذشته به دلیل افزایش قیمت‌ها رونق چندانی ندارد و تقاضا برای مصرف این محصول کاهش پیدا کرده است. وی گفت: بررسی آمار و اطلاعات مربوط به صادرات خرما نشان‌دهنده آن است که ایران، در سال ۱۳۹۹ با رقمی حدود ۲۹۷ میلیون دلار دومین صادرکننده بزرگ خرما در جهان بوده است. با این حال، با توجه به پایین بودن متوسط نرخ خرمای صادراتی ایران در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با نرخ صادراتی کشورهای دیگر نظیر تونس، عربستان، فرانسه، هلند و آمریکا، ارزآوری به نسبت کمتری دارد.

کریمی‌تفرشی با اشاره به اینکه فروش قله‌ای بازار پس‌بندی ندارد گفت: ضمن اینکه خرمای ایران بیشتر به صورت قله‌ای و در بسته‌بندی‌های بزرگ ۵ الی ۱۰ کیلوپی به کشورهای دیگر صادر می‌شود که هم از نظر بازار پس‌بندی مناسب نیست و هم اینکه فرصت و زمینه انجام فرآوری‌های مختلف را محدود می‌کند. از این‌رو، صادرات خرمای ایران با ارزش‌افزوده پایین‌تری همراه است. در واقع می‌توان گفت معمولاً خرمای ایران بعد از صادرات به کشورهای هدف، با انجام فرآوری‌های مختلف در آنجا، دوباره بسته‌بندی شده و با الصاق برچسب مربوط به انواع استانداردهای کیفی و بهداشتی (حلال، ایزو ۲۲۰۰۰، ایزو ۹۰۰۲ HACCP)، با برند و بسته‌بندی‌های دیگر به بازار عرضه می‌شود. حتی به کشور ایران نیز صادر می‌شود و این جای تأسف بسیار دارد. وی ادامه داد: توجه نکردن شرکت‌های صادرکننده به الزامات، ویژگی‌ها، سلیق و نیاز بازارهای هدف به‌ویژه از نظر نوع بسته‌بندی محصول، یکی از مهم‌ترین دلایل ضعف نظام بازاریابی محصول خرما است.

با توجه به اینکه ایران سومین تولیدکننده خرما در جهان است انتظار می‌رود روی صادرات این محصول به‌عنوان یکی از کالاهای با ارزش گسترش‌دهنده صادرات غیر نفتی مدیریت بیشتری صورت

گیرد، چرا که این محصول ظرفیت این را دارد که منشأ ارزآوری و ایجاد ارزش‌افزوده در کشور باشد، به گفته کارشناس، توجه به شناسایی بازارهای هدف در کشورهای

سخن پایانی

نوسان نرخ مرغ به دلیل افزایش نرخ جوجه یک‌روزه

جبودی خاطر‌نشان کرد: با توجه به تدابیر و تصمیم‌گیری‌های اشتباه روسای پیشین استان مازندران که یکی از بزرگ‌ترین تامین‌کننده‌های مرغ در کشور است این فرآیند از چرخه افتاد و همین امر سبب شد صادرات مرغ و گوشت منجمد در سایر استان‌ها باید به استان تهران برای تامین مرغ مردم ارسال شود.

معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی جهاد کشاورزی استان کرمانشاه ادامه داد: هم اکنون براساس کاهش قیمت‌ها پس از نوسانات روزهای گذشته نرخ هر کیلو مرغ به ۸۰ تا ۸۵ هزار تومان رسیده و در صورتی که افزایش نرخ بیشتری در بازار گزارش شود مورد برخورد قرار خواهند گرفت و با تشکیل پرونده به تعزیرات معرفی می‌شوند.

جوادی همچنین با اشاره به قرار گرفتن در ایام ماه محرم و نیاز به افزایش

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

